

VREČA JE POKAZALA DNO

Skupne seje Okrajnega odbora SZDL in Okrajnega sindikalnega sveta so se 14. septembra udeležili tudi podpredsednik Glavnega odbora SZDL Slovenije Franc Kimovec-Ziga in predstavnik republiškega sveta sindikatov ter republiškega Zavoda za socialno zavarovanje. O problematiki zdravstvenega varstva in financiranja socialnega zavarovanja v novih pogojih je prebrala uvodno poročilo tov. Draga Rome, predsednica sveta za zdravstvo pri OLO. S poročilom je dopolnila gradivo, ki so ga člani obeh odborov dobili že pred sejo. Položaj zdravstvenega varstva in naloge, ki nas čakajo zdaj v reorganizaciji socialnega zavarovanja, so bile v poročilih in plodni razpravi obdelane zelo natančno, hkrati pa so se izoblikovali sklepi, da bo socialno zavarovanje postalo v naših občinah zares eno izmed najpomembnejših področij družbene aktivnosti.

V razpravi so na skupni seji sodelovali tovariši Lado Trampuš, Zvonc Suštarčič, dr. Robert Neubauer, Franc Stajdohar, Franc Vrvščar, Jože Plavec, Jože Peterkovič, Lojze Stih, Ivan Zivič, Dušan Breljih, Ludvik Golob, Karel Sterban, Maks Sorn, Viktor Zupančič, Miro Gošnik in predstavnik Republiškega sveta sindikatov ter Zavoda za socialno zavarovanje.

Naj takoj v začetku poročamo ugotovitve, ki se je kakor rdeča nit vlekla skozi poročila in razpravo na petkovi seji:

Sklad socialnega zavarovanja v našem okraju predstavlja ogromno družbeno premoženje. Kar 54 odstotkov vsega plačnega fonda v okraju predstavljajo sredstva socialnega zavarovanja; letos se bo

prelilo skozi izdatke te službe 3 milijarde in 760 milijonov dinarjev! Zdjaj imamo v okraju 32.700 aktivnih zavarovancev in 35.708 njihovih družinskih članov, 8.429 upokojencev in invalidov, 5.142 njihovih družinskih članov in 547 oseb izven delovnega razmerja, ki pa imajo soc. zavarovanje. Skupaj torej: 82.526 zavarovancev; za

14.728 otrok so prejeli letos avgusta otroške dodatke. V teh številkah pa niso všteti kmetijski zavarovanci. Ogromna množica ljudi torej, ki vsi vplačujejo vsak mesec v isto skupno blagajno in iz nje seveda tudi — jemljejo! Kako more spriči takega premoženja — skoraj 4 milijarde dinarjev! — ki ga ustvarjamo vsi vsak mesec z dobršnim delom naših čistih osebnih dohodkov, kdo še omalovažuje trditi:

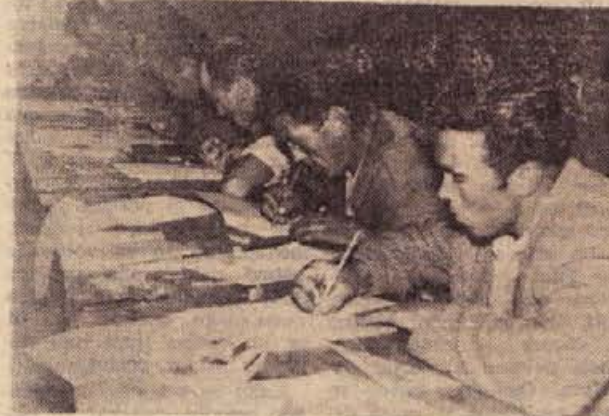
»Kaj me briga socialno! Saj je vse državno!« — Ne, nič ni državno, tovariši — dinar je socialnem zavarovanju je moj in tvoj in naš!

Mar je potemtakem po mnenju mnogih naših zavarovancev socialno zavarovanje res vreča, ki nima dna? Nikakor ne! Polegmo

jo, kot pa se dvigajo naše materialne zmogljivosti in kvaliteta zdravstvenih uslug.

Številke so dostikrat neusmiljene. Razgali so nam dejstva, ki bi jih sicer ne spoznali tako hitro. Še leta 1959 smo v našem okraju izdali za soc. zavarovanje 2 milijardi in 103 milijone, letošnji načrt pa predvideva že milijardo in 600 milijonov več! Samo izdatki za zdravstveno varstvo so narasli v tem času skoraj za 1 milijardo; za pokojnine izplačamo zdaj na leto že 834 milijonov (prej: 450 milijonov), številke že izplačanih pokojnin za prvih 7 mesecev pa kažejo, da bomo tu izdali še več. Hitro naraščajo tu di izdatki invalidskega za-

(Nadaljevanje na 5. strani)

Okorna rudarska roka težko vodi svinčnik, toda voja in prizadevanost nadomeščata vse drugo. Od 344 ljudi, kolikor jih je bilo v krmeljskem rudniku ob preusmeritvi, jih je 15 odstotkov odšlo na svojo željo v druge kolektive, ki so jih z razumevanjem sprejeli. Dvajsetorica, med njimi največ žena in invalidov, se pričuje v žeblijskem obratu, 14 jih je našlo poklic v obratu Lisce, 196 jih dela ali se še pričuje v obratu Metalne, preostalih 60 pa dela v opekarni ali v rudniku, vendar je tudi tem že zagotovljeno novo delo v Krmelju, nekaj pa bo upokojenih. Družba je vsem oskrbela nov poklic in novo zaposlitev. Na sliki: rudarji v Domu Svobode pri teoretični prekvalifikaciji

Šestmesečno tekmovanje krajevnih organizacij SZDL

14. septembra popoldne je bila v Novem mestu 6. redna seja okrajnega odbora SZDL, na kateri je poročal Milan Baškovič o ugotovitvah analize dela krajevnih organizacij SZDL. O seji, na kateri je govoril v razpravi tudi podpredsednik GO SZDL Slovenije tov. Franc Kimovec-Ziga, bomo več poročali prihodnji teden.

Na seji so člani odbora sprejeli predlog za 6-mesečno tekmovanje krajevnih organizacij SZDL v okraju, ki se bo začelo 1. oktobra in bo zaključeno 31. III. 1963. Tekmovanje so razpisali s namenom, da bi v čim bolj or-

ganizirani obliki odstranili ugotovljene pomankljivosti v delu krajevnih organizacij Socialistične zveze v okraju. Tekmovanje je razdeljeno na naloge, ki naj zagotovijo vsebinsko poglobitev dela krajevnih organizacij, in na splošno organizacijsko utrditev SZDL v okraju. Tu di o načinu in obsegu tekmovanja bomo več poročali prihodnji teden. Naj omenimo še posebno privlačnost razpisanega tekmovanja, vsak občinski odbor SZDL bo nagradil 3 najboljše krajevne organizacije, okrajni odbor SZDL pa je razpisal 5 nagrad v višini 250.000 din, 190.000 din, 140.000 din, 100.000 din in 70.000 din, ki jih bodo dobile najboljše organizacije v tekmovanju.

Danes seja OK ZKS

Danes bo v sejni dvorani OLO v Novem mestu 12. seja okrajnega komiteja ZKS, na kateri bodo razpravljali o delu komunistov v gospodarstvu v luči IV. plenuma CK ZKJ.

ŠE NEKAJ ŠTEVILK

Letos bo znašal družbeni bruto proizvod po planu našega okraja dobrih 73 milijard dinarjev; narodnega dohodka bomo imeli 32 milijard in 427 milijonov, čistih osebnih dohodkov pa bo izplačanih 6 milijard in 858 milijonov. Medtem ko bodo dosegle vse investicije v gospodarstvu 9 milijard in 952 milijonov, pa bomo dali za izdatke v socialnem zavarovanju kar 3 milijarde in dobrih 760 milijonov dinarjev! Od tega smo do konca julija že dosegli 2 milijardi in 198 milijonov din izdatkov. Ze zdaj, sredi leta, nam je ta »skupna vreča« pokazala dno: sredstva soc. zavarovanja nesorazmerno hitreje narašča-

Turistični predstavniki iz Anglije na Otočcu

V nedeljo, 16. septembra, je hotel grad Otočec obiskala skupina 12 predstavnikov potovalnih agencij iz Anglije. Tuje goste je spremljal kot predstavnik Turistične zveze Slovenije dr. Gorc, na Otočcu pa so jih sprejeli naši domači turistični predstavniki. Tuji gostje so si ogledali grad, prevzeli reklamni material in se zanimali za penzijske cene. Vse kaže, da bodo za prihodnje leto sklenili več aranžmajev, ker so bili nad gostoljubnim sprejemom, ureditvijo gradu, postrežbo in okoljem nadse navdušeni.

Večji izvoz tudi z boljšo notranjo organizacijo

Upravni odbor gospodarske zbornice za okraj Novo mesto je na seji 14. septembra razpravil o ugotovitvah treh posvetov, ki jih je pred nedavnimi sklicala zbornica giede izvoza. Najuspešnejši je bil brez dvoma posvet s podjetji industrijske skupine, ki že izvažajo, ker so se vabljeni podjetja v celoti odzvala vabilu. Mnogo težave, na videz nepremostljive, ki so jih na tem posvetu opisali, o bile že v kratkem razdobju po njem odpravljene. Ko so se zbrali predstavniki kmetijskih organizacij na razpravo o izvozu, so ugotovili, da je izvoz v kmetijstvu nenačrten, da ni razen za hmelj, katerega izvažamo neposredno, točne evidence, koliko smo izvozili, da je v kmetijstvu za izvoz premalo zanimanja, čeprav so možnosti neomejene, in da je premalo resnosti pri uresničevanju investicij, ki bi lahko izvoz zlasti v živinoreji znatno povečale (ti soč dograjenih stojišč je praznih!). Najslabše je uspel posvet s predstavniki manjših organizacij, ki še ne izvažajo, ker so se od 15 vabljenih vabilu odzvala samo tri.

V razmišljanjih, kako povečati izvoz iz našega področja, so na vseh posvetih najpogosteje prihajali na

dan izgovori o pomanjkanju obratnih sredstev, reprodukcijskega materiala, o potrebah po rekonstrukcijah in dodatnih investicijah, o previsoki postavljanih planih in podobnem. Takšne in podobne izgovore so uporabljali domači vsi predstavniki iz gospodarstva. Podrobnejši pregled proizvodnje v naših obratih pa bi brez dvoma dokazal, da imamo v izkoriščanju zmogljivosti proizvodnih naprav še precejšnje notranje rezerve. Videti je, da skušajo marsikje subjektivne vzroke težav prikrivati z izgovori, ki smo jih mogoče prej našli. Notranja organizacija dela je v večini obratov še dokaj primitivna, prav tu pa bo treba brez odlašanja pričeti bitko za plan in za izvoz. Dokaz za pravilnost takšne trditve je dejstvo, da smo v prvem četrtletju bili pri izpolnjevanju plana med najboljšimi okraji v republiki, pozneje pa smo začeli vse bolj zaostajati. Izgovor o zaostajanju investicij, ki naj bi bile vzrok za zaostajanje proizvodnje, torej ne more držati.

Pri izpolnjevanju planov in izvoznih nalog bo treba marsikje načeti tudi vprašanje osebne odgovornosti vodstvenega kadra, in če ne bo šlo drugače, odločno

uresničevati rotacijo tudi v gospodarstvu. Zbornica bo še naprej skrbno proučevala proizvodne probleme v gospodarstvu in k temu pri-tegnila Zavod za vzgojo kadrov in produktivnosti dela. Težave s prikrivanjem ne bomo odpravili, prav tako pa ne bomo rešili slabih podjetij z združevanjem, so ugotovili na seji, ko so razpravljali o združevanju Beti, Belokranjke in Pletišta-Dobova. Rešitev je samo v proizvodnji za tržišče, v dobri organizaciji dela in ne zgolj v združitvi, zato je treba tem trem podjetjem v novi organizacijski obliki nuditi predvsem pomoč te vrste.

Kopičenje nalog v posameznih gospodarskih panogah opozarja na to, da je usmerjanje proizvodnje v izvoz mnogo več kot samo kampanjska naloga ali pa

(nadaljevanje na 3. str.)

VREME

OD 20. DO 30. SEPTEMBRA

Do 26. septembra nestalno s pogostnimi padavinami, ki bodo močne zlasti okrog 26. septembra. Potem bo lepo in zelo hladno, pozneje spel stopoma topleje. Dr. V. M.

Letošnji pridelek krompirja bo, kot vse kaže, lep; pretekli teden so ga že marsikje pričeli odkopavati. Traktor na sliki je pripeljal v Brežice prvi letošnji pridelek krompirja iz obrata KGP Brežice na Vrbinj.

KROMPIRJA BO DOVOLJ!

Po oceni strokovnjakov kmetijskih organizacij bomo letos pridelali dovolj krompirja, čeprav so nekateri že napovedovali sušno krompirjevo leto. Dejstva, da so se s prvimi pošilkami na trgu pojavile tudi izredno visoke cene, so sicer dala slutiti, da je povpraševanje po osnovnem živilu izredno veliko, odveč pa so bile govornice, da so cene že prvi znak pomanjkanja krompirja. Tako tržno razpoloženje so namreč hitro izkoristili nekateri spekulanti in prve količine krompirja prodali celo po 35 do 40 dinarjev kilo, kar ne more biti v skladu s proizvodnimi stroški pridelovalca in ne v obsegu tržnih zakonov.

Da bi preprečile spekulacije in črno

prekupčevanje s krompirjem, so se kmetijske organizacije dogovorile o enotnem nastopu na tržišču in določile približne odkupne cene za posamezne sorte krompirja. Tako bo odkupna cena za dobro kvaliteto »merkurja« okrog 20 dinarjev, zgodnje sorte (kot »svetnik«) pa bodo kmetijske organizacije odkupovale po 26 do 30 dinarjev kg. Taka odkupna cena je povsem na mestu, zlasti če upoštevamo, da ustreza kvaliteti in proizvodnim stroškom.

Vsaka kmetijska organizacija bo krompir odkupovala na svojem področju, in sicer od pogodbenikov in zasebnih pridelovalcev. Pričakujejo, da bo tržnih viškov dovolj v jesenskem in spomladanskem obdobju, saj imamo

nekaj izrazitih krompirjevih področij, predvsem na območju KZ Trebnje, ki je obenem glavni pridelovalec krompirja v okraju. KZ Novo mesto in KZ Crnomelj že zagotavljata, da bo prva odkupila okrog 400 ton, druga pa približno 350 ton krompirja, kar je spričo dejstva, da področji obeh kmetijskih organizacij ne veljata za rodovitne krompirjeve predele in da je letošnji pridelček zaradi objektivnih vzrokov v splošnem slabši kot druga leta, še eno pomembno več, da se ni treba bati za zadostno preskrbo trga s krompirjem.

Dober odkup in seveda tudi zadovoljivo preskrbo trga pa lahko pričakujemo le tedaj, če se bodo kmetijske organizacije na to vestno pripravile. Predvsem bi morale v ta namen usposobiti strokovnjake, ker ne gre za nič manj odgovorno akcijo, kot so n. pr. kooperacija, setev in podobno.

Ali ni 16 obratov preveč?

Gostinstvo v novomeški občini mora dobiti pomembnejše mesto v turistični dejavnosti našega področja — V samem mestu: preveč razdrobljenih obratov z le navidezno konkurenco

Tokrat je na vrsti gostinstvo Novega mesta in bližnje okolice. Pokramljal bi radi o tej pomembni gospodarski panogi, ki je zelo tesno povezana s turizmom. Kolikšnega pomena je za naše področje turizem, je znano, turizem pa je, ker privabi inozemske goste, hkrati tudi najcenejši izvoz. Zlasti na prehodnem turističnem področju, kakršno je naše, so gostinske zmogljivosti nujno dopolnile turističnih objektov. Tu se gost ustavi za uro ali dve, na krajših izletih morda tudi prenoči in pustil zasluzek. Gostinstvo je tudi sicer pomembna panoga v komuni: poleg trgovine vsrka največji del narodnega dohodka, ki ga ustvarjajo prebivalci.

Turistični bazen ob Krki je zaživel z avtomobilsko cesto, ki ga je kot sodobna prometna žila povezala z ostalim svetom. Dosedanje investicije v osrednje turistične objekte ob Krki in tiste, ki so šele v načrtu, narekujejo resno razmišljanje o še boljšem povezanju našega področja z ostalim svetom. Poudarili smo že, da je za nas zelo pomemben tudi prehodni ali tranzitni turizem. Prav zanj pa so prva osnova ceste. Sodobna asfaltirana cesta, ki bi nas preko Zidnega mosta povezala s Stajersko, bi na naše področje privredila mnoge tuje turiste, ki zdaj odhite na Jadrano in na jug preko Ljubljane in Reke, kjer se zaradi zasedenih zmogljivosti ne morejo ustajevati. Pri nas bi jih brez dvoma očaral še nedotaknjeni pejsaž in spokojna tišina naše deželice. Po cesti čez Gorjance, ki jo je treba kar najhitreje modernizirati, bi odhiti naprej skozi Belo krajino na jadransko avtocesto. Že zdaj je treba pripravljati načrte za ureditev različnih turističnih točk v okolici (na Gorjancih, pri Hmeljniku in vseh ostalih gradovih, pri Roku ipd.), kjer bi se marsikdo ustavil za urico, dve. Reklamirajta

je še vedno naša slaba stran — bi morali posvetiti veliko pozornost, saj je prehodni turizem v mnogočem odvisen prav od dobre in učinkovite reklame. Poudariti pa velja tudi to, da je dobro postrežen gost najboljša reklama.

Neizrabljene zmogljivosti

Vzporedno s turističnim razvojem je treba modernizirati tudi gostinske objekte za prehodni turizem. Bežen pregled letnih v Novem mestu in njegovih dostopnih nam bo pokazal kaj zanimivo sliko. Gostinski obrati v Novem mestu razpolagajo s 70 ležišči (precejšen del je zaseden s stalnimi gosti) in s 1676 sedeži v lokalih ter 235 sedeži v vrtovih. Osnovni problem v domala vseh gostiščih so premajhna zmogljivost kuhinj in skladiščnih prostorov. Prej naštetja ležišča in sedišča so razdeljena med 3 gostinskih podjetij družbenega sektorja, 2 gostišča na pravila in 9 gostinjskih zasebnega sektorja. Da so obrati slabo opremljeni, dokazuje nizka vrednost osnovnih sredstev in inventarja — 77 milijonov je vreden ves, kar ga je v družbenem sektorju, kar 90 odst. pa ga je v lasti 2 podjetij. V zasebnem sektorju je slika še mnogo slabša.

Ustvarjeni promet ne nudi mnogo boljše slike (podatki so za 9 mesecev larskega leta), 5 gostinskih podjetij in 2 gostišča na pravila v Novem mestu je lani ustvarilo 185 milijonov din prometa in odvedlo 11 milijonov 300 tisoč din na sklade. Osebnih dohodkov predstavljajo od 6,1 do 13,8 odst. ustvarjenega prometa in se gibljejo v povprečju po posameznih obratih od 16.943 do 27.432 din na mesec. Razdrobljenost sorazmerno majhnih zmogljivosti na tolikšno število podjetij in obratov, ozka grla v kuhinjah in skladiščih, nizka vrednost osnovnih sredstev, zelo različen odnos med osebnimi dohodki in prometom (storilnost) ter nizki skladi opozarjajo na to, da je perspektiva novomeškega gostinstva samo v močnih obratih, ki bodo morali nastati z združevanjem.

Zasebni sektor dopolnilo?

Zakon o gostinskih podjetjih in gostiščih poudarja, naj bo zasebni sektor gostinstva samo dopolnilo družbenega, tam, kjer je to potrebno. Kako je s tem v Novem mestu? Imamo 8 zasebnih gostišč. Oprema v njih je najslabša, ponekod le po 80 let stara. Ta gostišča poslujejo brez posebne evidence in najbrž jim prav to omogoča sorazmerno boljši položaj v primer-

javi z družbenim sektorjem. Zakaj lahko točimo v teh gostiščih vino ceneje kot v družbenem sektorju? Pri eraki nabavnih cen vina ima zasebnik enako trošarino, enako ceno prevoza in enak kalo. Prometni davek je zanj z ozirom na prodajno ceno enak kot za družbeno gostišče, le režija je brez dvoma nekoliko nižja (v zasebnem gostišču je gospodar za vse posle, le natakario ima za točenje), vendar ne toliko nižja, da bi lahko bilo vino za toliko cenejše. Oglejmo si še zanimiv podatek, ki ga dobimo, če primerjamo podatke, ki jih je odvedel družbeni sektor, in one, ki jih je odvedel zasebni do konca septembra lani. Družbeni sektor in gostišča na pravila so pri prometu 185 milijonov din odvedli nekaj manj kot 18 milijonov din družbi (prometni davek, prispevek iz dohodka, stanov, prispevek, dop. prispevek soc. zavarovanja), zasebni sektor pa je pri prometu odvedel kar preko 4 milijone datavce. V prvem primeru predstavljajo datavce okoli 8,1 odstotka prometa, v drugem pa kar 20 odstotkov. Vprašamo se: kako more zasebni gostilničar pri tem točiti pišaje ceneje? Mar ni utaja prometa občivdina, mar ne opozarja to, da zasebni gostilničarji od precejšnjih količin vina ne plačajo ne trošarine ne prometnega davka? Odveč je naštetjati tudi problem sanitarij, ki je v večini zasebnih gostišč še vedno preec. V teh dejavnih moramo iskati vzroke za ugodnejši položaj zasebnega sektorja, hkrati pa bomo ugotovili, da zasebni sektor v takšnem stanju ni niti najmanj dopolnilo družbenega, ampak vse prej kot to. Pri vsem tem pa so nam nekatera zasebna gostišča v Novem mestu, tako urejena, kot so, v pravcato sramoto.

Kje je rešitev?

Prav gotovo je edina rešitev novomeškega gostinstva v združevanju. V prvi razvojni stopnji je ostalo na križpotju, morda malce v strahu pred bolečo odločitvijo, kakršno nujno terja razvoj. Zasebna gostišča in gostišča na pravila v Novem mestu je treba ukiniti in jih pripojiti k reorganiziranim podjetjem družbenega sektorja, ki naj nastanejo z združevanjem. Koliko takšnih podjetij naj bi bilo, je stvar razprave, prav gotovo pa ne več kot tri. Zmogljivosti naj bodo približno enako razdeljene, prav tako obrati. Posamezni obrati naj bodo ekonomske

enote, ki bodo živele od ustvarjenega prometa. S tem bomo povečali boj za storilnost in odpravili neenake osnove pri nagrajevanju, hkrati pa zagotovili močnejšo materialno osnovo sorazmerno šibko razvitemu delavskemu samoupravljanju v gostinstvu. Močnejši skladi bodo zagotovili hitrejša investicijska vlaganja, saj je trenutno samozadovoljstvo — v posameznih obratih družbenega sektorja ga je čutili — lahko močno škodljivo.

Ekonomski zakoni bodo nato pričeli delovati tudi v novomeškem gostinstvu in bodo nadomestili navidezno konkurenco, ki jo sedaj zaman iščemo kljub tolikemu številu samostojnih podjetij. Največ pa bo brez dvoma vredno to, da bomo na ta način zagotovili dopolnjevanje gostinstva in turizma v Novem mestu in bližnji okolici in hkrati pospešili razvoj turizma, ki ima močne osnove v že zgrajenih objektih v komuni.

Večji izvoz tudi z boljšo notranjo organizacijo

(nadaljevanje s 1. str.)

tristična dolžnost. To bomo zmogli z daljnoročnim, programskim usmerjanjem, ki bo vsebovalo tehnični, komercialni, finančni in ekonomski študij izvoza ter konjunkturno službo, ki nas bo pravčasno opozarjala, kaj prodajati in kje prodajati. Ne smemo zametavati velikih možnosti, ki jih imamo za izvoz živine in kmetijskih pridelkov, ker za izvoz te vrste ne potrebujemo reprodukcijskega materiala iz uvoza. Naša zunanja trgovina je bila doslej vse preveč usmerjena na prodajo velikih serij, pri nas pa imamo možnost prodajati v inozemstvu manjše serije izdelkov, zlasti v lesno predelovalni industriji. Nezanemljive izvoznike za manjša podjetja je nerazumljivo, zbornica pa

Doslej so morali vozniki motornih vozil, ki so prišli v Krmelj, jemati gorivo v Trebnjem ali v Sevnici, kjer sta bili najbližji bencinski črpalke. Odslej imajo bencinsko črpalke tudi v Krmelju. V Krmelju in okolici je zdaj že veliko motornih vozil, ki se največ napajajo v krmeljski črpalke

Železniške proge bo treba preurediti

Železniško transportno podjetje Novo mesto ugotavlja že dlje časa, da promet, bodisi v prevozih potnikov bodisi blaga, iz leta v leto upada. Počasi ga izpodriva prevoz po cestah, ker je hitrejši, pa tudi cenejši. Temu bi se dalo odpomoči s preureditvijo železniških prog na našem območju, ki so že močno zastarele, saj so grajene za pre-

majhen osni pritisk. To onemogoča uporabo hitrejših vlakov in težjih vagonov, prav to pa bi lahko železniške prevoze pocenilo. Vse kaže, da bo treba proge iz dosedanega 14 in pol tonskega osnega pritiska preurediti na 18 do 20-tonski osni pritisk. Problem zase pa so tudi že močno izrabljeni potniški in tovorni vagoni ter lokomotive, saj so mnogi že za dvakrat preživeli običajno življenjsko dobo. Investicije, s katerimi bi stanje popravili, bi zahtevale teške milijarde, teh pa ZTP Novo mesto ne premore. Potniški promet bodo skušali izboljšati z motornimi vlaki.

„Z VSEMI SILAMI V BOJ PROTI TUBERKULOZI!“

Pod gornjim geslom se bo 23. septembra pričel letošnji teden boja proti tuberkulozi, ki bo trajal do 30. septembra. Po posebnem programu se bodo v vseh komunah izvrstila predavanja ter mnoge prireditve za odrasle, za člane delovnih kolektivov in za šolsko mladino, na katerih bodo zdravstveni delavci seznanjali prebivalce z zahrbito boleznijo — tuberkulozo. Poseben poudarek v letošnjem tednu bo v opozarjanju, da je tuberkuloza socialno-zdravstveni problem, katerega je treba reševati v komuni hkrati preko zdravstvenih služb, v družini, v delovnih kolektivih in v šoli.

PROIZVAJALCI: prihajajte na redne zdravniške preglede — obvarovali se boste poklicnih boleznii!

Za nadaljnji razvoj kmetijstva in gozdarstva

Zaključki V. seje okrajnega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva o kmetijstvu in gozdarstvu v našem okraju

Plenum okrajnega odbora SZDL je na svoji seji 25. avgusta 1963 na podlagi analize, ki jo je izdelala posebna komisija, ter na podlagi referata in zelo obširne razprave ugotovili naslednje:

— V zadnjih nekaj letih smo dosegli na področju kmetijstva zadovoljive rezultate, še posebno v družbenem sektorju proizvodnje in v kooperaciji, kljub temu pa so prav na področju kmetijstva in gozdarstva še vedno velike neizkoriščene rezerve.

Z ozirom na važno vlogo, ki jo imata kmetijstvo in gozdarstvo v celotnem našem gospodarstvu, v našem okraju pa še posebno, saj predstavljata bruto produkt v kmetijstvu preko 19 milijard dinarjev, sodi plenum, da je treba usmeriti vse politične in oblastvene činitele v komuni in okraju k hitrejšemu

reševanju problemov na tem področju.

Občinski ljudski odbori morajo na podlagi dolgoročnih programov gospodarskega razvoja sprejeti za kmetijstvo še posebne ukrepe, s katerimi bodo omogočili hitrejši razvoj družbenega sektorja kmetijske proizvodnje, kooperacijske proizvodnje itd. ter povečali blagovno proizvodnjo v kmetijstvu in gozdarstvu, in sicer:

— zagotoviti morajo dosledno izvajanje zakonov o izkoriščanju kmetijskih in gozdskih površin, ki sta bila sprejeta v preteklih letih;

— z ozirom na dosedanje izkušnje pri vlaganju investicij v kmetijstvo, morajo ljudski odbori in njihovi organi posvečati večjo pozornost kmetijskim investicijam. Za vse večje objekte je potrebno natančno proučiti lokacijo, rentabilnost naložbe, nakup

zemljišča kot osnovo za lastno surovinsko bazo; vse to pa mora biti usmerjeno v večje specializirane obrate, pogojene za določena območja. Z vlaganjem investicij v gospodarske namene se morajo hkrati tudi vlagati sredstva v negospodarske dejavnosti: za stanovanja in za druge komunalne ureditve pri objektih.

— V razpravi in analizi je bilo ugotovljeno, da nekateri ljudski odbori še vedno dajejo zemljo SLP v najem kmetom ali gospodarskim organizacijam, ki se ne bavijo s kmetijsko proizvodnjo. Vsa zemljišča SLP morajo ljudski odbori oddati kmetijskim organizacijam;

— odloki o agrominimumu morajo biti sprejeti na podlagi realnih možnosti in pogojev:

a) odloki naj zajemajo tista proizvodna področja, ki

so sposobna za sodobno agrotehniko,

b) odloki naj kmetovalce obvezujejo k izvajanju minimalnih agrotehničnih ukrepov za celotno obdelovalno površino, ne pa za posamezne kulture kot doslej,

c) občinski ljudski odbori morajo hkrati s sprejemom odlokov zahtevati od kmetijske organizacije, ki bo organizirala proizvodnjo, da se tehnično in kadrovske usposobi;

— ljudski odbori morajo hitreje reševati nekatere probleme v zvezi z razvojem družbenega sektorja kmetijske proizvodnje. Plenum ugotavlja, da je izvajanje arondacij, s katerimi bi družbena kmetijska posevca pridobila nove in izpopolnila dosedanje površine, potekalo vse prepočasno, zato j potrebna, da svet za gospodarstvo pri OLO imenuje več komisij za arondacijo, da bodo lahko hkrati delale v več kmunah;

— ker so cene zemljišč v gradbenih okoljih nad ceno zemljišč za kmetijstvo, je nujno, da ObLO ta nesoglasja uskladijo,

— davčna politika je bila do sedaj preveč prepuščena sama sebi. Tudi ta mora bolj kot do sedaj spremljati izvajanje programov na področju kmetijstva ter prispevati k hitrejšemu pridobivanju no-

vih površin za družbeni sektor in vplivati na hitrejši razvoj blagovne proizvodnje pri zasebnih proizvajalcih;

— kmetijske organizacije razpolagajo v okraju le s 4 odstotki celokupnih obdelovalnih površin, zato plenum sodi, da morajo biti vsi zgoraj navedeni ukrepi osnova za hitrejši pridobivanje novih zemljiških površin od zasebnega proizvajalca;

— na zemlji, s katero že razpolagajo kmetijske organizacije, je nujno odpraviti nekatere pomanjkljivosti, ki so v veliki meri vzrok izgub pri nekaterih obratih; zato je treba specializirati posamezne obrate v okviru objektivnih pogojev, zboljšati organizacijo dela in povečati produktivnost dela. Na podlagi tega se bo znižala polna lastna cena posameznim pridelkom in proizvodom, kar je osnova za večje osebne prejemke kmetijskih delavcev. Zato morajo delovni kolektivi z vso pozornostjo pregledati dosedanje organizacijo dela, ugotoviti slabosti ter jih z vso resnostjo odpravljati. Da bi kolektivi to nalogo lahko izvršili, mora računovodskeplanski sektor dati organom upravljanja in vodstvu organizacije po določenih obdobjih točne podatke, usklajene s finančno-proizvodnimi plani (evidenca dela po dekadah

ltd.). Pri tem morajo brez dvoma odigrati največjo vlogo sindikalne organizacije v kmetijskih organizacijah, tako na posestvih kot v zadrugah;

— nagrajevanje po učinku mora zajeti poleg delavcev tudi vse strokovni kader, kar doslej ni bilo niti v zadrugah niti na družbenih posestvih;

— v pogodbeni proizvodnji so bili doseženi določeni rezultati. Osnovna slabost pri tem je bila, da se nismo držali na osnovi pogodb določenih poslednjih agrotehničnih ukrepov, na drugi strani pa smo preko pogodbene proizvodnje dali prevelik poudarek blagovni proizvodnji. Na ta problem je opozoril tudi IV. plenum CK ZKJ, ki v svojih sklepih poudarja važnost vključevanja zasebnih proizvajalcev v napredno organizirano kmetijsko proizvodnjo. Plenum je ugotovil, da je z ozirom na velik odstotek kmetijskega prebivalstva to vprašanje za nas še posebno važno.

Za gospodarsko leto 1963 so po osnutku programa kooperacijske proizvodnje predvidela, da bi žitarice zajele 50 odstotkov posejanih površin v kooperaciji. Podoben procent bo predvidoma tudi pri ostalih poljščinah: koruzi, (Nadaljevanje na 4. strani)

OSNUTEK NOVEGA STATUTA novomeške občine je izdelan

V preteklem tednu je komisija za sestavo novega občinskega statuta pri ObLO Novo mesto potegnila črto pod večmesečno delo: dokončala je osnutek statuta oz. sprejela zadnje pripombe svojih čl. nov na posamezna poglavja tega pomembnega dokumenta, ki je prilagojen občini na sedanji stopnji družbenega razvoja. V ponedeljek smo obiskali predsednika ObLO tovariša Ludvika Goloba, da nam je o vsebini in nekaterih drugih problemih v zvezi z novim statutom povedal več stvari, ki bodo brez dvoma zanimala vse naše bralce. V okraju je bila namreč novomeška občina zadolžena, da sestavi osnutek za nov občinski statut, ki je naslonjen na novo ustavo in predstavlja sestavni del novega ustavnega sistema. V razgovoru nam je tovariš Golob posredoval naslednje misli:

V zadnjih 6 letih, odkar smo v novomeški občini sprejeli prvi statut, se je v razvoju vseh naših občin mnogokaj spremenilo. Občina se je medtem znatno razširila — priključene so ji bile prejšnje občine Straža-Toplice, Sentjernej in Zučemberk — razen tega pa so se znatno povečale njene pristojnosti. Vse to je ustvarilo kup novih problemov, hiter razvoj komunalnega sistema pa je prinesel tudi nove dolžnosti občini. Vse to je bilo treba okvirno zajeti v novem statutu, saj doslej stopnja samoupravnosti in materialne samostojnosti komune ni bila dovolj izražena. Prav tako doslej v statutu nismo dovolj zajeli razvoja družbenega samoupravljanja in družbenih odnosov. Občina kot družbeno ekonomska skupnost občanov in politično teritorialna organizacija samoupravljanja tak statut spričo vsega navedenega zares neobhodno potrebuje.

Seveda se osnutek novega statuta naslanja na ustavo; je dopolnilo zvezne in republiške ustave, pa hkrati samostojen dokument našega samoupravljanja, ki je zagotovljeno z ustavo in se urešičuje v skladu z zakoni in z drugimi veljavnimi predpisi ter z določbami novega statuta.

Sestavljanje osnutka je bilo vse prej kot lahko delo, saj smo naleteli na nešteto problemov, kakršnih pred leti še ni bilo. Poudariti moram, da smo ponekod pri reševanju proble-

stipendiranja, ko vemo, da takih sredstev ne zmremo in nimamo! Da pa bi zdaj za to v statutu navajali razne pogoje in omejitve, se nam spet ni zdelo primerno. Menili smo, da bomo za zdaj to izpustili v statutu. Vem pa, da nekatere občine na primer že imajo v osnutkih svojih

»Statut bomo sprejeli z referendumom lahko še pred novimi volitvami« je izjavil v pogovoru predsednik ObLO tovariš Ludvik Golob

statutov pravice občanov do stipendiranja.

Takih in podobnih primerov je še več, najbolj značilna pa sta ta dva.

Ko smo obravnavali kolegijske organe, smo se odločili za tri oblike: za odbore, ki imajo širši družbeno-politični značaj (na primer odbor za družbeni nadzor pri skupščini, s širokimi pooblastili, pa odbor za družbeni program razvoja občine), za komisije in za svete. Sveti so usmerjeni pretežno v strokovno-politično delo, kjer je delo že zelo konkretno, medtem ko so komisije pristojne za določena specialna področja (n. pr. mandatno-imunitetna komisija). Tu je bilo več variant, odločili pa smo se za vse tri kolegijske organe; tudi tu bo končna odločitev odvisna verjetno od ustave.

Zelo veliko razprav je bilo okoli teritorialnih sprememb v občini; kot sem že dejal, bomo tu prav tako počakali na

ustavne predpise.

Kaj je novega v zvezi z občinsko skupščino? Predvsem moramo omeniti nove odnose ostalih organov samoupravljanja do skupščine. Ko bo šlo n. pr. za kakšno odločilno vprašanje ene gospodarske organizacije, bo kolegijski organ vabil tako skupščino kot predstavnik te organizacije na razpravo, da bodo sodelovali in povedali svoja stališča. Glede teh obvez in oblik dela nastajajo novi odnosi znotraj komune.

Združitev tovarn IMV in TOMOS

17. skupna seja ObLO Novo mesto je bila v torek, 18. septembra, začela pa se je z zaprisego 5 novih odbornikov, ki so bili izvoljeni na dopolnilnih volitvah v nekaterih volilnih enotah. V poročilu in razpravi o kmetijstvu, kar je sledilo v naslednjih točkah, so odborniki ocenili izpolnjevanje plana, ki je bilo v nekaterih gospodarskih organizacijah kljub objektivnim razlogom še kar zadovoljivo. Poudarili so, naj bodo vse razprave doprinos v reševanju najvažnejših kmetijskih vprašanj in kmetijske politike sploh, ter da je zato treba začeti blagovni promet s kmetijskimi pridelki.

Odborniki so potem poslušali predlog o novi davčni lestvici in določili dopolnilne ukrepe o agrominimumu.

Uspeli piknik na Otočcu

Grad hotel Otočec je v nedeljo, 16. septembra, priredil v svojih prostorih piknik, ki je lepo uspel. V grad in okolico je tega dne prišlo okoli 3500 gostov, preko 400 osebnih avtomobilov in 20 avtobusov. V Otočcu so tega dne iztržili za več kot milijon dinarjev. Gostom so bili na izbiro odjoki, janci, različni in čevapčiči po zmernih cenah, vinu pa so v gostišču znižali ceno od prejšnjih 450 din na 380 din.

V osnutku statuta je od nove ustave odvisnih še več stvari, tako n. pr. volilni sistem, vprašanje odnosov med zboroma. Bi-stveno je, da smo v osnutku zajeli to, kar ne bo spremenjeno. Pri tem nas je vodila dosedanja praksa in izkušnje, ki smo jih dobili. Zanimiva so poglavja in načela o delu in pristojnostih krajevne skupnosti, o novih odnosih do vloge odbornika, za pravice in dolžnosti občana in državljana v komunih, močno je poudarjena vloga Socialistične zveze, ki ima mnogo pravic. Vse to bo močno zanimalo občane, ko jim bomo predložili statut v javno razpravo.

Kaj nas čaka zdaj v zvezi s tem delom? Osnutek

je tu. Ko bosta te dni izšli zvezna in republiška ustava, bomo prilagodili odprta vprašanja ustavnim določilom, nato pa bomo upoštevali tudi pripombe republiške in okrajne komisije za statute. Delali bomo še vedno v podkomisijah, nakar bo komisija osnutek statuta predložila ljudskemu odboru. To bo trajalo še kakšna dva meseca. Po javni razpravi na seji ljudskega odbora pa bomo dopoljnili tekst statuta dali v javnost. Statut bomo napisali in razpisali referendum za njegov sprejem. Če bomo delo tako intenzivno nadaljevali, lahko računamo, da bo statut sprejet še pred volitvami novih ljudskih odborov.

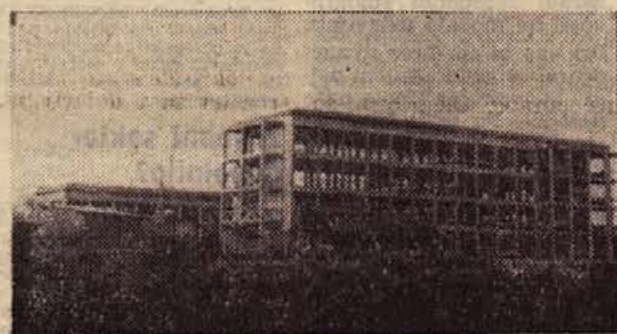
Tg.

pod skupnim imenom Industrija motorjev in motornih vozil s sedežem v Ljubljani. Več bomo o seji poročali prihodnjik.

Obisk predstavnika misije »CARE«

Gospod Robert G. Trott, stalni predstavnik misije CARE v Jugoslaviji, je 13. septembra v spremstvu predstavnikov Zveznega sekretariata za zunanjo trgovino in Glavnega odbora RK Slovenije obiskal naš okraj. Visoki gost je pregledal poslovanje OO RK nad pomočjo CARE ter hkrati obiskal tudi več socialnih ustanov, ki to pomoč prejemajo. Gospoda Roberta G. Trotta je istega dne sprejela tudi podpredsednica OLO inž.

Vilma Pirkovič. Med sprejemom je tekla razgovor o pomoči CARE in o gospodarskem razvoju v našem okraju. Gospod Trott se je pohvalno izrazil o poslovanju naših organov, prijetno pa je bil presenečen tudi nad sodobno ureditvijo novomeške pekarije, ki si jo je ogledal. Podpredsednica OLO inž. Vilma Pirkovič je gosta povabila v Dolenjske Toplice, odondod pa na ogled Baze 20.

Betonsko ogrodje nove bolnišnice v Novem mestu je že dalj časa pod streho. Lahko samo toplo želimo, da bi dela na tem prepotrebem objektu čimprej nadaljevali!

Za nadaljnji razvoj kmetijstva in gozdarstva

(Nadaljevanje s 3. strani)

krompirju, travništvu itd. Da bi bila akcija kooperacijske proizvodnje uspešna, predlagamo kmetijskim organizacijam, naj pri sklepanju pogodb upoštevajo zasebna proizvajalca ter ga vključijo z vsemi površinami. Pri sklepanju pogodb je nujno upoštevati naslednje:

a) zagotoviti optimalno agrotehniko preko umetnih gnojil s semensko službo, zaščitnimi sredstvi in strojno obdelavo zemljišč. Strokovna služba pri kmetijskih organizacijah mora spremljati pogodbeno proizvodnjo od setve do spravila ter dajati zasebnim proizvajalcem potrebna strokovna navodila

b) strokovnemu kadru, ki dela v kooperaciji, je potrebno formirati osebni dohodek na podlagi doseženih rezultatov;

c) preko pogodbene proizvodnje je zagotoviti čim večjo blagovnost in to v rastlinski in živalski proizvodnji; kooperacijska proizvodnja

naj se oblikuje z ozirom na objektivne in subjektivne pogoje, vendar mora upoštevati obojestransko interese.

— Analiza je pokazala, da se družbena posestva do sedaj niso bavila s kooperacijo z zasebnim kmetom, da je bilo to prepuščeno le zadruham. Plenum sodi, da je nujno, da se v bodoče tako družbena posestva kot zadruge z enako odgovornostjo vključijo v kooperacijske odnose z zasebnim kmetom v kmetijski in gozdarski proizvodnji. Oblik za vključitev kmeta v sodobno kmetijsko proizvodnjo je veliko in ne smemo nobene podcenjevati (odkup zemlje, zakup ter dolgoročne pogodbene proizvodnje). Delavski združini sveti si morajo na podlagi analiz dosedanjega dela v tem smislu postaviti dolgoročne programe nadaljnega razvoja ter konkretni akcijski program za leto 1963.

— Plenum ugotavlja, da do slej na področju gozdarstva ni bilo veliko napravljenega.

Za to je več objektivnih in subjektivnih vzrokov. Sredstva, ki so bila ustvarjena v gozdarstvu, so se prelivala v druge gospodarske panoge: v kmetijstvo, industrijo itd. S tem smo zanemarili povečanje proizvodnje v gozdarstvu.

Zakon o gozdovih, tako zvezni kot republiški, dajeja jasno orientacijo, kakšne so naloge na tem področju. Nujno je treba rešiti vprašanje gospodarjenja z zasebnimi gozdovi, to zlasti zato, ker so v okraju prav ti gozdovi po kviliteti slabi. Potrebno je, da se to gospodarjenje prenese na gospodarske organizacije, ki bodo lahko v večjih kompleksih opravile vsa dela, od nege in vzgoje do pogozdovanja in načrtne gradnje, ne glede na sektor lastništva. S prenosom gospodarjenja in gospodarske organizacije bo hkrati rešeno tudi vprašanje blagovnega prometa z lesom oziroma načrtnega izkoriščanja gozdov. Pri vseh teh nalogah pa je nujno, da gospodarske or-

ganizacije vključijo zasebna proizvajalca v proizvodni proces. Tako se formira dohodek poleg vrednosti lesa na panju in konkretna dela v gozdarstvu. Zasebni proizvajalec se lahko vključi kot stalna ali sezonska delovna sila, kar je odvisno od potreb gospodarske organizacije.

Gospodarska organizacija, ki bo upravljala z zasebnimi gozdovi, bo morala iskati različne oblike in jih prilagajati terenu. Ponekod bo težičje kooperacije je v pogozdovanju in negi, drugod v sečnji in spravilu lesa. Vse-povod pa je potrebno, da kmet sodeluje v tem procesu ter da je za vloženo delo plačan; onemogočiti pa mu je treba trgovino z lesom, ker pride na ta način do visoke neupravičene rente.

Izvršni odbor okr. odbora SZDL je na osnovi razprave in pregledov strokovnjakov na plenumu proučil stanje v gozdarstvu ter sklenil, da odkloni predlog, sprožen na seji okrajnega odbora SZDL, o organizaciji gozdarstva službe in priporočil občinskemu ljudskemu odboru, naj zaradi enotne politike v gozdarstvu in čim ekonomičnejšega gospodarjenja z gozdovi izroče gospodarjenje z gozdovi SLP in zasebnega sektorja dvema gospodar-

skima organizacijama: KGPK Novo mesto in KGP Brežice ter s tem dokončno uredi organizacijo gozdarstva službe.

Na podlagi tako izdelanih programov v komunih in okraju bomo lahko še bolj kot do sedaj vključili v izvajanje tako važnih nalog vse politične družbene organizacije od ZK, SZDL in sindikata do mladinskih organizacij na vasi ter strokovna društva v okraju in komunih. Socialistična zveza v komunih mora na podlagi konkretnih akcijskih programov postati vodja akcije. V tem smislu so pred organizacijami SZDL zelo velike in odgovorne naloge. Plenum je ugotovil da samo načelne razprave v okraju in komunih ali pa v nekaterih centrih ne dosežejo zaželenih uspehov. Zato je nujno, da s temi problemi seznanimo vse kmetijske in gozdne proizvajalce ter delavce v tovarnah, da gre SZDL in sindikat na razpravo z manjšimi skupinami svojega članstva. Pokazalo se je, da na večjih zborovanjih na vasi takih programov ni mogoče v celoti obravnavati in sprejeti konkretnih zaključke in obveze. Zato morajo občinski odbori SZDL tudi v tem smislu iz-

delati konkreten operativni program za delo krajevni organizacij SZDL na terenu ter ga dosledno izvajati. Krajevne organizacije SZDL bi pri izvajanju teh pomembnih nalog morale odigrati večjo koordinacijsko vlogo. SZDL mora biti tista, ki bo z obliko dela povežala pri reševanju tega vprašanja vse subjektivne faktorje na terenu, to je krajevne odbore, zadružne svete (tako centralne kot področne), sindikalne podružnice na obratih kmetijskih organizacij, in bo tako z vsemi temi šla v enotno politično akcijo.

Društva kmetijskih in gozdarskih inženirjev in tehnikov morajo v bodoče odigrati večjo vlogo. Zato naj SZDL v okraju in komunih ča pobudo za sklicanje izrednih sestankov ali zborov, na katerih bi se nujno moral razčistiti nekafera stališča s področja kmetijstva in gozdarstva. Plenum je ugotovil, da je bilo s temi društvi premalo sodelovanja. Z ozirom na pomanjkanje kadrov v kmetijstvu in gozdarstvu je potrebno, da se občinski politični in oblastveni organi temu vprašanju bolj posvetijo, zavedajoč se, da je uspeh pri izvajanju teh nalog v veliki meri odvisen od pravilne razporeditve kadrov.

VREČA JE POKAZALA DNO

(Nadaljevanje s 1. strani) 279.423.000 din ali 12 milijonov več kot v vsem letu 1959.

Čemu torej sedanje spremembe v organizaciji in financiranju socialnega zavarovanja?

Ze to, kar smo pravkar našli, je napotilo našo družbo do izredno pomembnih družbeno-političnih sprememb. Tovarišica Rometova je na seji podarila, da želimo s spremembami na tem področju:

— postaviti zavarovance v aktiven položaj nasproti zavarovanju; soddoločajo naj ne samo v organih upravljanja, temveč tudi v samih organizacijah zava-

rovanja, kjer se odloča o izdatkih zdravstvenega varstva;

— zavarovanci morajo prevzeti razen upravljanja soc. zavarovanja tudi odgovornost za zagotovitev sredstev iz čistih osebnih dohodkov in skladov skupne porabe. Odgovorni so

za usklajevanje trošenja sredstev za zdravstveno varstvo z dejanskimi potrebami in zmogljivostmi občinskih skupnosti;

— nova organizacijska oblika socialnega zavarovanja predstavlja preko občinskih ali medobčinskih skupnosti nadaljnje dograjevanje komunalnega sistema, saj tesno povezuje te družbene dejavnosti v komunalni sistem tako z organizacijsko-pravne kot ekonomske plati.

Vse to pa pomeni, da hočemo tako organizacijo socialnega zavarovanja, ki bo povečala interese zavarovance in delovnih kolektivov, da bomo kar najbolj gospodarno zagotavljali in trošili sredstva te službe v skladu z našimi ekonomskimi možnostmi.

Sedanja organizacija socialnega zavarovanja nam ni v zadostni meri omogočala resničnega samoupravljanja s sredstvi; skoraj vse pravice in način zbiranja sredstev so bili predpisani z zakoni. Prispevke smo plačevali iz bruto osebnih dohodkov, zato zavarovanci niso neposredno videli in osebno občutili, da gre za izredno velike davkatve, ki so pravzaprav sestavni del osebnih dohodkov. Prav zato je prevladovala miselnost, da je socialno zavarovanje »državno«, izgube (katerih nismo nikoli do dna analizirali) pa so se tako ali tako pokrivalo s prelivanjem sredstev in z dotacijami.

vsem zadovoljiva. Obsega zdravstvenih uslug, ki temelje na sodobnih medicinskih dosežkih, ne bomo omejevali; skrb za zdravje prebivalstva je naša prva in največja dolžnost. To pa nas seveda ne sme odvrniti od naloge, da ne bi vsi skrajno kritično nastopali proti vsem neutemeljenim izdatkom! Prav tu pa je potrebno najširše sodelo-

vanje vseh delovnih kolektivov, družbenih organizacij in slehernega zavarovanca. Mišljenju, da gre za »državno socialno zavarovanje«, moramo enkrat za vselej narediti konec. Pri tem nam bo gospodarjenje z dinarjem in odgovornost za njegovo pravilno trošenje poleg socialistične zavesti posameznika največ pomagalo.

Zavarovanec bo poslej drugače gledal na »socialno«

Lani je v našem okraju sicer bilo 87 zborov zavarovancev, udeležilo pa se jih je komaj 7.500 ljudi ali četrtnina vseh zavarovancev. Problemi te službe jim tudi po zborih niso segli do srca; delo samoupravnih organov socialnega zavarovanja je bilo vse preveč osamljeno. Ni bilo povezano dovolj niti z gospodarskimi organizacijami niti z zdravstvenimi zavodi in ne z organi oblasti in političnih organizacij. Tudi našim svetom za zdravstvo in vodstvom zdravstvenih kolektivov ne moremo čestitati za doseganje odnose s socialnim zavodom, saj je šlo le prenekaterikrat za to, »kdo bo kogas«.

Novi zakon o financiranju socialnega zavarovanja postavlja stvari drugače. Ze s 1. januarjem 1963 bodo gospodarske organizacije plačevale nadomestila osebnega dohodka do 30 (in ne več samo 7) dni nezmožnosti za delo. Trpele bodo vse stroške zdraviljenja zavarovancev do 30 dni zaradi nesreč pri delu! To bo čez noč spremenilo odnose zavarovancev in kolektivov do problemov soc. zavarovanja. Tudi že veljavni novi predpisi o pokrivanju morebitnih izgub v skladih zdravstvenega varstva; prelivanja sredstev med republikami in okraji zaradi slabšega gospodarjenja s temi sredstvi ne bo več! Vsi letošnji dolgovi oz. primanjkljaji bodo spremenjeni v kredit, ki ga bo treba začeti odpla-

čevati že prihodnje leto iz rednih ali izrednih prispevnih stopenj. Pri odločanju o teh stopnjah bodo sodelovali predstavniki vseh organizacij, ustanov in kolektivov vsake občine, saj bodo šli vsi redni, izredni in posebni prispevki za kritje stroškov soc. zavarovanja na račun čistih osebnih dohodkov zaposlenih! Zdar bo zavarovanec še kako skrbel, kako se gospodariti s skladi, kdo dobi (zakaj in kako?) »bolniško« in če se tovariš od sosednjega stroja doma res zdravi ali pa kmetuje na račun družbe in tovarišev, ki namesto njega delajo v podjetju! Trdno smo prepričani, da bo čez noč manj neupravičenih izostankov in »bolniških«, ki so jih posamezniki dobili ali izsilili od zdravstvene službe.

Seveda bo republiško zavarovanje tudi nadalje pokrivalo tiste primanjkljaje v zdravstvenem varstvu, ki nastajajo zaradi objektivnih vzrokov (sem sodi n. pr. večje število zaposlenih žena, večje število porodov, epidemije, TBC bolnikov, manjših osebnih dohodkov pod republiškim povprečjem). Vse druge primanjkljaje pa bodo morali kriti zavarovanci sami iz svojih čistih dohodkov, gospodarske organizacije iz skladov skupne porabe, v skrajnem primeru pa tudi posamezne občine iz proračunskih sredstev in svojih skladov!

Naš delež pri zniževanju stroškov za zdravstveno varstvo

Vsi pravkar našeti ukrepi bodo zahtevali seveda takojšnjo temeljito analizo v vseh delovnih organizacijah o vzrokih poškodb, o izboljšanju HTV službe, o resnični uporabi zaščitnih sredstev pri delu itd. Več bo treba narediti za varstveno vzgojo delavcev; proti tistim, ki ne upoštevajo navodil tehnične zaščite, pa bo treba ostreje ukrepati.

Kaj vse sodi še v naloge kolektivov, ko se bodo te dni začeli posvetovati o spremembah v soc. zavarovanju? Zelo veliko! Ugotoviti bodo morali, kako je z zdravniškimi pregledi

zaposlenih, kaj je s toplim obrokom hrane v delovnem času, kako izkoriščajo ljudje letne dopuste, kako se prevažajo na delo, kako stanujejo in pod. Več bo treba laične kontrole nad lažnimi bolniki (na domu), učinkovitejša pa bo morala biti tudi kontrola samega zavoda nad zdravljenjem zavarovancev. Nadpreglede bo treba zaostri, glede pristojnosti za določanje bolniških dopustov pa bo treba še razpravljati. Kadrovski in socialni službi bodo morali kolektivni zagotoviti odgovarjajoče mesto.

Seveda pa to še ni vse.

Do 10. oktobra 1952 bomo izvolili naše predstavnike v skupščino nove medobčinske komunalne skupnosti zavarovancev. Volili jih bodo delavski sveti, organi družbenega upravljanja v ustanovah, družbenih službah in svobodni poklici. Priprave na bližnje volitve naj postanejo središče pozornosti vseh družbeno-političnih činitelev v naših občinah. Čeprav nas od volitev loči samo še kratek čas, priprave nanje in njihov potek nikakor ne smejo biti zgolj formalnost. Seznanimo se v predvolilni agitaciji z bistvom sprememb novih zakonov o organizaciji in financiranju socialnega zavarovanja in zdravstvenega zavarovanja! Udeležimo se bližnjih sestankov v delovnih kolektivih in družtvih ter zborov občanov, kjer bomo spoznali problematiko in sedanjo ureditev zdravstvene službe ter socialnega zavarovanja na našem področju! Zanimajmo se za nov položaj gospodarskih organizacij in nas samih pri zbiranju in trošenju sredstev za zdravstveno varstvo!

Socialno zavarovanje in zdravstveno varstvo predstavljata ogromen del naših rednih dohodkov in naše življenjske ravni. Zato izberimo za člane nove skupščine medobčinske komunalne skupnosti zavarovancev tovariše in tovarišice, ki bodo poznali novo vlogo te skupščine, zdravstveno problematiko, gospodarsko moč naših občin in stanje v gospodarskih organizacijah, da bodo lahko aktiv-

Delavci, uslužbenci in upokoječenci v našem okraju!

no sodelovali v bodočem upravljanju socialnega zavarovanja v okraju in občini! Ko bomo izbirali člane za novo skupščino, skrbimo hkrati tudi za povezavo med delovnimi organizacijami, občinami, sveti za zdravstvo, sveti zdravstvenih zavodov in političnimi organizacijami, da bo skupščina kot celota uspešno uresničevala naloge, ki jih ji daje zakon.

Organizacije Socialistične zveze, sindikati in organi oblasti bodo v spremenjenih pogojih socialnega zavarovanja posvečali poslej zdravstvu in organom, ki delajo na teh področjih, veliko večjo skrb. Zdravje delovnih ljudi je eden izmed osnovnih pogojev za osebno srečo, za večjo delovno sposobnost in s tem za hitrejše doseganje skupnega blagostanja.

Udeležimo se kot člani SZDL in sindikatov predvolilnih sestankov, spoznavajmo vse spremembe v organizaciji in financiranju socialnega zavarovanja in sodelujmo v bodočem upravljanju te pomembne družbene dejavnosti!

Na naraščanje izdatkov za zdravstveno varstvo vpliva tudi širjenje zdravstvene mreže, večja uporaba sodobnih medicinskih pripomočkov, slaba zdravstvena prosvetljenost zavarovancev, število zavarovancev, povečanje upravnih stroškov in podobno. Spet ima zavarovanec — pa naj dela v organu upravljanja samega zavoda, v svetu zavarovancev ali v pristojnem svetu ljudskega odbora! — priložnost in dolžnost, da sodeluje v investicijski politiki v zdravstvu. Za te namene smo izdali in dajemo znatna družbena sredstva, ki pa niso vedno smotrno naložena. Ponekod jih drobijo za dražje adaptacije (Mokronog) ali pa za razne nove investicije, ki so bolj izraz želja kot stvarnih potreb, zaradi česar prostori, oprema in kader niso smotrno izkoriščeni (ZP Bizeljško, ZP Krmelj). Sredstva bomo morali v bodoče združevati za skupne, centralne objekte in opremo. Zaradi prevelike razdrobljenosti zdrav. zavodov instrumenti ponekod niso dovolj iz-

koriščeni, druge spet trpi zaradi pomanjkanja opreme kvaliteta zdravstvenih storitev (ZD Črnomelj ima 3 rentgenske aparate, nima pa fizikalne terapije; oprema v obratnih ambulantah ni dovolj izkoriščena itd.).

Delo v splošnih ambulantah je še vedno neenakomerno razdeljeno na dopoldanski in popoldanski čas, ker dopuščajo podjetja izostanke z dela za zdravniške preglede v delovnem času, tudi če niso nujni. Specialistična služba je predraga, ker ni razvita po dejanskih potrebah in centralizirana tam, kjer ima pogoje. Zdravilišča še nimajo organizirane zdravstvene službe po predpisih. Ležalna doba v bolnišnicah je včasih predolga; lahko bi jo skrajšali vsaj za bolnike, ki imajo urejeno družinsko razmerje, če bi imeli dobro organizirano patrontažno službo. Veliko premalo imamo medicinskih sester, saj jih manjka v okraju kar 23, razen tega pa manjka danes v ambulantno-poliklinični službi 17 zdravnikov, 15 zobnih terapevtov, 19 babic itd.

Preveč razdrobljena zdravstvena mreža

Na seji so ugotovili, da zdravstvena mreža po obsegu zadostuje našim potrebam, upravno pa so zdravstveni zavodi preveč

razdrobljeni. Trenutno imamo kar 26 samostojnih zdravstvenih zavodov in 12 lekarn ter lekarniških postaj. To onemogoča smotrno organizacijo vseh potrebnih zdravstvenih in upravnih služb. Sele v zadnjem času se lotevajo na primer v Krškem, Brežicah in Novem mestu reorganizacije službe zdravstvenega varstva, ki se mora približati načelom ekonomskega in strokovnega dela.

Zdravstvene postaje v okraju naj bi se priključile zdravstvenim domovom. Tako bi lahko načrtneje izkoriščale opremo, strokovni kader in tudi upravno poslovanje bi bilo cenejše; taka spojitve bo omogočila tudi večji pregled nad zdravstvenim stanjem prebivalcev posamezne občine. Zal so šele

(Nadaljevanje na 6. str.)

»Zdravje je največja dobrina delovnih ljudi!« je poudarila med drugim na petkovi seji tovarišica Draga Rometova, ko je poročala o sedanjih reorganizacijah v socialnem zavarovanju

rovanja, kjer se odloča o izdatkih zdravstvenega varstva;

— zavarovanci morajo prevzeti razen upravljanja soc. zavarovanja tudi odgovornost za zagotovitev sredstev iz čistih osebnih dohodkov in skladov skupne porabe. Odgovorni so

Najhitreje naraščajo izdatki za zdravljenje v bolnišnicah

V zadnjih treh mesecih je bilo tudi v našem okraju veliko razprav, posvetov, analiz in ukrepov, da bi našo zdravstveno službo in socialno zavarovanje smotrno reorganizirali. Izdatke so že in jih bodo še natančneje ugotavljali ter preverjali, primerjali in morali uskladiti »z dolžino odeje, ki jo imamo«, kot je na seji v razpravi dejal eden izmed udeležencev. Najhitreje nam naraščajo izdatki za zdravljenje v bolnišnicah. Letos smo v 7 mesecih izplačali na ta račun 9 milijonov din več kot v vsem letu 1959 oz. kar za 350 milijonov je teh stroškov letos več kot pred 3 leti! Delno so tako velikim izdatkom vzrok tudi investicije za nove gradnje v zdravstvu, ki so bile doslej zajete v oskrbnem dnevu bolnišnic.

V ambulantno-polikliničnem zdravljenju je letos predviden porast izdatkov za 180 milijonov (v primerjavi z letom 1959). Zmanjšujejo se po 1. juliju samo izdatki za zdravila, ki so prej nenehno naraščali; tu prispevajo po novih predpisih del stroškov zavarovanci sami. Korist novega načina »sofinanciranja« pri nakupih zdravil se je pokazala kaj hitro!

Povprečni stroški za zdravstveno varstvo na enega aktivnega zavarovanca so največji v občini Sevnici, najmanjši pa v občini Metlika. V skladu za zdravstveno varstvo je za prvih 7 mesecev letos primanjkljaja 21 milijonov din, od tega samo v sevnški občini 16 milijonov. Samo metliška občina ima v

V kulturi: preveč starih šablon

Posvetovanje »Kultura v komunizmu«, ki ga je februarja letos sklical glavni odbor SZDL Slovenije skupaj z republiškim sindikalnim svetom in svetom Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije, III. skupščina Kulturno-prosvetnega sveta Jugoslavije in junjski posvet kulturnih delavcev v Svobodah in prosvetnih društvih novomeškega okraja so dali bogate analize dosedanjega dela in napotke za nadaljnji razvoj kulture v komunizmični državi. Vsi občinski sveti v našem okraju so za drugo polovico tega meseca pripravili posvete, kjer bodo obravnavali kulturno problematiko svoje komunizma z najširših vidikov.

Več članov v društvu filmskih delavcev Slovenije

Društvo filmskih delavcev Slovenije bo sprejelo med redne člane vse kulturne delavce, novinarje, filmske kritike, producente in dramaturge v Sloveniji. Na ta način bo društvo omogočilo skupno reševanje problemov slovenskega filma, kar bo nedvomno vplivalo na kvalitetno rast filmske industrije pri nas.

Novo priznanje za Špelo Rozin

V filmu »Maciste proti lovcem na človeške glave«, ki ga v Crnučah pri Ljubljani snema italijansko produkcijsko podjetje R. M. C. Produzione (Cinematografica iz Rima, nastopa tudi nekaj slovenskih igralcev). V glavni vlogi bomo videli tudi Špelo Rozin, ki je požela že veliko priznanj za nastope v domačih filmih.

Doseženi rezultati na raznih področjih kulturnega življenja kažejo, da raste vloga kulture v življenju našega človeka. Potrebnija kulturnih dobrin je v stalnem porastu, kar kulturne institucije spodbujajo k vse večji programski orientaciji in kvaliteti programa. Kljub temu pa je kulturno življenje na našem področju vse preveč vključeno v stare šablone, da kvaliteta še ne zadovoljuje, da še vedno ni široko zasnovanega osnovnega načrta za razvijanje idejnih, estetskih in kulturnih kriterijev potrebnikov kulturnih dobrin. Povsem jasno je, da je razvoj kulturno-prosvetnega življenja v komunizmični državi od kulturne politike in aktivnosti odgovornih činiteljev v komunizmični državi, kako ga formulirajo in realizirajo. Občinske Zveze Svobod in PD kot najpomembnejši činitelji imajo tudi najodgovornejšo nalogo v tem procesu, ki mora stvarnim potrebam in možnostim prilagojeno sestavljati perspektivni koncept kulturne politike v komunizmični državi s splošnim družbenim razvojem. V vsaki naši komunizmi moramo doseči sodelovanje organizacij in institucij, ki so zainteresirane za kulturne probleme, ker je tudi skromna praksa pri nas pokazala, da je to koristno tako za aktivnost teh organizacij kot za reševanje posameznih problemov.

Občinski sveti Zveze Svobod in prosvetnih društev v tem procesu preraščajo iz organov, ki so se ukvarjali pretežno z amaterizmom, v širša družbena telesa, ki izvajajo osnovni

program kulturne politike na svojem področju. Posveti, ki jih sedaj sklicujejo občinski sveti z javnimi in kulturnimi delavci zaradi obravnavanja skupnih vprašanj kulturne politike in osnovnih problemov kulturnega razvoja v komunizmični državi, so pomemben činitelj, ki ima idejno in politično vlogo in bo težil za večjo in širšo afirmacijo vsega, kar je progresivno v našem kulturnem življenju.

Posvetovanja v takem obsegu — razumljivo, če bo odziv na sodelovanje velik — bodo tudi lažje osvetlila vlogo in pomen amaterizma v sklopu celotnega kulturnega dogajanja. Krivično in nevarno je podcenjevati vlogo amate-

rizma, kar se je žal dogajalo tudi v nekaterih naših komunah kot posledica nepoznavanja njegovega vpliva na kulturno življenje, ko v novih oblikah in z novo vsebino ostaja v množico ljudi kljub tehničnemu napredku privičen in ponekod — tega nikar ne prezirimo — v naših rednih edina možnost, da človek zadovolji svoje kulturne potrebe.

Občinski sveti Zveze SPD nastopajo torej kot organizatorji široke družbene tribune, ki bo razpravljala o vseh važnih vprašanjih celovite kulturne politike v komunizmični državi, zato upravičeno pričakujemo tudi široko podporo tej pobudi.

Pet novih knjig založbe „BOREC“

Spet je pred nami lepo knjižno darilo prizadete založbe Zavod »Borec«, ki vztrajno uresničuje svoj založniški program. Kaj nam prinaša tokrat?

»In tako končujem svoje spomine. Doživel sem lakoto prve svetovne vojne, grozote fašistične dobe, grenko življenje političnega begunca; bil sem borec v Španiji in partizan v Franciji. — Pretrpel sem mučenje v ječah, stradal sem, bil preganjan kot divja zver, spal sem po kozočih, duplinah in pokopališčih, bil večkrat na bojnih ranjen in neprestano v nevarnosti. — Moja visoka politična šola so mi bile ječe, za kašpot mi je bila partija, muke, borbe in napori pa so me utrдили in prekalili...« Tako piše v svoji knjigi spominov OD MAREZIG DO MADRIDA Jože Vergan. Opisal

je svoje skoraj tridesetletno revolucionarno delo v Istri, Španiji in Franciji, kjer je bil partizan od leta 1941. Knjiga nas na zanimiv način seznanja z Istro in njenim žalostno preteklostjo, nazorno pa slika tudi njen veliki delež za osvoboditev domovine.

V podobnem svet sega knjiga Cirila Zlobca MOSKA LETA NASEGA OTROSTVA, ki je bila nagrajena z II. Kajuho-vo nagrado za 1960. Zlobec je opisal v tem delu usodo in življenje slovenskih fantov, ki so jih Italijani odpeljali s Krasa in od drugod v »specijalne bataljone« v Italijo, njihov beg v partizane in nadaljnjo usodo teh borcev proti fašizmu.

Vida Lasić je v knjigi SVE-TLOBA MLADIH LET opisala svoje delo v radijskem sektorju Centralne tehnike KPS, doživljanje v partizanih, vrnitev v Ljubljano in vzpostavljane radiotelegrafske zveze z Glavnim štabom. Pri tem delu so jo ujeli Nemci in v zaporu je dokončala konec vojne v Ljubljani. Knjiga nam odkriva zanimiv del naše borbe, o katerem je bilo

v literaturi in dokumentarnih izdajah napisanega še bolj malo.

V knjižni zbirki DOKAZI je izšel po FRATI in VRAZJEMVRTCU zdan 9. zvezek KRIZ IN ZLOCIN. V njem nas Sta-

Novi filmi TRIGLAV FILMA

V ateljejih ljubljanskega podjetja za izdelavo filmov »Triglav filma« so posneli komedijo »Naš avtos«, za katero je napisal scenarij Vito-mil Zupan. »Umirajoči veterani« pa bo imel naslov drugi film, ki ga bodo to jesen snemali po scenariju Boštjana Hladnika. Hladnik bo film tudi režiral. V doglednem času namerava »Triglav filma« snemati tudi »Samorastnike«, za katere je scenarij napisan po znanem delu Prežihovega Voranca.

Filmsko sodelovanje z Američani

Podjetje za tehnično izdelavo in obdelavo filmov Filmservis iz Ljubljane je na IX. puljskem festivalu sklenilo sporazum z ameriškim filmskim podjetjem American international pictures, po katerem bo ljubljansko podjetje nudilo američanom pomoč pri snemanju šestih filmov, ki jih nameravajo posneti pri nas. AIP je doslej uveljavilo svoje sodelovanje z več evropskimi državami, n. pr. z Italijo, Nemčijo, Grčijo, Španijo in Francijo. Velika pridobitev za Filmservis pa bo, da bo v okviru tega sodelovanja lahko izobrazil svoje kadre in povečal dejavnost.

Film TISTEGA LEPEGA DNE posnet

Režiser France Stiglic je končal s snemanjem filma »Tistega lepega dne« po noveli Cirila Kosmača. Film so posneli v ateljejih Viba filma, tehnične usluge pa je nudil Filmservis iz Ljubljane. V novem slovenskem filmu bomo v glavnih vlogah videli Berta Sotlerja, Dušo Počkaj, Arnolda Tovornika, Angelco Hlebece in druge priznane igralce. Glasbo za film je pripravil Alojz Srebotnjak.

Mihael Kambič 75-letnik

So ljudje, katerih plodovito življenje teče mimo nas skoraj neopazno. Le redki ožji znanci in prijatelji vedo za njihovo notranje bogato življenje, veliki večini ljudi pa so nepoznani. Preskromni so, pretihi, preveč zaverovani

Bukovcu, nato pa specialko pri prof. Hynaisu. Ko je opravil državni izpit, je bil nastavljen za profesorja risanja v Kufsteinu (1915-1918), po prvi svetovni vojni pa je poučeval risanje na II. realni gimnaziji v Ljubljani, kjer je tudi dočakal upokojitev.

Mihael Kambič zastopa v slikarstvu realistično smer in se v svojih delih odlikuje s precizno risbo in izredno solidno tehniko. Njegove slike so povečini sad dolgomesečnih študij, poskusov in predelav, zato so do potankosti preštudirane v kompoziciji, tehniki in barvi. Iz tega je spoznati vso resnost in temeljitost in hkrati čut odgovornosti, s katerim se umetnik loteva slikarskega dela.

Kambič je delal v glavnem v olju, akvarelu, pastelu in tušu. Njegova dela, bodisi krajine ali portreti, so raztresena v Pragi, Kufsteinu, Ljubljani, Crnomlju in drugod.

Leta 1960 je avtor poklonil Belokranjskemu muzeju v Metliki 12 svojih del in tako znatno obogatil lokalno belokranjsko galerijo.

Jubilantova izredna skromnost in samokritičnost sta preprečevala, da se slikar ni rnil v ospredje, čeprav bi po kvaliteti del to lahko storil. Razstavljal je sicer v Kufsteinu, štirikrat v Ljubljani in enkrat v Beogradu, kake večje samostojne razstave pa ni imel. Prav zato njegova Dolenjska in rodna Bela krajina z zanimanjem pričakuje-ta letošnjo jesen razstavo, ki jo je umetnik obljubil privediti v Novem mestu, potem pa v Metliki in Crnomlju.

Spoštovanemu rojaku želimo, da bi to svojo obljubo res izpolnil, hkrati pa tudi, da bi se mu prijetna in zdrava životljenska jesen čimbolj raztegnila, da bi v ustvarjalni moči svojim dosedanjim umetninam pridružil še nove.

Umetnik na počitnicah v rojstni vasi

v svoje delo, da bi si iskali med svetom ugleda in priznanja.

Tak človek skoraj prislavlčne skromnosti je akademski slikar Mihael Kambič, ki je 14. septembra v Ljubljani dopolnil 75 let življenja. V Dragovanju vasi pri Crnomlju mu je leta 1887 stekla zibel, nato pa je obiskoval osnovno šolo v Dragatihu in kasneje v Crnomlju. Bistrega fantiča so doma namenili za gimnazijco; obiskoval jo je v Novem mestu in tu tudi maturiral.

Ze v gimnaziji je kazal nardarjenost za risanje, zato se je po maturi vpisal na umetnostno akademijo v Pragi (1908-1915), ker je obiskoval sprva splošno šolo pri Vlahu

»KONDOR« v letu 1962/63

Založba MLADINSKA KNJIGA V LJUBLJANI bo letos v znani zbirki KONDOR izdala osem knjig:

- Vergil: ENEIDA (izbral, prevedel in komentiral dr. Fran Bradač, ilustracije Ara Pacles);
- Anton Ingolčić: OČI. Novele bo uredil Mitja Mejak, likovne priloge pa so dela Franceta Miheliča;
- Ivan Maselj - Podlimbarski: POKORNORO JAVLJAM (izbral in uredil Janez Rotar);
- dr. Ivan Prijatelj: ESEJ O SLOVENSKEJ LITERaturi (uredil Janez Logar);
- Ivan Cankar, NA KLANCU (uredil Bor's Merhar);
- N. V. Gogolj: KAKO STA SE SPRLA IVAN IVANOVIC IN IVAN NIKIFOROVIC. PLASČ. (Prevedel Severin Šal);
- ANTIKA O PESNIŠTVU (tek-

ste sta izbrala in prevedla prof. Anton Sovre in dr. Kajetan Gantar);

KULTURNO POLITIČNI ESEJ MED DVEMA VOJNAMA (izbral in komentiral France Zadravec);

Zbirica KONDOR, ki se je začela leta močno priljubila šolski mladini, prinaša dela iz domače in svetovne književnosti. Uspešno jo uporabljajo kot pomožno šolsko branje v višjih razredih osnovnih šol, posebno pa v gimnazijah in v strokovnih šolah.

Razen redne zbirke bo MLADINSKA KNJIGA letos tudi ponatisnila nekatere knjige iz KONDORJEVE zbirke: Pevništvo in pisma dr. Franceta Prešerna (I. in II. del), Jurčičeva Desetega brata in Tavčarjevo Visoko kroniko.

PAGE 40 SAN FRANCISCO CHRONICLE, Thursday, January 4, 1962 CCCC4A

...Ljubljana Is Talking About... Those Crazy 'Chiselers'

Ljubljana, Yugoslavia

WHILE AGO, a young Slovenian sculptor with his friends conceived a unique idea - to hold a competitive international sculpting symposium, lasting two months, during which time the participating artists would have to create their works from native materials - stone and wood.

Unlike some similar events elsewhere, the artists would have all their expenses paid while in Yugoslavia, but their masterpieces would have to remain here as part of a permanent outdoor display of modern sculpture. And an international

ing they had no chance of winning a prize, started a petition to abandon the awards. They collected the signatures of all the artists. Faced with the request, the committee had no out but to accede. But it meant calling off the already invited international jury and cancelling the award day festivities.

THE HUFFING and puffing really began after all the artists had left. The paramount question was whether to continue the project. The eyes have won.

EVERYTHING went off fine and the artists got along

岡村多聞堂
通聖軒分店

調製特約店
昭和堂製菓専門店

Yūgoō (1886) 2000
Yūgoō (1886) 2000

Takole je predstavilo glasilo japonskih umetnikov »JENMEI« letos avgusta Kostanjevico na Krki, ko je poročalo o letošnjem kiparskem simpoziju

Šolski odbor v Šentrupertu v novo šolsko leto

Člani šolskega odbora v Šentrupertu so se prvič po počitnicah spet zbrali. Ko se je seja začela, so se problem kar vrstili. Najprej uspeh ob koncu lanskega šolskega leta. Največ nezadostnih ocen je bilo pri matematiki, zlasti v višjih razredih. (Slabo znanje iz nižjih razredov.) Nato pa materin in tuji jezik. Izražanje je okorno, na kar vpliva tudi alkohol.

Letos je nekoliko manj učencev. Zadnja leta vpis nekoliko pada. Že dalj časa pa prevladujejo dečki. Nižji razredi so precej močni. Če bi jih združili, bi bilo več nadur, kvaliteta pouka bi bila pa prav gotovo slabša. Tudi finančno

na sredstva so pičila, zato je treba hraniti tudi pri osebnih dohodkih. Med počitnicami je bilo potrebno mnogo popraviti in na-

predmeti pa se bodo poučevali v celoti. Nekateri člani šolskega odbora so še posebej poudarili to, da mora biti namen šole in šolskega odbora, da bi čimveč učencev, ki se vpišejo na našo šolo, končalo vseh osem razredov. Doslej so namreč nekateri končali učno obveznost že v nižjih razredih, zlasti dečki. Ko nekoliko odrastejo, morajo ostati doma zaradi dela. Zato bo treba o tem vedno znova in znova

govoriti na roditeljskih sestankih.

Dosedanji predsednik šolskega odbora tovariš Jože Trelj je prosil, da bi ga razrešili. Hkrati je predlagal za novega predsednika dosedanjega člana šolskega odbora tovariša Jožeta Bizjaka. Tudi ostali člani so se s predlogom strinjali. Potrditi ga mora še občinski ljudski odbor.

O vsem, s čimer se sreča učiteljski kolektiv pri učnovzgojnem delu, se člani šolskega odbora niso mogli pogovoriti. Preveč je. Zato bosta na prihodnjo učiteljsko konferenco prišla tudi predsednik in en član šolskega odbora. Tako bomo znali še bolj pomagati drug drugemu pri delu za isti namen.

TREBANJSKE NOVICE

baviti najrazličnejše nujne stvari. To je stalno mnogo denarja.

Člani šolskega odbora so se zanimali tudi za vprašanje učiteljskega kadra. Tovariš upravitelj je dejal, da je letos boljše kakor prejšnja leta. Marsikaj bo še treba krčiti, nekatere stranske predmete ponekod opustiti, glavni

Odgovornost lovskih družin

Škoda, ki jo povzročajo divji prašiči v okolici Sel-Sumberka, je velikanska. Prebivalci si prizadevajo, da bi jih pregnali in vsak večer kurijo ogenj. Toda vse to je brez uspeha. Marsikdo se sprašuje, zakaj lovske družine ne pokažejo svojih sposobnosti ter ukrepejo kaj koristnega.

Vabilo borcem Gubčeve brigade

Občinski odbor ZB Trebnje vabi vse preživele borce Gubčeve brigade, da se dne 7. oktobra udeležijo proslave 20-letnice ustanovitve Gubčeve brigade na Trebelnem.

Danica Zupan

Sprehod na pokopališče

Setruperčani radi zahajajo na pokopališče. Pravijo, da gredo »domova pogledat. Vendar se zdi, da vse premalo skrbijo, da bi bilo pokopališče tudi urejeno. Izgovarjajo se, češ da se tako ne vidi s ceste. Kakšen vtis pa bi dobil tujec, če bi prišel na zapuščen pokopališče! Ni dovolj, da počistimo samo ob dnevu mrtvih in redkih priložnostih. Tu je pokopanih mnogo ljudi, ki so dali življenje za domovino; mar res zaslužijo, da je njihov grob skrit med travnimi bilkami? Pogostokrat lahko vidimo zapuščene tudi sveže grobove. Venci največkrat razpadajo na gomili, nihče pa se ne

spomni, da bi jih zamenjal s svežim cvetjem.

Za konec še nekaj besed o spomeniku padlih borcev v trebanjski občini. Zdi se mi, da le prevečkrat dovolimo, da preraste trava potki spomenika. Zavedajmo se: borci so dali svoja življenja, da mi živimo. Zato bi bilo prav, da bi bolj skrbeli zanje, da se jim vsaj malo oddolžimo s spoštovanjem njihovih grobov.

SODOBEN KORAK V TRGOVINI

Kmalu po združitvi obeh trgovskih podjetij v Trebnju, oziroma po pripojitvi Splošnega trgovskega podjetja k podjetju »Gradišče« se je začelo vprašanje sodobne ureditve trgovske mreže in modernih lokalov načrtno urejati. Združeno podjetje, ki se uradno imenuje *Trgovsko podjetje »Gradišče« - Treb-*

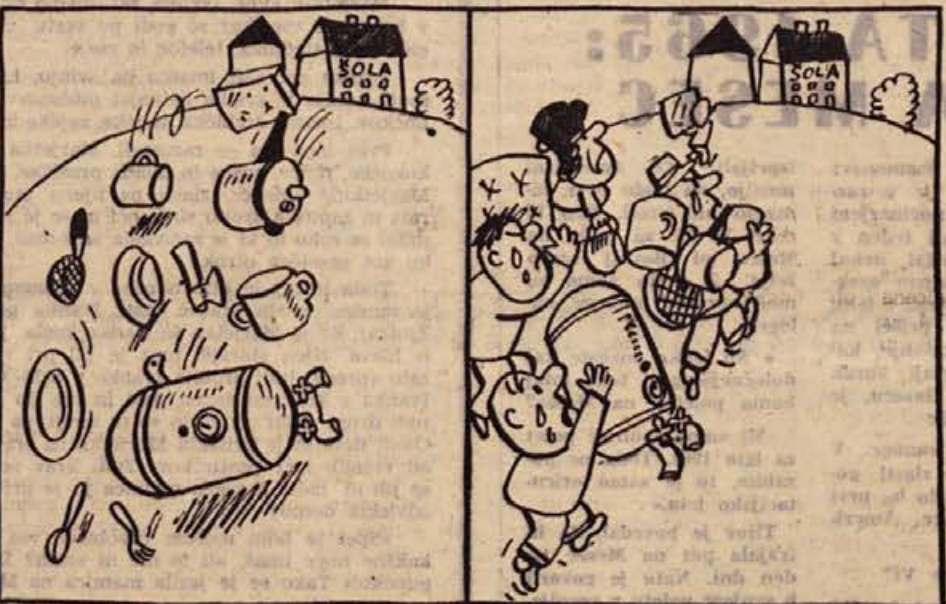
nje, je modernizacijo nakazalo v treh stopnjah: združitve podjetij, specializacija trgovin in zidanje nove trgovske hiše. Trenutno je v ospredju specializacija, ki jo nameravamo izvesti še ta mesec. S tem bodo omogočili potrošniku, da bo kupoval eno vrsto predmetov samo v eni, drugo vrsto pa samo v drugi trgovini. Na drugi strani pa bo precej olajšano poslovanje in knjigovodstvo v specializiranih poslovalnicah. V istem zamahu bo omogočeno, da bo podjetje založilo skladišča z raznovrstnimi predmeti, s tekstilom in z živili, tako da potrošniku ne bo več treba nakupovati v Ljubljani ali Novem mestu in

bo pustil sredstva v svoji komuniki. Seveda je do popolnega reda v trgovini še precej daleč, saj združeno podjetje trenutno močno ni tako ekonomsko, da bi s svojimi sredstvi v nekaj dneh zmoglo veliko breme, ki mu ga nalaga modernizacija. Do 1964. leta bo v Trebnju zgrajena nova trgovska hiša in urejena popolnoma sodobno. To bo velika pridobitev za trgovino trebanjske komunike, predvsem pa zgled, kako bi morali tudi v ostalih predelih občine načeti vprašanje sodobne preskrbe potrošnika. To bi bila hkrati prva samopostrežna trgovina v komuniki.

Priljubljeni odbor, ki so ga v ta namen imenovali, je že izbral prostor za ta najsoodobnejši trgovski lokal. Samopostrežna trgovina naj bi stala nasproti stare šole, ob križišču pri vstopu v središče Trebnja, in bi z njo naselje dobilo lepšo podobo. Pripravljeni odbor se pogaja še z nekaterimi zavodi in ustanovami v Trebnju, ki bi posledaj imeli svoje prostore v novi trgovski hiši. Čeprav je že malce pozna, je pobuda zelo spodbudna, pomeni pa, da so se tudi v Trebnju odločili iti v korak s časom.

Umetna gnojila

Lani smo porabili v Jugoslaviji 610.384 ton umetnih gnojil, od tega v Sloveniji 36.852 ton. Največ umetnih gnojil na hektar obdelovalne površine smo porabili v Sloveniji (833 kg), potem v Hrvaški (675 kg) in Srbiji (555 kg), najmanj pa v Črni gori (249 kg). Hektar orne površine pa smo gnojili v Sloveniji povprečno z 2238 kg umetnih gnojil, v Hrvaški s 776 kg in najmanj v Makedoniji, kjer so porabili le 426 kg na hektar orne površine.

Mala Loka: 1961/1962

Mala Loka: avgusta 1962!

OB »JAVNI« RAZPRODAJI OPREME IN INVENTARJA NA MALI LOKI

Semenj umazane sebičnosti

Ko načelnimo javno razpravo o razprodaji inventarja bivše Kmetijsko-gospodinske šole Mala Loka pri Trebnju, imamo dvojen namen. Z jasno in odkrito besedo bi radi zaustavili plaz govoric in šušljanj, ki se, na žalost, popolnoma upravičeno širi po trebanjski komuniki, hkrati pa bi radi javno obodili neodgovorni, sebični in več kot koristiljubni postopek komisije pri razprodaji. Kmetijsko-gospodinjaka šola v Mali Loki je bil pred dvema letoma uklicjena, 28. aprila 1961 pa je ObLO Trebnje z odločbo razdelila njena osnovna sredstva in inventar med KZ Trebnje in ObLO Trebnje. 6. septembra 1961 je ljudski odbor izdal odločbo o javni razprodaji inventarja šole in hkrati imenoval komisijo, ki naj razprodaja opravi. Vprašujemo se: kaj je ljudski odbor vodilo k takšni odločitvi? Opremljena stavba je bila resda brez uporabnika, toda zakaj prodajati inventar? Mar ne bi bilo bolje najeti oskrbnika, ki bi prostore zračil in vzdrževal opremo? Ali ni nihče pomislil na to, da bi z lesišči, s kuhinjo in z vsem potrebnim opremljeni objekt kazalo preurediti v turistične namene? Šola je nastajala desetletja, družba je vložila vanjo mnogo sredstev; mar je res nemogoče to kar mimogrede prezeči? Zdal pa še nekaj uvodnih u-

gotovitev o razprodaji. Preden je kdo pričel razprodajati inventar zasebnim interesom, bi bilo treba razpisati licitacijo za družbeni sektor. V okviru je dovolj interesov, ki niso najbolj oskrbljeni z opremo in inventarjem, zato bi prav gotovo kupili na Mali Loki marsikaj, kar potrebujejo. Na žalost je bila licitacija razpisana »po občinski«, na vrsto pa sta prišli samo lovski družini Trebnje in Velika Loka ter Gostišče Grmada (vse naj ostane v meľah komuniki), vse ostalo — in tega je bilo precej — pa je bilo razprodano »med brati« na sejm umazane sebičnosti. Oglejmo si postopek, ki bi mu težko našli primere! V 5-člansko komisijo za razprodajo je ljudski odbor imenoval Pavla Mikliča, načelnika oddelka za družbene službe pri ObLO, kot predsednika, za članne pa: Jožeta Severja, podpredsednika ObLO, Adolfa Gruma, referenta za šolstvo, Avgusta Slavina, trgovskega poslovođnjaka, in Anico Kolenc, knjigovodkinjo pri Mizarstvu v Trebnju. Razpis javne razprodaje je komisija objavila na krajevno običajen način v lokalnem področju najprej za 27. maj, zaradi slabega vremena pa je bila razprodaja nato 3. in 10. junija 1962.

Akcija komisije pa je pod vodstvom tajnika ObLO Stana Kolence pričela že veliko prej. Tajnik je otvoril razprodajo že v novemburu 1961, ko je na svoj dom odpeljal (ali v vlogi soproga članice komisije ali v vlogi »odredbodajalca«, ni znano), preden je komisija predmete ocenila, več kosov kuhinjske posode, jedilnega pribora, porcelana, opreme, pisalni stroj in stiskalnico, kar je bilo »med brati« ocenjeno za 27.490 din, po sodnem ceniku pa v postopku na 64.580 din. V novemburu 1961 so si izbrali in odpeljali več predmetov še Viktor Grmovšek, gostilničar iz Trebnja (25 rjuh, 3 kosov kuhinjske posode, mesoreznilo, 42 kosov jedilnega pribora, to vse je komisija pozneje ocenila na 46.800 din), med javno razprodajo pa je po posebnem kanalu dobil še 2 kompletni postelji, 4 žimnice, 3 vreče in omare za 42.300 din. Gostilničar Emanuel Grmovšek iz Ponikev je, ko je izvedel, kaj vse se lahko dobi v Mali Loki, pohitel tja, tajnik ObLO Stane Kolenc pa mu je na hodnik pripeljal 43 kosov jedilnega pribora in mu ga je izročil brez potrdila. Francka Rajnar, kuharica gostišča Grmada je v novemburu 1961 in v maju 1962 izbraila in odpeljala z Male Lok več boljnih predmetov (porcelan, jedilni pribori, drobno kuhinjsko opremo in šivalni stroj, vsega 42 predmetov) v vrednosti (po oceni komisije) 40.112 din, sodni cenilec pa je v postopku njen delež brez šivalnega stro-

ja ocenil na 26.320 din. Šivalni stroj je baje takoj dala v popravilo v Ljubljano, vendar je popravilnica sporočila, da po njihovi evidenci stroja doslej. Nato so v zvezi s »odredbodajalci« pravnica, da je, čeprav ni bil član komisije, delil po dolgem in počez? Ali čista izgovora: »Vzel smo zato, ker so jemali tudi drugi.« in pa »Ni nismo ukrali, saj smo vse pošteno plačali!« čisto brez osnove in morale? Čene, ki so jih določili za vzete predmete v ožjem krogu kot člani komisije, so bile samo izklicne, mar so na to pozabili? In končno: odkod jim pravica, da so iz sebe in svojih znancev ustvarili privilegirano kasto? Ne moremo tudi mimo tajnikovih izjav o tem, »da je imel pravico vzeti nekaj, če ima enako pravico vsak drug, ki ni za to družbo nič prispeval.«. Ta izjava se nam zdi, milo rečeno, močno mešetarska. Mar je res popolnoma pozabil na to, da bi moral kot tajnik ljudskega odbora opravljati nadozor nad delom komisije, skrbeti, da bi bila razprodaja družbene imovine opravljeno pošteno, ne pa tako, kot je storil oni? Naj omenimo še to, kar se je zgodilo na vrtu Grmovškove gostilne v Trebnju 24. junija letos. Tovariš tajnik je malce vinjen prav neokusno izrazil, medtem ko je Viktor Grmovšek balinal in približeval krogle: »Če ne boš boljše bližal, če boš ležal na žimnici, ki si jo dobil na Mali Loki!« Ko je Grmovšek krogle približal: »No, zdaj se pa vidi, da ti pomagajo lonci in kastrole z Male Lok. Če boš še enkrat tako približal, ti bom povedal za

prebrisano, pa vendar precej nespretno izgovarjati na predpise. Vprašujemo se, odkod tajniku občine, na katerega se vsi člani komisije izgovarjajo kot navideznega »odredbodajalca«, pravica, da je, čeprav ni bil član komisije, delil po dolgem in počez? Ali čista izgovora: »Vzel smo zato, ker so jemali tudi drugi.« in pa »Ni nismo ukrali, saj smo vse pošteno plačali!« čisto brez osnove in morale? Čene, ki so jih določili za vzete predmete v ožjem krogu kot člani komisije, so bile samo izklicne, mar so na to pozabili? In končno: odkod jim pravica, da so iz sebe in svojih znancev ustvarili privilegirano kasto? Ne moremo tudi mimo tajnikovih izjav o tem, »da je imel pravico vzeti nekaj, če ima enako pravico vsak drug, ki ni za to družbo nič prispeval.«. Ta izjava se nam zdi, milo rečeno, močno mešetarska. Mar je res popolnoma pozabil na to, da bi moral kot tajnik ljudskega odbora opravljati nadozor nad delom komisije, skrbeti, da bi bila razprodaja družbene imovine opravljeno pošteno, ne pa tako, kot je storil oni? Naj omenimo še to, kar se je zgodilo na vrtu Grmovškove gostilne v Trebnju 24. junija letos. Tovariš tajnik je malce vinjen prav neokusno izrazil, medtem ko je Viktor Grmovšek balinal in približeval krogle: »Če ne boš boljše bližal, če boš ležal na žimnici, ki si jo dobil na Mali Loki!« Ko je Grmovšek krogle približal: »No, zdaj se pa vidi, da ti pomagajo lonci in kastrole z Male Lok. Če boš še enkrat tako približal, ti bom povedal za

priljubljeni odbor, ki so ga v ta namen imenovali, je že izbral prostor za ta najsoodobnejši trgovski lokal. Samopostrežna trgovina naj bi stala nasproti stare šole, ob križišču pri vstopu v središče Trebnja, in bi z njo naselje dobilo lepšo podobo. Pripravljeni odbor se pogaja še z nekaterimi zavodi in ustanovami v Trebnju, ki bi posledaj imeli svoje prostore v novi trgovski hiši. Čeprav je že malce pozna, je pobuda zelo spodbudna, pomeni pa, da so se tudi v Trebnju odločili iti v korak s časom.

Kaj naj rečemo ob koncu te žalostne in sramotne epizode? Komisija, ki ji je ljudski odbor zaupal razprodajo družbene imovine, se je spozabila tako daleč in je tako močno zlorabila svoje pristojnosti, da je premalo ocenjevali njen postopek zgolj z zakonitimi predpisi in členi. Z mešetarskim in umazanin, sebičnim načinom razprodaje je nastal družbeni problem, ki ga ne bo mogoče odpraviti preko noči. Celotni postopek komisije in dejstvo, da so v njej sodelovali večji del uslužbenci občine, pa meče na ves občinski aparat in ljudski odbor dokaj čudno luč. Vse kaže, da bo treba hitro in s krepko roko narediti red, ki bo onemogočil skupini ljudi, ki je zavestno oškodovala družbo in se zdaj jalovo izgovarja na predpise, da bi še naprej počela podobne umazanije.

Javnost je celotno zadevo že obsodila, zato prepustimo njej tudi zadnje besede, od sodnih organov pa pričakujemo, da bodo sodili ostro in odločno!

Najprej zemljo v družbene obrate

V brežiški občini ljudski odbor, politične organizacije in strokovnjaki z roko v roki načrtno nadaljujejo delo, da bi kmetijstvo v okviru kmetijskih zadrug in KGP doseglo pomembno družbeno proizvodnjo, dvig vasi in socialistične odnose

Kmetijska proizvodnja predstavlja v brežiški občini, kjer je industrija slabo razvita, precejšen del vsega, kar ustvarijo na področju komune. Občinski ljudski odbor se je začel zlasti letos ob pomoči in sodelovanju vseh ostalih organov in kmetijskih organizacij temeljitej ukvarjati s problemi kmetijstva. Z dosedanjo razdrobljeno, drobno blagovno proizvodnjo v kmetijstvu je treba prenehati in zgraditi čvrste temelje, na katerih bomo lahko desetletja razvijali sodobno družbeno kmetijsko proizvodnjo.

Dosedanji kmetijski obrati so nastajali nenačrtno, prav zato pa nimajo, takšni, kot so, daljše perspektive, največ zaradi tega, ker zaradi sorazmerno visokih proizvodnih stroškov ustvarjajo premajhen dohodek. Prav tako kot v industriji je treba tudi v kmetijstvu združevati in ustvarjati močna, sodobno opremljena kmetijska posestva na velikih površinah. V zvezi s tem je odkup zemlje v brežiški občini pravkar najbolj pereč, predvsem še zato, ker kmetovalci zemljo ponujajo.

Čatež, Vrbin in Bizelj-sko: tri zaokrožena področja

Po načrtih, katere skrbno pripravljajo, bodo v občini nastala tri kmetijska zaokroževalna področja. Področje Ca-

BREŽIŠKE VESTI

tež bo zajemalo okoli 150 ha površin med visokovodnim naspom ob Savi in avtomobilsko cesto. Zivinorejski obrati za okoli 500 glav živine na teh površinah bodo zalagali s hlevskim gnojem vrtnarski obrat pri Čateških Toplicah. Drugo zaokroževal-

no področje je Vrbin pri Brežicah, kjer je Kmetijsko-gozdarsko podjetje Brežice že pred leti pričelo s krčenjem gozda in z ustvarjanjem sodobnih topolovih nasadov, v katerih pridelujejo tudi kmetijske pridelke. Tu bodo zgradili hleve za 2 tisoč glav živine. Tretje zaokroževalno področje je Bizeljsko; na njem se naprej redili živino, hkrati pa je tu najvažnejša naloga obnova vinogradov in vinogradništvo.

Približno takšen je načrt v grobem. Na teh področjih bodo kmetijske organizacije osredotočile svoje proizvodne obrate, tu mora kmalu začeti sodobna kmetijska proizvodnja, ki bo uporabljala naj-sodobnejše kmetijske stroje, naprave in izkušnje.

V Cerkljah: večji živinorejski obrat brežiške zadruga

Kmetijska zadruga Brežice je še en obrat, v katerem združuje živino v manjših, zasilo preurejenih pitliških v Mokricah, pri Čateških Toplicah in v Šentlenu, ki se niso obnesla, ker so bila premajhna. V enem hlevu s 108 stojišč so letos že zredili dve pošiljki živine, drugi hlev s prav toliko stojišči pa bo, če bo šlo vse po sreči, morda še letos popolnoma končan. Obrat ima vsa potrebna kme-

tijsko mehanizacijo: pet novih cementnih koritastih silosov, izmed katerih lahko vsak sprejme 220 kubičnih metrov silaže, pa te dni prvič polnijo. Za vzrejo 108 glav živine v enem hlevu skrbita samo dva delavca, ki sta za to p,sebej strokovno usposobljena.

Uresničitev obsežnega načrta v brežiški komuni, ki smo ga opisali malo prej, ne bo ustvarjena mimogrede. Kmetijsko-gozdarskemu podjetju Brežice je zagotovljenih 647 milijonov din sredstev za odkup zemlje in za izgradnjo pitlišč na Vrbinu. Kmetijski zadrugi Brežice pa 280 milijonov din za odkup zemlje in za dograditev pitlišča v Cerkljah. Kmetijska zadruga Bizeljsko ima zahteve za obnovo vinogradov že vložene in čaka na odobritev sredstev. Osnovni pogoji 50 ha družbenih vinogradov, okoli katerih naj bi se razvijala sodobna vinogradniška proizvodnja po obnovi, je na Bizeljskem že ustvarjen. Prej omejena sredstva bodo kmetijske organizacije črpale postopoma, saj predstavljajo polovico tega, kar naj bi bilo investiranega v kmetijstvo v komuni v obdobju petih let. Najbolj pa bo v vseh primerih treba zagotoviti sredstva za odkup zemljišč, ker se bo investicijska izgradnja na novih obratih pričela povsod šele potem, ko bodo zemljišča, ki naj zagotove krmno osnovo, že odkupljena in površine zaokro-

žene. To je izkušnja, ki jo moramo upoštevati, saj smo se v preteklosti marsikje z gradnjo hlevov zeleteli, češ ko bomo imeli hleve, bomo zemljo zlahka dobili; pa se je prav tu marsikje ustavilo.

Skrbno delo pri odkupu in zamenjavi zemljišč

Zaokroževanje zemljišč, ki vsebuje odkup, zakup in zamenjave, je obsežno delo in ga je treba zelo skrbno pripravljati. V občini Brežice se tega dobro zavedajo, zato se s tem pomembnim in občutljivim vprašanjem ukvarjajo strokovnjaki in predstavniki družbenih organizacij. Za približno dva milijona zemlje je že odkupljene na čaškem področju, okoli Vrbinu pa odkup prav tako hitro poteka, saj so v p,vih dneh preteklega tedna spet odkupili okoli 30 ha zemljišč. Najprej so zagotovili pri odkupu zemlje prednost kmetijskim zadrugam in organizacijam. Kdor želi na področju občine prodati zemljišče, mora svojo ponudbo najprej prijaviti na občini. Tu ugotovijo, ali je ponujena parcela zanimiva za KZ ali KGP, da bi obema zagotovili prednost nakupa, šele nato sme lastnik zemljišča prodati ostalim kupcem.

Na zaokroževalnih površinah skrbno pregledajo vse parcele in ocenijo vsakega lastnika ali ponudnika. Posebej obravnavajo kmetovalce, ki se s načrtih dobivali iz vodnjaka, ki so ga nameravali zgraditi v neposredni bližini. Predračunski stroški so bili predvideni v višini 14 milijonov dinarjev. Pozneje so se projektanti odločili, da bodo izgradnjo vodnjaka kot provizorija opustili in raje smotno realizirali oni del projekta za belokranjski vodovod, ki usmerja napeljavo od zajetja v Dobličah proti Dragatušu in dalje proti Vinici.

Od kmetovalcev je slišati vedno več tožb nad škodo, ki jim jo povzročajo na poljih divji prašiči. Posnetek kaže razdejanje, ki so ga divji prašiči naredili v eni noči na njivi kmeta Volččanska iz Sromelj pri Brežicah, čeprav je uporabljal zaščitna sredstva. Izvedeli smo tudi to, da se lovske družine povsod zelo branijo plačevati od divjadi povzročeno škodo in da prerekanja med lovci in predstavniki kmetijskih služb pri ocenjevanju škode trajajo večasih dolge ure. Mar se temu res ne da drugače odpomoči? Videti je, da so se ščetinarji močno zaredili. Kolikor zakon omejuje odstrel, bo treba zakon izpremeniti. Kolikor pa jih nismo sposobni iztrebiti sami, mar ni dovolj inozemcev, ki bi si z veseljem privoščili odstrel te drugod redke divjadi? Tudi tu ne gre zametavati deviz, ki bi jih lahko pridobili!

kmetijstvom preživljajo. Letem zemljišče odkupijo, kolikor so ga pripravljene prodati, v nasprotnem primeru pa jim ga zamenjajo. Mnogi kmetovalci, ki so imeli na zaokroževalnem področju po več razdrobljenih parcel, dobijo v zamenjavo en sam kos zemljišča, kar je zanj vsekakor ugodnejše. Kmetje-delavci, torej občani, ki sicer delajo v proizvodnji, imajo pa doma tudi kmetijo, lahko zemljo prodajo po razlastitveni ceni. Na zaokroževalnih področjih je tudi nekaj upokoencev, ki imajo krpo zemlje. L,tem jo kmetijska organizacija odku-

pi, če na to pristavijo, še pa ne, dobe v domrno udvajne parcelo drugo. Na čaškem zaokroževalnem področju je precej lastnikov zemljišč iz republike Hrvaške. Z oblastvenimi organi v NRH je občina Brežice v dogovoru, da bodo tem zamenjave zemljišč opravili v NRH, občina Brežice pa pošlje seznam takšnih lastnikov na Hrvaško. Temeljite priprave za odkup zemljišč in za ustvarjanje zaokroževalnih področij ter številni sestanki po vaseh in razgovori s kmetovalci že kažejo prve uspehe v veliki akciji.

MILOŠ JAKOPEC

Končno: nova šola in vodovod!

O dragatuški šoli, ki je bila uničena ob bombardiranju 1944, ko so Nemci menili, da bodo iznenadili v Dragatušu Glavni štab NOV in POS, je bilo vsa leta po osvoboditvi napisano in izgovorjeno izredno veliko besed. No, skoraj pa bo goreči želji prebivalcev po novi šoli ustrezno. Gradbena dela so zaključena, nekliko pa se bodo zavlekla mizarska dela. Tudi oprema za učilnice bo pravočasno nared. Sredstva za nujno potrebno učila je namenil republiški svet za šolstvo.

Osemletka bo imela šest učilnic, kar bo zadostovalo za 280 otrok. Dodatno bodo zgradili še delavnico, kolesarnico in skladišče za pionirsko posredstvo. Da je novo šolsko poslopje v Dragatušu nujno, dokazuje dejstvo, da bodo morali v začetku šolskega leta porazdeliti 280 učencev v tri izmene. Toda nad to neveselostjo ne tarna niti učiteljski zbor niti prebivalci, kajti zadržano računajo, da bo od novembra dalje pouk v učilnicah novega poslopja.

Pač pa še muči prizadevanja šolskega upravitelja Staneta Zulo vprašanju učnih možnosti. Od 13 potrebnih kvali-

ficiranih vzgojiteljev jih ima danes zagotovljenih komaj šest. O tem vprašanju so vse do danes odgovorni organi črnomaljske občine veliko premalo razmišljali.

NOVICE ČRnomALJSKE KOMUNE

ficiranih vzgojiteljev jih ima danes zagotovljenih komaj šest. O tem vprašanju so vse do danes odgovorni organi črnomaljske občine veliko premalo razmišljali.

Izgradnja šole je sprožila še drugo akcijo, ki je prijetno iznenadila gospodarstvenike, najprijetneje pa samo prebivalstvo. Za šolo potrebno vodo naj bi po prvotnih

načrtih dobivali iz vodnjaka, ki so ga nameravali zgraditi v neposredni bližini. Predračunski stroški so bili predvideni v višini 14 milijonov dinarjev. Pozneje so se projektanti odločili, da bodo izgradnjo vodnjaka kot provizorija opustili in raje smotno realizirali oni del projekta za belokranjski vodovod, ki usmerja napeljavo od zajetja v Dobličah proti Dragatušu in dalje proti Vinici.

Odlučitev je bila ntra in danes že polagajo vodovodne cevi skozi Dragovanjo vas in Kvasico proti Dragatušu. Lep kop jarka je bil zlasti težaven od rezervoarja nad Dobličami do Dragovanje vasi, kajti tod poteka trasa po sklanatem terenu.

Izgradnjo vodovoda financira ObLO Črnomelj, prebivalstvo pa prispeva svoj delež deloma s krajevnim samoprispevkom, v posameznih

naseljih pa s prostovoljnimi delom. Prebivalci vseh naselij, ki se bodo priključila na novi vodovod, že radostno pričakujejo velike pridobitve.

Zemljo obdelujmo temeljito!

Na zadnji seji sveta za kmetijstvo pri občinskem ljudskem odboru Črnomelj so sprejeli odlok o agronomimumu za ravniške predele okoli Gribelj, Dragatuša in Črnomlja. V temeljitih razpravi so ugotovili, da bo treba vlagati zbor niti prebivalci, kajti zadržano računajo, da bo od novembra dalje pouk v učilnicah novega poslopja.

Kdaj bomo letos trgali?

Na zadnji seji sveta za kmetijstvo pri občinskem ljudskem odboru Črnomelj so razpravljali tudi o roku trgatve. Na seji so sprejeli sklep, da se letos trgatve prične 6. oktobra. Svet je imenoval komisijo iz vrst strokovnjakov, ki bo nenehno kontrolirala porast sladkorja grozdja. Če bo komisija ugotovila, da je porast sladkorja zaključen pred tem rokom, bo rek skrajšala. Prav tako bo komisija rok trgatve spremenila v primeru večjega dečevja ali če bo grozdje gnile.

so ga sprejeli na seji sveta, bo moral vsak kmetovalec v omenjenih okoliščinah uporabiti najmanj 300 kg umetnih gnojil na hektar obdelovalne zemlje, orati tako, kot to zahteva sodobna agrotehnika, menjavati semena, zatirati travo in škodljivce ter tudi na druge načine zagoto-

Steljniak ali 16 stotov vsa?

Upravnika kmetijskega obrata pri kmetijski zadrugi Črnomelj inž. Dvoršaka sem pobasal, če mi lahko kaj pove, o letošnjih pridelkih na preoranih steljniških površinah. Takole je povedal: »Posebno presenečenje je letošnji pridelek ovsna na prvih preoranih steljniških površinah, ki je znašal 16 stotov na ha.«

Začudil sem se in pomislil, da pridelajo v naši komuni kmetovalci povprečno le 9 stotov na hektar. »Kljub suši bomo dosegli dokaj dobre pridelke tudi pri krmnih rastlinah. Pričakujejo, da bomo pridelali letos okrog trideset tisoč ton silaže za pitanje goveda,« je dodal inž. Dvoršak.

Jože Skof

viti smotno obdelavo svojih zemljišč.

Dandanes kmetija ne more biti dopolnilni zaslužek tovarniškega delavca, prav tako pa ne more biti delo v tovarni sredstvo dopolnilnega zaslužka za kmetovalca. Vsako delovno mesto, bodisi v tovarni bodisi na kmetiji, zahteva celega človeka, zato ne more nihče opravljati oboje hkrati. Številne njive v najboljših ravniških predelih, ki so slabo ali napol obdelane ter celo neobdelane in zarasle s plevelem, so navadno lasti tistih »kmetovalec«, ki so zaposleni tudi drugje. Gozdarji so na seji sveta povedali, da se pripeljejo bližnji kmetje, ki so zaposleni kot gozdni delavci, na delo z mopedi ali kolesi že utrujeni od košnje in oranja in da z njihovim delovnim uspehom ne morejo biti zadovoljni. Delavci iz Hrvaške in Bosne, ki žive v gozdu in barakah, naredijo v primerjavi z njimi nekajkrat več! Enako ugotavljajo tudi v drugih podjetjih. Treba se bo torej odločiti: ali dober kmetijski delavec ali dober delavec v tovarni! Samo eno je mogoče.

Slaba obveščenost lahko kolektivno samo škoduje!

Dne 12. septembra je delavski svet KOVENE-Bizeljsko razpravljalo o doseženih rezultatih gospodarjenja do preteklega meseca. Na žalost pa člani DS o tej točki niso mogli dovolj razpravljati, ker niso imeli finančnih pokazateljev. Skratka, nihče ni vedel, ali so poslovali dobro ali slabo. Zato so sprejeli sklep, naj uprava podjetja takoj nastavi novega računovodjo, ki bo sedanje stanje spravil na čisto.

Člani DS so nadalje razpravljali tudi o normiranju del. Ker jim sedanj način ne ustreza, saj je še iz časov, ko so obstajali tarifni pravilniki, so sklenili, da bodo odpravili stari način normiranja in uvedli novega, ki bo slehernega delavca spodbujal k večji storilnosti; posledica tega pa bodo večji osebni prejemki.

DS je razpravljalo tudi o podpisovanju pogodb, ki jih podjetje sklepa s poslovnimi partnerji. Ugotovljeno je bilo namreč, da DS o sklenjenih pogodbah ni bil nikoli obveščen, le redkokdaj pa O. Zato je DS sprejel sklep,

da mora direktor podjetja v bodoče o vseh važnih pogodbah obvestiti DS, o manj važnih pa UO. Nobenih pogodb pa ne sme sklopiti sam, brez vednosti upravnih organov. M.

Miad! imajo posluš za probleme

Sobotni plenum občinskega komiteja LMS v Črnomlju je razpravljalo o vlogi mladine pri reševanju gospodarskih vprašanj, kar je nakazal že IV. plenuma CK ZKJ. Mladinci, zaposleni v podjetjih, so načeli vrsto problemov, ki zadevajo mladega proizvajalca in upravitelja. Zato ne bi držale trditve nekaterih članov v vodstvih organizacij, da ni o čem razpravljati in da je trenutno bolj važna reorganizacija mladinskih aktivov in skrb za kader. Razprava je še dokazala, da se da zelo konkretno razpravljati o problemih, ki mladince ovirajo pri uveljavljanju njihovih pravic. V prihodnje bi želeli, da bi take probleme nakazalo že uvodno poročilo. Tokrat je bilo poročilo zelo načelno in slabo pripravljeno.

Poraba električne energije

V državi smo lansko leto porabili 48,798.000 kilovatomov električne energije. Več kot polovico energije so porabili v Srbiji (28,880.000 kW), potem v Hrvaški (9 milijonov 843.000), Makedoniji (3.783.000), Sloveniji (3 milijone 707.000), v BiH (2 milijona 456.000), daleč najmanj pa v Črni gori, ki je zastopana le z 29 tisoč kilovatomov električne energije.

V ponedeljek, 24. septembra, bo JAVNA RAZPRODAJA osnovnih sredstev iz bivše poslovalnice Splošnega trgovskega podjetja Črnomelj (pri Korenu).

Razprodajali bodo palte in trgovski inventar. Interesenti naj pridejo ob 7. uri k skladišču v Loki (poleg nogometnega igrišča).

Predlog o združitvi gostinskih podjetij je dovolj utemeljen

6. septembra je bila na plenumu občinskega odbora SZDL v Sevnici razprava o gostinstvu in občini. Plenum je po temeljti analizi in razpravi osvojil predlog komisije SZDL, ki je proučila možnosti nadaljnega razvoja dveh gostinskih podjetij v Sevnici ter predlagala združitve. ObLO bo na prvi seji obravnaval predlog plenuma. Oddaljenost Sevnice od Smarje je tolikšna, da je težko govoriti o dveh ločenih krajih. Oba kraja sta tesno povezana, vendar pa obstajata dve gostinski podjetji, ki sta lani imeli nekaj čez 96 milijonov dinarjev prometa. Od tega odpade na »Gostinstvo Sevnica« kar 70 odstot-

kov. Ugotovitve o realizaciji prometa v prvem polletju letos niso bile razveseljive. Celotni dohodek v tem obdobju znaša le 43 milijonov dinarjev. Znano pa je, da jeseni potrošnja vina pada in je, za lo pričakovati nadaljnje znižanje prometa. Trenutno je v upravi zasadenih šest delovnih mest pri obeh podjetjih, skupno pa je zaposlenih 33 ljudi. Z združitvijo bi se lahko ukinila tri delovna mesta v upravi in morda še dve v poslovalnicah. S tem bi prihranili okoli 2 milijona 500 tisoč dinarjev. Ta denar pa bi morali nujno vnesti v skupni sklad, saj znaša le-ta komaj nekaj čez 3 milijone 700 tisoč.

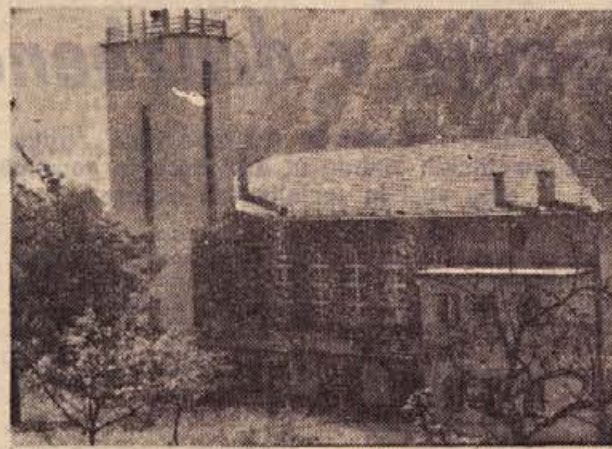
Z ukinitvijo nekaterih obratov bi se zmanjšali tudi izdatki za najemnine lokalov. Odveč je bojazen, da bi z uki-

Clani plenuma so se odločno zavzeli tudi za znižanje cen gostinskih uslug.

Plenum občinskega odbora SZDL predlaga, naj bi se sedanja gostinska podjetja v Sevnici in Smarju združila. Poslej naj bi v Sevnici bili sledeči gostinski obrati: Kolo-dvorska restavracija, gostilna »Loveca«, gostilna »Na križišču«, bife »Postaja Sevnica«, vinoteka »Smarje« in gostilna »Orehovka«.

Plenum se je zavezal tudi za povečanje samostojnosti gostinskih obratov, ki naj bi se izrazili v ustanovitvi samostojnih ekonomskih enot s pravico nabave in izdelave kalkulacij prodajne cene za posamezne proizvode. Ekonomske enote naj bi uvedle nagrajevanje zaposlenih po načelu večje prizadevnosti.

Združitve gostinskih podjetij v Sevnici in Smarju bo vsekakor najbolj koristila gostincem. Z združitvijo središnji napredek. Vsekakor je predlog o združitvi dovolj utemeljen. D. K.

Gasilsko slavlje v Sevnici

V nedeljo so sevniki gasilci v okviru občinskega praznika proslavili 80-letnico abstoja gasilskega društva. To slavlje je bilo dostojno pripravljeno. Točno ob 9. uri so gasilci iz družtev v Spodnjem Posavju z domačimi gasilci prikorakali pred časno tribunno, ki je bila postavljena pred gasilnim domom. Omeniti moramo, da so v sprejeto sodelovali tudi najmlajši člani sevnikega »Partizana«. Na častni tribunni je bil predsednik republiške gasilske zveze Matevž Hacc, predsedniki okrajnih gasilskih zvez Ljubljana, Koper, Celje in Novo mesto, predsednik občinskih gasilskih zvez Videm-Krško, Zagorje, Trbovlje, Hrastnik, Brežice in Smarje pri Jelsah, vodstvo domačega društva, predstavniki občinskega in političnega vodstva ter gospodarskih organizacij.

Delovanje društva je orisal predsednik Jože Smodaj. Predsednik republiške gasilske zveze Matevž Hacc pa je razdelil več priznanj: republiško priznanje za posebne zasluge je bilo podeljeno Jožetu Kladniku, priznanje prve stopnje sta dobila Stanko Blaznik in Jože Seško, priznanje druge stopnje je bilo podeljeno Jožu Kladniku, tretje stopnje pa štirje, med njimi tudi Marija Senica.

Organizacija prireditve je bila brezhibna. Sicer pa je predsednik republiške gasilske zveze lepo pohvalil prireditve. Na slavnostnem kosilu je med drugim dejal: »V Sloveniji je 1400 gasilskih društev, vendar so zelo redka, ki praznujejo 80-letnico. S tem se lahko ponasajo sevniki gasilci. V soboto sem prisostvoval akademiji v Sevnici, na kateri je nastopil tudi gasilski pevski zbor. Takih zborov

je na Slovenskem zelo malo. Prevzet sem bil od uspele akademije in dobro pripravljene nedeljske prireditve. Sevniki gasilci niso samo dokazali, da se z dobrim vodstvom in neutrudnim delom članov lahko dosežejo veliki uspehi, temveč so tudi primer dobre povezave s političnim in občinskim vodstvom ter gospodarskimi organizacijami. To je prava pot slovenskega gasilstva. Gasilskemu društvu v Sevnici toplo čestitam za jubilej in mu želim še veliko uspehov.«

D. K.

Dve delovni zmagi

V avgustu sta bili v Sevnici doseženi dve pomembni delovni zmagi. Delovni kolektiv Kopitarne je v avgustu dosegel preko 84 milijonov prometa, kar je v 76 letih obstoja tovarne največji uspeh. Precejšnji del te proizvodnje so izvozili v ZDA, Anglijo, Nemčijo in Italijo. V Kopitarni je zaposlenih okoli 600 ljudi, ki so se obvezali sprejeti letni plan v višini 900 milijonov dinarjev prometa. Sodeč po delovnem uspehu v avgustu, bo delovni kolektiv svoje obveznosti do družbe gotovo izpolnil.

Tudi v konfekciji »Lisica« je mali delovni kolektiv dosegel v avgustu 76 milijonov dinarjev prometa, kar predstavlja do sedaj največjo realizacijo v enem mesecu.

Dejavnost krajevnih organizacij SZDL

Dejavnost krajevnih organizacij SZDL v Sevnici je zadnje čase močno razgibana. Te dni je bilo dvanajst uspešnih zborov občanov, na katerih so razpravljali o kmetijstvu in še posebno o jesenski setvi. Obisk in razprava sta bila dobra. Najbolj uspešen zbor občanov je bil na Bučki in v Kompoljah, najslabši pa na Logu.

Društvo kmetijskih strojnikov tudi v Sevnici

Ob prazniku občine so se v prostorih KZ Sevnice zbrali mladi kmetijski tehniki in strojniki ter ustanovili Društvo kmetijskih strojnikov. O delu sedanje sekcije kmetijskih strojnikov je poročal njen predsednik, ki je med drugim povedal, da so se strojniki iz sevnike občine udeležili več tekmovanj in dosegli lepe uspehe. Živahno je bilo tudi izobraževanje članov. Člani društva so se po tem pomenili o bodočem delu 7. oktobra bodo imeli drugo občinsko tekmovanje traktoristov in oranju, v zimskih mesecih pa se bodo izobraževali na tečajih. Posebno skrb bodo posvetili pionirjem, ki se žele naučiti voziti traktor. Predsednik občinskega odbora LT inž. Špan je objubil, da bodo novemu društvu vs. stransko pomagali.

-mtr-

SEVNIŠKI VESTNIK

nitvijo nekaterih poslovalnic promet v gostinskih obratih padel. Nasprotno. Promet se bo še povečal, če bodo gostje postreženi s kvalitetnimi vini in z raznovrstnimi jedili. S tem pa se prav gotovo oobe gostinski podjetji ne moreta ponašati. Tudi cene so v Sevnici in v Smarju kljub konkurenčnosti pretirane. Gost pa tudi skupnost nista imela pravih koristi od obstoja dveh gostinskih podjetij.

Loka potrebuje nova stanovanja

V Loki niso gradili novih stanovanj, zato se pomanjkanje teh občuči toliko bolj. Obrat KZ, katerega člani stanujejo v zasebnih stanovanjih, je premalo reševal to vprašanje. V Loki je tudi precej železnicarjev, ki se stiskajo po zasebnih stanovanjih. Veliko je ljudi, ki bi potrebovali stanovanja. Doslej so v tem malo na boljšem v Radečah, kjer gradijo stanovanjski blok za železnice, zato bi kazalo pripomniti, ali ne bi nemara ZTP Ljubljana tudi v Loki začelo graditi kaj podobnega. Prevelika daljava do delovnega mesta ljudi utruja, če pa bi imeli stanovanja bližje, bi laže delali in več naredili.

Kaj je z Drašiči in Radovico?

Solsko leto se je začelo. Čez tisoč šolskih otrok je pred dnevi zopet sedlo v šolske klopi, nekateri tudi prvič. Učitelji imajo zopet veliko skrbi in dela. Da bi seznanili naše bralce s problemi šolstva, smo upravitelju osnovne šole v Metliki Ivanu Zeletu, ki je hkrati referent za šolstvo pri občini, zastavili nekaj vprašanj.

— Ali so problemi stanovanja za učiteljsvo urejeni?

— V začetku vsakega šolskega leta imamo stanovanjske težave. Učitelji, ki pridejo, morajo stanovati v gostilnah; tako je tudi letos. Upamo, da bodo kmalu uredili dve stanovanji za vzgojitelje. Tudi na Suhorju nimajo vsi primernih stanovanj. V ostalih šolah je stanovanjski problem zadovoljivo rešen.

— Kako je s sredstvi šolskega sklada?

— Sprva so dohodki v občinski šolski sklad pritekali slabše; zatem smo najeli 5 mi-

lijonov dinarjev posojila. V zadnjem času pa sredstva v šolski sklad zadovoljivo dotekajo. — Naj ob tem omenim še nerednosti pri medobčinskem investicijskem skladu za šolstvo. Ker gradimo v Podzemlju novo učilnico in nekatere ostale šolske prostore, je bilo predvideno po planu, da bo ta osemletka dobila 5 milijonov dinarjev, a je doslej dobila le 1,5 milijona dinarjev. Metliška osnovna šola bi morala dobiti dva milijona in pol, a je dobila le 1,5 milijona dinarjev. Mogoče bi kdo mislil, da na skladu ni denarja; v resnici pa bi ga bilo treba samo nakazati.

— Slisali smo, da imate zelo dobro sestavljene pravilnike o delitvi dohodka in osebnih dohodkov med člani šolskega kolektiva. Zanima nas, kako se je nagrajevanje uveljavilo.

— Nagrajevanja v šolskem kolektivu ni lahko uveljaviti, vendar še kar poteka, čeprav smo šele pri prvi stopnji. Naši pravilniki so plod temeljitega dela komisije za sestavo pravilnikov in tehničnih razprav vseh članov sindikalne podružnice. Ker smo načela nagrajevanja začeli uporabljati šele proti koncu lanskega šolskega leta, še ni prav steklo, v letošnjem letu pa se bo to docela uveljavilo. — Ker so dohodki sklada razmeroma nizki, pride od tega, da so osebni dohodki naših prosvetnih delavcev za 3000 do 4000 dinarjev nižji kot v sosednjih občinah.

Ob zaključku smo se tovarišu Zeletu zahvalili za razgovor in želeli njemu in ostalim prosvetnim delavcem v občini veliko uspehov v novem šolskem letu.

D. J.

Proslava ob spomeniku na Malkovcu

V počastitev 10. občinskega praznika je šolska mladina s Telč obiskala spomenik padlih borcev in ga okrasila s cvetjem ter priredila kulturni spored. Šolska mladina iz Trzišča je obiskala najprej spominsko ploščo na železniški postaji Trzišče, kjer je zapela nekaj partizanskih pesmi, nekaj dni kasneje pa spomenik Ivana Majcna v Murenclih. Tu

di tja so otroci prinesli cvetje, zapeli pesmi in priredili recitacije.

Član ZB iz Trzišča je mladini pripovedoval o herojskem življenju Ivana Majcna ter opisal njegovo junaštvo, ko se je skupno z Jančetom Mevžljem boril proti celemu oddelku Nemcev pri Senjanju leta 1941. V tem boju je Majcnen tudi padel. M.

Svečana seja občinskega ljudskega odbora

14. septembra je imel občinski ljudski odbor v Sevnici v počastitev občinskega praznika slavnostno sejo, na kateri je govoril predsednik ObLO Karel Kolman. Seje so se udeležili vsi odborniki obeh zborov, predstavniki občinskih političnih vodstev, družbenih in gospodarskih organizacij, predsednik okrajnega ljudskega odbora Niko Belopavlovič, zvezni ljudski poslanec Martin Gosak, republiška ljudska poslanka Jože in Ciril Knez, predsednik občinskega ljudskega odbora

Brežice Milan Šepetavc in drugi. S seje sta bili poslani pozdravni pismi tov. Titu in predsednici ljudske skupščine LRS tov. Vidi Tomšičevi. Pismi je prečital sekretar občinskega komiteja ZKS Franc Molan, navzoči pa so vsebinsko pozdravili z burnim aplavzom.

Po seji so si udeleženci svečane seje ogledali tovarno konfekcije »Lisica«, nove objekte mizarske produktivne zadruge, posestvo kmetijske zadruge v Sevnici in novo zgrajeno cesto skozi Sevnico.

— Ali je izvedena upravna reorganizacija?

— Upravna reorganizacija je popolnoma izvedena. Sedaj imamo tri tekoče račune, ker je finančno poslovanje združeno. Ravno tako so formirani trije šolski odbori. Šolski odbori zunanjih oddelkov še ostanejo.

— Kakšne težave imate z učiteljskim kadrom?

— Tudi o personalnih zadevah smo razpravljali na zadnji seji sveta. Rečem lahko, da prosvetnih delavcev ne manjka. V Metliki je učiteljev dovolj, na Suhorju tudi; v

Delamo zase

Učenci osnovne šole Metlika bodo skoraj dogradili igrlišče, telovadni prostor in dvorišče med šolama. Veliko dela in znoj so vložili v ta kosček zemljišča, da ga bodo lahko uporabljali za telesno vzgojo. Družbi so pristojevali prenekateri dinar, ker je bilo vse delo njihovih rok. To je hkrati temelj za nadaljnje delo v letu Jugoslovanskih pionirskih iger. Okolje okrog šole je dobilo novo, lepšo podobo. Lj.

40 let gasilcev v Rosalnicah

V začetku septembra je gasilsko društvo v Rosalnicah proslavilo 40-letnico svojega obstoja. Ze 18. junija 1922 je bilo društvo ustanovljeno; v njem so sodelovali gasilci iz Rosalnic, Radovič, Ciril in Svržakov. Kmalu so si nabavili ročno brizgalno in postavili orodjarno. Društvo je sodelovalo pri gašenju številnih požarov v svojem kraju in drugih vaseh.

Italijanski okupator je uničil društveni prapor, gasilsko opremo in tudi brizgalno in šele po vojni se je društvo lahko postavilo zopet na nogo. Večina članov je sodelovala v narodnoosvobodilnem boju. Vse gasilske uniforme so šle v partizane. 11 članov je padlo v NOB kot borci ali aktivisti.

Pred vojno gasilci v Rosalnicah niso imeli doma, a okupator jim je uničil še skromno orodjarno. Zato so se 1950 odločili postaviti gasilski dom. Ze pred leti je bil dom v surovem stanju dograjen in so ga tudi uporabljali. Nato so postavili še sušilni stolp, a za 40. obletnico društva za dom dokončno uredili. Zato je lepo urejeni gasilski dom v Rosalnicah ne le v ponos vaščanom in društvu, ampak predstavlja uspeh vseh gasilcev v naši občini.

Poleg gasilskih prostorov ima dom v Rosalnicah še prosvetno dvorano, v kateri se bo lahko odvijala kulturno-prosvetna dejavnost. Gasilci v Rosalnicah so dosegli takšen uspeh, ker so s skupnimi močmi poprijeli za delo in ker jim je skupnost pri tem priskočila na pomoč. Danes šteje društvo 60 članov:

Združitev ambulantno-polikliničnih zavodov

5. septembra je svet za zdravstvo občine Novo mesto obravnavalo delo in probleme zdravstvenih zavodov iz svojega območja.

Na področju občine je pet zdravstvenih zavodov ambulantno-polikliničnega tipa, ki delujejo popolnoma samostojno z organi družbenega upravljanja. Poleg teh zavodov deluje železniška zobna in splošna obratna ambulanta v Bršljinu, ki je v finančno-ekonomskem pogledu vezana na železniški zdravstveni dom v Ljubljani.

Samostojnost teh zavodov je bila pred leti utemeljena, saj so izdelovali v določenih zdravstvenih okoliših prejšnjih politično-teritorialnih območjih — občin. Glede na stopnjo družbenega razvoja in novega komunalnega sistema pa sedanja organizacija zdravstvene službe ni usklajena s komunalnimi sistemom. Zato je bil svet enoten v tem, da se združijo vsi ambulantno-poliklinični zavodi v en zdravstveni dom s sedežem v Novem mestu.

Občinski zdravstveni center, ki je pričel delovati s 1. julija 1962, je pooblaščen, da prouči novo organizacijo in način poslovanja združenih zavodov in pripravi predlog za sejo občinskega ljudskega odbora, ki bo dokočno odločil o združitvi. Združitev naj bi se dokončno izvedla s 1. januarjem 1963. Razlogov za združitev je več. Odpravljene bodo takozvane meje sedanjih zdravstvenih okolišev, zlasti glede izvajanja uspešnega preventivnega dela v merilu celotne občine. V doseženi organizaciji ni bilo enotnih meril, tako je na primer patronažna služba protituberkulozna dispanzerja zdravstvenega doma Novo mesto delovala le za to območje, ostali zavarovanci oz. prebivalci drugih zdravstvenih okolišev (Sentjerne, Straža-Toplčice itd.) pa je niso bili deležni. Zdravstveni delavci bodo imeli v novi združitvi večje možnosti za strokovno izpolnjevanje in izmenjavo izkušenj, zdravnikom pa bo ostalo več časa za obravnavo bolnikov svojega območja, ker se ne bodo bavili več v taki meri z ekonomsko-financijskimi in administrativnimi zadevami.

Tudi skrb za kadre je lahko boljše v dobri in enotni organizaciji zdravstvene službe, bodisi glede stipendiranja ali nadomeščanja v primeru bolezni, dopustov itd. Tako bodo praktično odpadle honorarne zaposlitve v drugih za-

vodih in s tem večje družbene dajatve, ki so doslej bremenile posamezne zdravstvene zavode. Z združitvijo bo lahko tudi prebivalec sedanjih zdravstvenih okolišev zahteval konziliarni pregled, če ne bo zadovoljen z oceno svojega zdravnika, za kar do sedaj ni imel možnosti, če-

NOVOMEŠKA KOMUNA

prav mu zakon o organizaciji zdravstvene službe to zagotavlja.

Zaradi združitve zdravstvenih zavodov pa ni nobene bojazni, kot si to nekateri tolmačijo, da bi se omejilo delovanje in obseg zdravstvenih storitev dosežanih ambulant oziroma zdravstvenih postaj.

Hotel grad Otočec: za 30 milijonov uslug tujcem!

V otoškem gradu se ustavlja vedno več tujcev, promet s tujimi valutami v tem priznanem gostišču pa vzporedno s tem naglo narašča. Lani so vse leto v hotelski menjalnici zamenjali za 2 milijona 400 tisoč dinarjev tujih valut, letos pa so jih samo v avgustu zamenjali za 2 milijona 100 tisoč, vse leto do konca avgusta pa za okoli 7 milijonov in pol. Vzporedno s tem je letos znatno narasla tudi vrednost uslug, ki so jih nudili tujcem in so jih leti plačali s tujo valuto. Računajo, da bodo do konca leta v hotelski menjalnici zamenjali za približno 12 milijonov dinarjev tujih valut, promet za tuje goste pa bo dosegel zavidljivo številko 30 milijonov dinarjev. Ob vsem

V nedeljo k Padersiščevi jami!

Krajevna organizacija Zveze borcev Otočec ob Krki vabi okoliško prebivalstvo in Novomeščane k spominjski svečanosti pri Padersiščevi jami v Zagradu, ki bo v nedeljo, 23. septembra ob 14. uri na krajevni praznik. V primeru slabega vremena bo prireditev v Starem gradu. Za vse, ki se bodo udeležili našega krajevnega slavlja, bomo oskrbeli tudi okrepčilo.

Krajevna organizacija ZB NOV, Otočec ob Krki

Zdravstvene storitve se bodo lahko v novih pogojih le razširile in izboljšale, saj se bodo zdravniki seznanjali z analizami posameznih vrst bolezni in drugimi pokazatelji o zdravstvenem stanju prebivalstva celotne občine.

V zobozdravstvu: vendarle prelomnica?

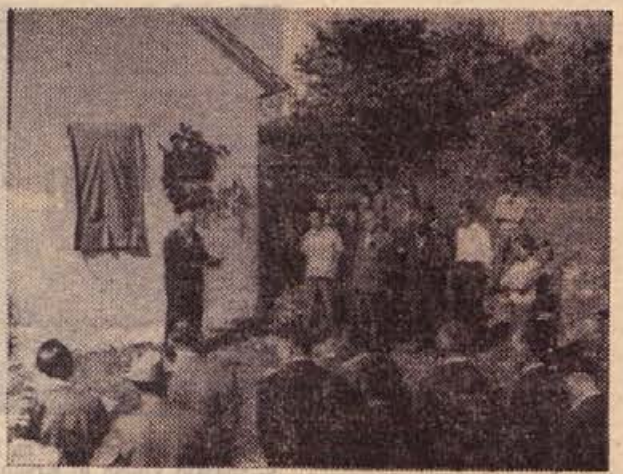
Kot poseben problem je svet obravnavala zobozdravstveno službo v občini. Na enega zobnega terapevta odpade 6500 prebivalcev, kar je veliko preveč, saj je vrsta primerov, da iščejo zavarovanci to zaščito celo izven kraja. Pri tem pa morajo sami trpeti prevozne stroške in za služek zaradi izostanka od dela.

V novomeški javni zobni polikliniki so prostori nemožni za zobozdravstvene de-

lavce kakor za paciente. V eni ordinaciji delajo kar trije terapevti hkrati, kar gotovo slabo vpliva na razpoloženje pacientov. Rešitev je potrebno iskati hkrati v kadru in prostorih. Zobozdravstveni delavci študenti bodo že drugo leto prihajali iz Šol. Če ne bomo poskrbeli za nove prostore, jih ne bomo imeli kam dati. Zato je bil svet enoten, da je potrebno pričeti graditi novo zobozdravstveno stavbo takoj spomladi 1963. Javna zobna poliklinika ima že izdelan idejni načrt in odobreno lokacijo na Prešernovem trgu, na nezazidanem prostoru v bližini prosvetnega doma. Nekateri pa kljub temu, da je lokacija že odobrena in da so bila potrošena sredstva za izdelavo načrtov, skušajo vplivati na spremembo lokacije, baje zaradi boljšega razgleda na Kapitelj. Svet je tako naziranje odločno zavrnil, češ da je lokacija za zdravstveno ustanovo prav tu najbolj potrebna.

Sredstva za začetno gradnjo (okrog 20 milijonov din) bodo zagotovljena deloma iz lastnih sredstev javne zobne poliklinike ter iz občinskega investicijskega sklada. Prav je, da začetno delo moralno in materialno podprejo vsi pristojni činitelji, zlasti gospodarske organizacije z območja občine.

Rudi Hrvatini

Lepo slavje na Hmeljniku

V Karlovcu pri Hmeljniku je bila v nedeljo, 16. septembra, proslava 20. obletnice ustanovitve Železničarskega komiteja KPS. Slavnost je otvoril tovariš Rudi Mraz, za njim pa je govoril član nekdanjega Železničarskega komiteja Jože Hribar. Po slavnostnem govoru je moški pevski zbor Svobode »Dušan Jereb« zapel več partizan-skih pesmi, sledile so recitacije, najprisrčnejša med njimi pa je bila recitacija 6-letne pionirke Simone Roman.

Iz slavnosti so poslali pozdravno brzojavko predsedniku republike maršalu Josipu Brožu-Titu, ob koncu pa so vsi udeleženci

družno zapeli staro partizansko pesem Hej, brigade.

Kakor vsako leto je bil tudi letos za udeležence pripravljen nadvse dober gozlač, pa tudi drugih jedil, okrepčil in pijač po zelo nizkih cenah je bilo dovolj.

Proslave se je udeležilo okoli 400 ljudi, med udeleženci pa so bili tudi predsednik OBLO tovariš Ludvik Golob, sekretar občinskega komiteja ZKS Miro Thorževski, predsednik občinskega odbora SZDL Tone Počrvina, predsednik okrajnega odbora ZB in NOV Miloš Jančič in drugi predstavniki.

Kruh potuje, potrošnja narašča

● Koliko kruha pojedemo vsak dan? Kdaj največ in kdaj najmanj? Ali je kruh nujen v prehrani ali ne? Smo za domač hlebec ali pekovsko štruco?

● Vsaka gospodinja bi na ta vprašanja za svojo družino zelo natančno govorila. Povedala bi, da jemo kruh že pri vseh glavnih dnevniških obrokih in tudi za malico ga imamo. Danes raje kupimo štruco v trgovini, kot bi spekli hlebca v domači krušni peči. Največ kruha pojedemo v spomladanskih in zimskih mesecih, manj jeseni in pozimi. Torej je kruh nujen v prehrani.

● Ampak kje vzeti toliko kruha, če ga imamo res tako radi?

● Glavni oskrbovalec s kruhom za področje Novega mesta, njegove bližnje in daljne okolice in celo za del videmske-krške občine (Kostanjevica) je novomeško podjetje Pekarija in slaščičarna.

Vsak dan v zgodnjih jutranjih urah srečujemo na cestah Novega mesta tri posebna vozila za prevoz kruha — kombije IMV, ki jih je pekarija nabavila z namenom, da bi se skrajšala pot kruha od poslovniških polic do potrošniških mize. Lani so na ta način razpeljali 1463 ton kruha in peciva, kar je ustrezalo 120 milijonom dinarjev ustvarjenega bruto prometa, letošnja potrošnja pa so ocenili na 1700 do 1750 ton, pri čemer bo okrog 150 milijonov dinarjev prometa.

Pekarija ima v Novem mestu tri poslovalnice, po eno pa še v Straži in Sentjerneju. Razen tega dobavlja kruh dvema prodajalnama v Bršljinu, eni v Smihelu, smihelskem dijaškem domu ter restavracijam pri podjetjih Novoteks in Pionir. Vsak drugi dan potujejo kombiji v Gabrje, Brusnice, Birčno vas, na Uršna sela, Bučko in v Kostanjevico (od 1. julija letos naprej), medtem ko dobivajo Otočec, Šmarjeta, Bela cerkev, Skocjano, Skočjan ter vse šole na področju teh naselij kruh vsak dan. Podjetje Pekarija in slaščičarna v Novem mestu ima danes že okrog 50 stalnih odjemalcev, po naročilu pa dovažajo kruh tudi drugim interesentom. — Kombiji jemljejo na pot rezerve kruha, ker ni nikoli mogoče točno predvideti, kolikšna je dnevna potrošnja.

60 delavcev, kolikor jih šteje pekarija po združitvi s slaščičarno, komaj zmore nasititi tako veliko področje. Polavtomatska pekarna v Ločni dela v eni izmeni, medtem ko obratuje mestna pekarna v dveh izmenah. Kaže, da je treba spričo tako velikega potrošnega območja trdo delati. V upravi podjetja namreč zatrjujejo, da ustvari njihov delavec znatno večji bruto produkt kakor najboljši delavec

kateregakoli drugega obrtnega podjetja. Dokaz lahko poiščemo v primerjavi med prometom prejšnjih let in zadnjega leta, ki pove, da je pekarija z istim številom delavcev peko kruha v nekaj letih podvojila, če ne potrojila. Po naročilih, ki jih dobiva podjetje s terena, sklepamo, da bo pekarija v prihodnje svoje oskrbovalno področje še povečala. Tudi v samem Novem mestu se že javljajo potrebe po novi poslovalnici, medtem ko nameravajo sedanje povečati. Prav tako bi radi v nekaterih poslovalnicah začeli prodajati še pečivo in razne mlečne izdelke, kajti razvoj kumune je prikladal v industrijska središča, kjer ima pekarija svoje poslovalnice, že toliko prebivalstva, da bi se investicije v pre-

ureditev poslovalnic kmalu bogato obrestovale.

Med večjimi načrti, o katerih podjetje resno razpravlja, je ureditev obrata slaščičarne, ki potrebuje novo peč, nov stroj za izdelavo sladoleda in podobno. Sicer pa že dolgo nalagajo v sklade, ker želijo med drugim zamenjati in urediti nove upravne prostore. Zdej se v majhni pisarni stiska kar pet službenec.

Navzlic vsemu pa se zavedajo, da potrošnik ne sme ostati brez kruha. To slehernega člana kolektiva sili k vestnosti in marljivosti, saj bo treba prihodnje leto speči in razvoziti še več (okrog 2000 ton kruha in peciva). To bodo naredili s sedanjo delovno silo, ker bistvenih sprememb v številu članov kolektiva ne pričakujejo.

Po dvajsetih letih

Letos bo minilo 20 let od tragedije v Padersiščevi jami v Zagradu pri Otočcu ob Krki. Dvajset let je dolga doba in je pustila sledove tudi v Otočcu ob Krki in njegovi okolici. Otočec je z dvema asfaltiranimi stezama — sodobno avtomobilsko cesto in modernizirano staro cesto — prearezan v tri dele. Mladi rod odhaja v šole in za kruhom v industrijsko razvito Novo mesto. Lepo prebeljene in prezidane stavbe v Otočcu pričajo, da je tu več blagostanja, kot ga je bilo nekdaj. Dve cesti odpirata nove poti v življenje, poleg sodobnejše obdelave kmetijskih površin, ki se razvija tudi na tem področju, pa se Otočec z okolico vse bolj in bolj usmerja v turizem. Živinorejski obrat KGPK pod Trško goro in novi žični vinogradniški nasadi pomenijo prelomnico v kmetijstvu, prelomnico, ki vse bolj in bolj opozarja, da bo treba razmišljati o obnovi vinogradov na Trški gori in o sodobni in načrtni živinorejski proizvodnji, ki bo morala prej ali slej vključiti vse kmetovalce.

Turizem je druga velika perspektiva tega predela. Sodobni restavracijski in hotelski prostori v enem izmed najlepših turističnih objektov na našem področju, v gradu Otočec, privabijo številne domače in tuje goste. Bliznjina okolica gradu mora biti zato snažna in vabljiva, v okolici pa so hkrati možnosti za razvoj domačega turizma. Stari grad v bližnjem Zagradu še čaka na preureditev; tudi tam bo morda v bodočnosti lahko nastal podoben turistični objekt kot na Otočcu.

Okoliško prebivalstvo se bo v nedeljo ob 14. uri tako kot vedno zbralo pri Padersiščevi jami, da bi počastilo spomin na žrtve iz dni revolucije. Zvonki otroški glasovi bodo zapeli o dnevi boja in o svetlejšem jutrišnjem dnevu, ki se poraja na temeljih tega boja.

Vsem prebivalcem želimo prijetno praznovanje in mnogo novih delovnih uspehov!

Novomeška kronika

● Pri »kolonialci« bi morali bolj paziti na to, kaj prodajajo. Zgodilo se je namreč, da je neki kupec, ki je zahteval lesnikovo Kras čokolado, dobil zraven še črve. Blago, ki ima zastarele datume, je treba pač izločiti iz prodaje.

● Pločniki na Partizanski cesti, ki so jih začeli delati pred nedavnim, bodo kmalu gotovi. Ker navadno prav tu vsi vozniški požare vozila na vso moč, ki vedno obstajala nevarnost za pešce, ki so doslej hodili največkrat kar po cestniški.

● Iz nekaterih izlozb se je poletno blago že umaknilo jesenskim blagom, poluverjem in ostalim potrebščinam. Izbirajo še kar peštra, pogrešamo pa izdelke metliške »Beti«, ki nudijo cenene in lepe pletene komplete.

● Za jezikovne tečaje iz francosčine, nemščine, italijanščine, ruščine in angleščine se lahko še vedno prijavi na Zavod za izobraževanje kadrov in proučevanje produktivnosti, bodisi osebno (Vajenska šola, II. nadst. bodisi po telefonu na št. 219. Sestanek prijavitelcev, na katerem se bodo pogovorili o številu tedenskih ur, bo prihodnji teden. Tečaji bodo za-

četni in nadaljevalni. Šolnina ne bo posebno velika, bo pa toliko manjša, kolikor več bo prijavitelcev. Zato vas vabimo: prijavite se za pouk tujih jezikov!

● Ponedeljkov žviškli trg je bil precej živahen, vendar je bila kljub temu izbira premajhna. Prodajali so paradiznike po 80 din, papriko po 120 din, koren po 80 din, peso po 80 din, melone po 70 din, slive po 80 din, fižol po 100 din, grozjdje po 100 din, hruške po 60 din, črna redkev po 20 din, solato po 150 din, zelje po 100 din, kumare po 80 din ter špinado po 200 din kg. Napredaj so bile tudi rože v šopkih po 100 din, semena, okrasni predmeti ter konfekcija.

● Gibanje prebivalstva: rodilo so: Danica Fabjan iz Slakovice 5 — deklico, Slavka Padersišč z Mestnih njiv 1 — dečka, Fanika Miklič iz Adamičeve 16 — deklico, Marija Perko iz Padersiščeve ulice — dečka. Poročila sta se: Viktor Cujnik, krki-govodja iz Regerje vasi, in Amalija Kolenč, bolničarka iz Defrancešičeve ulice 1. Umrla je Pavla Grobovšek, kmetovalka s Ceste herojev 31, stara 80 let.

ZA KRAJEVNI PRAZNIK

C E S T I T A J O :

HOTEL GRAD OTOČEC

ter vse politične organizacije na območju krajevnega urada

O t o č e c !

Novi sejemski dnevi v občini

Z odlokom občinskega ljudskega odbora Videm-Krško so določeni sejemski dnevi za plemensko živino. S tem odlokom je dovoljeno prirejati sejme samo v Vidmu-Krškem, Leskovcu, Brestanici, na Zdolah in Drnovem. Sejmi bodo poslej:

V Vidmu-Krškem: 18. marca, 6. julija, 5. septembra in 26. novembra.

V Leskovcu: 26. julija, 14. avgusta.

V Brestanici: 29. januarja, 10. aprila, 30. junija, 26. avgusta in 10. oktobra.

Na Zdolah: 24. aprila in 15. septembra.

V Drnovem: 12. marca, 24. junija in 29. septembra.

Ce navedeni dnevi pridejo na nedeljo ali državni praznik, bodo sejmi naslednji delovni dan.

Poslovna enota komunalne banke v Vidmu-Krškem

Z reorganizacijo komunalnih bank in ustanovitvijo medobčinske komunalne banke s sedežem v Novem mestu je v Vidmu-Krškem predvidena poslovna enota medobčinske komunalne banke. Število zaposlenih uslužbencev se bo s tem zmanjšalo od 11 na 8. Medobčinska komunalna banka bo organizirala v poslovni enoti službo denarnega varčevanja in potrošniških kreditov, poslovanje z zasebnimi žiro računi, stanovanjska posojila in posojila iz občinskega investicijskega sklada. Poslovna enota se bo skupno s podružnico Narodne banke preselila v oktobru v nove poslovne prostore na Videm.

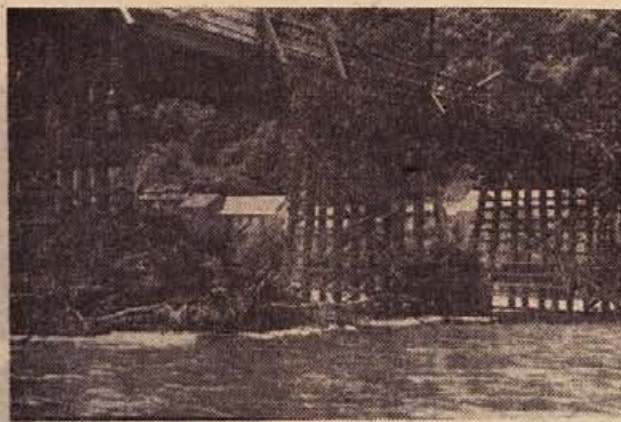
Razrešitev in imenovanje

Ker je bil dosedanja vršilec dolžnosti načelnika oddelka za gospodarske in komunalne zadeve ObLO Videm-Krško Anton Avsec imenovan za tajnika okrajnega gospodarske zbornice, ga je ljudski odbor razrešil dolžnosti načelnika v občini. Na njegovo mesto je bil imenovan Franc Kovačič, referent za kmetijstvo pri ObLO.

»SVOJ KVALITETNI PREMAG PRIPOROČA RUDNIK RJAVEGA PREMAGA TRBOVLJE - HRASTNIK

»D E S«

poslovno združenje podjetij za distribucijo električne energije v Sloveniji, LJUBLJANA združuje šestnajst podjetij za distribucijo električne energije, ki oskrbuje preko 350.000 potrošnikov

Takole se zagotovi jeveje, ki priplava po Savi, v mostnice, ki spajajo Videm in Krško. Včasih so vmes kar cela debla in most ob velikih vodah sumljivo težji...

Prve pošiljke novega papirnega stroja

V tovarni celuloze in papirja na Vidmu se temeljito pripravljajo za montažo drugega papirnega stroja, ki bo predvidoma pričel obratovati v maju prihodnjega leta. Dograjen je že parni kotel, prav tako brusilnica za proizvodnjo lesovine; s stroji bo opremljena že ta mesec. Težave so le z gradbenimi deli objekta za drugi parni stroj, ker primanjkuje tesarjev. Priča-kujejo, da bo gradbeno podjetje »Pionir« do roka izpolnilo svoje obveznosti. Oprema za novi parni stroj bo prav tako iz Zahodne Nemčije in jo bodo pripeljali na 140 vagonih. Do sedaj je že prispelo 7 vagonov opreme. Pričetek montaže se je sicer za dva meseca zakasnil, vendar dobavitelj strojev zagotavlja, da bo stroj dan v pogon pravočasno. Na to je vezan tudi pogodbeno in penalno. Stroj bo stal okoli milijardo 600 milijonov dinarjev, celotna oprema pa okoli štiri in pol milijarde dinarjev.

Z montažo novega papirnega stroja se bo proizvodnja v tovarni povečala za sto odstotkov. Z novo zmogljivostjo

proizvodnje časopisnega papirja bodo krite vse potrebe v Jugoslaviji. Delovna sila se bo povečala samo za okoli 10 odst., ker bo delovni proces močno avtomatiziran in mehaniziran. Montažo strojev opravljajo nekaj tujih monterjev, v glavnem pa delajo domači. Tudi glede surovin je poskrbljeno. Glavni dobavitelj smrekovega lesa so gozdarska podjetja iz Slovenije, topolovega pa iz Srbije. Tovarna celuloze je želela nabaviti bukve v glavnem iz našega okraja, vendar je naletela pri naših gozdarskih podjetjih v okraju na gluha ušesa.

D. K.

Z A B E L E Ž E N O

Pred nekaj leti so se nekatere gospodarske organizacije pa tudi društva in občina zavzeli za gradnjo planinske postojanke na Libni. Z gradnjo so pričeli leta 1959. Ker jim je zmanjkalo denarja, so že naslednje leto gradnjo opustili. V planinsko kočico, ki je dograjena do tretje faze, je bilo vloženo več milijonov družbenih sredstev, toda danes se o dograditvi postojanke nikjer več ne razpravlja. Bo-
leč je pogled na lepo, toda pozabljeno stavbo, ki bi morala predstavljati planinsko postojanko, pa je zanj zmanjkalo denarja. Toda ljudje se upravičeno sprašujejo, čemu so sploh pričeli z gradnjo. Takšna gospodarska politika, raj si bo to krivda posameznih odgovornih činite-
ljev ali gospodarskih organizacij, je nesametna in povzroča vročo kri. — Ljudi videmska lovška družina je bila iniciator za gradnjo prvotno zamišljene lovsko-planinske postojanke. Ko se je gradnja pričela, so si lovci premislili, toda nedavno so nekaj sto metrov od postojanke celo kupili barako za 700 tisoč dinarjev! Investicije za preureditev in opremo ba-
rake bodo znašale še več sto tisoč. Videmski lovci pravijo, da želijo imeti tako kot krški lovci samostojno lovsko kočico, v kateri bodo imeli posvete in prenočišča. Tudi videmski lovci imajo pravico do svoje lovске kočice, vendar ne smemo pozabiti, da so sredstva lovске družine last celotne družbe. S takimi sredstvi pa je potrebno pametno gospodariti. Ali ne bi bilo koristnejše, če bi lovci ta denar vložili za dograditev planinske postojanke in si s tem pridobili pravico do svoje lovске sobe v postojanki? — Pri vsaki investiciji in novi gradnji bi bila potrebna temeljna družbena kontrola in predvsem enotna občinska gospodarska politika. Vsak dinar je dragocen, mi pa se včasih očitno igramo z milijoni! Lep primer za to je nedograjena planinska postojanka na Libni.

IGRA Z MILIJONI

tri moštva. Okrajno prvenstvo bo končano v septembru.

Novo priznanje za Ceglarja

Sahovska zveza Slovenije bo v zimskih počitnicah v Mariboru priredila ob sedelovanju Železničarskega šahovskega društva »Maribor« republiški turnir mladih prvokategornikov. Na turnir je povabljen tudi Robert Ceglar s Senovega, ki se je na letošnjem mladinskem prvenstvu LRS uvrstil na četrto mesto.

Ekipno šahovsko prvenstvo LRS bo v oktobru. Prvo kolo bo 7. oktobra. Prvak novomeškega okraja se bo srečal doma s prvaki ljubljanskega okraja. Dvoboj bo na 8 desekah. Ker so od šahovskih društev in sekcij v našem okraju registrirani: samo SD Novo mesto in šahovska sekcija TVD Partizan v Stročah in Smeihu pri Novem mestu, se smeju udeležiti okrajnega prvenstva samo navedena

Razvoj družbenega kmetijstva v občini

Na zadnji seji občinskega odbora SZDL so razpravljali o razvoju družbenega kmetijstva v občini. Zanimivo poročilo o uspehih, težkočah in nalogah kmetijskih zadrug in posestvih je dalo povod za pestro razpravo.

Porast kmetijske proizvodnje so zabeležili pri tistih proizvajalcih, ki so stopili v pogodbeni odnos s kmetijsko organizacijo in upoštevali pri setvi minimalne predpisane ukrepe pri uporabi kvalitativnih semen in gnojenju z umetniimi gnojili. V letošnjem letu je bilo pri setvi ozimnih žit vključenih v pogodbeno sodelovanje preko 60 odst. vseh površin na območju občine, ki jih sejejo z žiti. Leta 1960 je pogodbeno sodelovanje med zadrugami in kmetovalci vključilo 72 hektarov površin, medtem ko je letos vključenih že 2900 hektarov. Tudi poraba umetnih gnojil se je v prime-

ru z letom 1960 povečala za 60 odstotkov. Hektarski donosi so se pri pogodbenem proizvajalcu povzpeli že na 25 do 30 mtc, donosi na družbenem sektorju pa dosegajo že 40 mtc na hektar.

Kmetijske zadruge so v zadnjih letih veliko napredovale glede organizacije kmetijske proizvodnje in utrjevanja proizvodnih odnosov lastnih zmogljivosti. V prihodnjem gospodarskem letu pa žele kmetijske organizacije doseči še večje uspehe. Plenum občinskega odbora SZDL je bil seznanjen z novimi nalogami, ki so si jih zadali kolektivi kmetijskih organizacij. Predvsem je ena izmed važnejših nalog povečanje zemljišč na družbenem sektorju v letu 1962 za preko 200 hektarov, in sicer 70 hektarov v Zadovinku, 100 hektarov v Stari vasi za obnovo sadjarstva in 50 hektarov na Pristavi pri Velikem Podlogu. Povečali bodo tudi povr-

šine za ozimna žita za 100 odstotkov. Na predlog kmetijskih zadrug je potrebno na območju občine posejati z visokorodnimi sortami pšenice 855 hektarov v pogodbeni proizvodnji in 100 hektarov na lastnih posestvih. Za izvršitev teh nalog bo potrebno prav gotovo dopolniti odlok o izvajanju min. agrotehn. ukrepov. Ta dopolnitev naj bi obstajala v tem, da bi določila področja, na katerih bo potrebno minimalne agrotehnične ukrepe izvajati na celotnih površinah pri vseh kulturah. Nedvomno bo potrebno pri letošnjem jesenski setvi porabiti več kvalitativnih semen. Za izvedbo naloge pri jesenski setvi bo potrebna dobra politična priprava in strokovna organizacija. Zato bodo v najkrajšem času sklicani zbori občanov, na katerih bodo razpravljali o razvoju kmetijstva.

Na področju občine delujejo tri kmetijske zadruge in dve posestvi. Kolektiv kmetijske

Krški most brez lastnika?

Ze nad sto let služi most čez Savo v Krškem svojemu namenu. Kljuboval je času zato, ker so ga stalno popravljali. V popravilo mostu je bilo vloženo veliko milijonov. Danes pa je most brez pravega lastnika, čeravno je spričo vse večjega prometa potreben kot še nikoli. Nedavno je inšpekcija javnih cest pri sekretariatu izvršnega sveta za promet LRS izdala odločbo, s katero zavzuje Cestno podjetje v Novem mestu za popravilo krškega mostu. Pred kratkim

je to podjetje zares nadomestilo manjkajoče in pritrđilo mostnice na vozišču, nadomestilo vzdolžne tramove po vsej dolžini mostu in na obeh straneh poskrbelo za opozorilne deske z napisom: »Dovoljen enosmerni promet«. Obremenitev mostu je zmanjšana od prejšnjih 12 na 7 ton, hitrost pa omejena na 10 km na uro.

Z odpravo teh pomankljivosti pa še zdavnaj ni vse rešeno in ni zajamčena varnost prometa za dlje časa. Cestno podjetje v Novem mestu meni, da je lastnik mostu občina Videm-Krško, občinski ljudski odbor pa odločno vztraja, da most ni lokalnega pomena, kar utemeljuje s tem, da povezuje cesti III.

POROČEVALEC KOMUNE VIDEM-KRŠKO

in II. reda. Preko mostu pelje dnevno povprečno 4500 vozil. Most je močno obremenjen s težkimi vozili, ki odvažajo vsak dan nad sto ton papirja iz tovarne celuloze in papirja v smeri avtomobilske ceste. Dovažajo tudi les kmetijskih zadrug Videm-Krško, Kostanjevica in Sentjerne na železniško postajo. Vsak dan pelje prek mostu nad 40 avtobusov, močan je tudi mednarodni oziroma tranzitni promet za Avstrijo in Italijo.

Most je sedaj za silo popravljen, v kratkem pa bo potreben še večjega popravila. To je zgodba, ki se ponavlja vsako leto. Če bi ves denar, ki je bil vložen za popravilo mostu, prihranili, bi bili v Vidmu-Krškem lahko zgrajeni vsaj trije novi

mostovi! Smešno je trditi, da je most občinska last, ko pa ga uporablja velik del Slovenije in ostalih republik! Po osvoboditvi smo zgradili že nešteto mostov, nikoli pa ni bilo sredstev za zgraditev prepotrebnega mostu v Vidmu-Krškem. Ugotovitve raznih komisij o stanju mostu, pa naj bodo republiške, okrajne ali občinske, ne rešujejo problema, prav tako tudi ne sedanja omejitve obremenitve in hitrosti, pa tudi zozitev mostu.

Kaj bo, če bo potrebno nekega dne prepovedati preko mostu ves tovorni in avtobusni promet? Da ne bi prišlo do tega, bi bilo nujno potrebno zbirati sredstva v republiškem, okrajnem in občinskem merilu ter pričeti z gradnjo novega mostu. To je edina pametna rešitev.

Drago Kastelic

Znižanje prometnega davka

Potrošnja alkoholičnih pijač se je tudi na območju videmske-krške občine občutno zmanjšala. Temu je nedvomno vzrok povečan prometni davek, ki je povzročil povečanje cen vinu. Zato je občinski ljudski odbor izdal odlok o spremembi odloka o občinskem prometnem davku, s katerim se prometni davek na naravna vina v gostinskih podjetjih, gostišnih družbenih in zasebnega sektorja zniža od sedanjih 20 na 10 odst. To znižanje predstavlja nadaljnje znižanje proračunskih dohodkov za približno 3 milijone dinarjev. Omeniti moramo, da je občinski ljudski odbor že znižal občinski prometni davek na malo prodajo od 6 na 5 odst., kar je pomenilo zmanjšanje proračunskih dohodkov za 7 milijonov 400 tisoč dinarjev. Precejšen izpad predstavlja tudi znižanje dopolnilnega proračunskega prispevka v višini 13 milijonov 750 tisoč dinarjev. V občini Videm-Krško nastaja resno vprašanje ravnovesja med proračunskimi dohodki in izdatki.

Slavko Štihar

Tudi Červanova mama je bila v Beogradu

Cel Beograd je bil pretekel teden v znaku PEA. O največjem športnem dogodku leta 1962 se je razpravljalo že tedne in tedne prej. Priprave za športno srečanje najboljših atletov in atletinj Evrope so bile tako temeljite, da organizacijski in športni uspeh PEA ni mogel izostati. Zato gre Beogradu, našemu glavnemu mestu, njegovim prebivalcem, ki so gostoljubno sprejeli številne goste iz tujine in Jugoslavije, kakor tudi odličnim organizatorjem PEA – vse priznanje.

Ni naš namen, da bi na dolgo in široko poročali o PEA, o številnih zanimivih borbah na stegah, skakališčih itd. O tem je pretekli teden precej obširno poročal dnevni tisk in športno časopisje. Zdi pa se nam, da bo naše bralce zanimalo nekaj zanimivosti s PEA, zlasti pa, kako sta se odrezala člana naše reprezentance – Franc Červan in Slavko Span, ki sta doma s področja našega okraja in bosta v začetku oktobra nastopila v Novi Gorici za barve Dolenjske v troboju s Primorsko in Gorenjsko.

Najprej zanimiv dogodek v zvezi s Francem Červanom, ki se je v Beogradu izredno izkazal. Uvrstil se je med najboljši Evropejce v teku na 10.000 metrov in izboljšal državni rekord na tej progi za nič manj kot 27 sekund in dve desetinki! Skoraj polminutno izboljšanje rezultata, ki sta ga dosegla Stritof in Ivanović, še pred njima pa proslavljeni Franjo Mihalič, je velik podvig, ki je razveselil vse ljubitelje atletike v Jugoslaviji. To pa še ni vse. Če

blokiral, bi morda konkuriral celo za eno od medalj.

Seda pa k stvari. Se pred odhodom v Beograd, kjer sem sodeloval v številnem sodniškem zboru, sem od podpredsednika OZTK Jožeta Glonarja zvedel, da je že dvakrat prišla v pisarno OZTK Červanova mama (Franc Červan je doma v Podgori pri Novem mestu, študira pa v Mariboru) in prosila, če bi ji kako omogočili, da bi potovala v Beograd, da bi videla svojega sina, Červan je bil zad-

Se nikoli ga ni videla na stezi, kako teče, čeprav je večkrat nastopil tudi v Novem mestu. Ker OZTK ni imela na razpolago vstopnic niti rezervacije prenočišč, ji tega vnaprej niso mogli preskrbeti, ker je bil rok za prijavo že zamujen, vendar so ji obljubili, da se bo že kako uredilo, ko pridejo v Beograd.

Zenica je bila optimistično razpoložena. Ni je skrbelo, da ne bi dobila prenočišča. Bo že kako, samo da bo videla svojega sina, kako teče. Sovaščani niso preveč navdušeni za atletiko in vedno se najde kdo, ki ji svečuje, naj pregovori sina, da bi pustil atletiko. «Uničil se bo, pravilo, »in nikoli več ne bo zdrav!«, Seda se je sama hotela prepričati, kako to gre.

Prof. Gionar me je pred odhodom še opozoril, če pridem s Červanom v stik, naj mu ne omenim, da pride na PEA tudi njegova mama. To je sama želela, hotela mu je pripraviti presenečenje. Ko sem v torek popoldne Červana srečal v atletskem mestecu v Košutnjaku, kjer je v družbi s Spanom, Hafnerjem in Važičem treniral, sem držal obljubo, čeprav sem po drugi strani mislil, da bi bila vesela novica zanj tudi spodbuda. Če bi vedel, da ga gleda mama, ki ni preveč vesela spremljala njegovega atletskega udejstvovanja, bi se morda še bolj potrudil. Morda, lahko pa bi bilo to zanj tudi usodno, če bi pretrihaval kot nekaj dni kasneje Mihalič, ki je med tekomo padel v nezavest in odstopil.

Tudi v torek zvečer sva bila s Červanom skupaj na priveditvi za udeležence PEA – na stadionu Tašmajdan. Folklorni ansambel KOLO, orkester RTV Beograd in «Zadovoljni Kranjci» iz Ljubljane so številnim gledalcem predstavili pesmi in plesne jugoslovanskih narodov. Červan je bil brez treme, rekel je, da bo tekel na rekord, vendar ne upa na kako boljšo uvrstitev, ker je konkurenca prehudá. Našel mi je štirinajst tekmovalcev, ki imajo boljše čase na 10 km. Vendar je v šali pristavil, da bi tekel mnogo bolje, če bi med tekomo igrali Zadovoljni Kranjci ali Avseniki.

Kako se je končal boj na stezi, verjetno že vsi veste. Červan je vse navdušil. Po končanem prvem dnevu tekmovalja sem ga znova srečal pred garderobami. Po vrsti smo mu stiskali roke, znanci in neznanci. Bil je v krogu Mariborčanov, predvsem sodnikov, ko je prišla tudi mama. S tribune, kjer je bila z novomeško skupino gledalcev, je še pred zaključkom teka prišla pred garderobe. Prosilá je reditelje, da so jo pustili naprej, in iskala sina. Čez nekaj časa je bil njen trud poplačar. Našla ga je v krogu ljudi z rdečimi suknjiči in belimi slavniki – sodniki PEA. Prigrčno srečanje in čestitke. Tudi ona je vedela, da je uspel, čeprav ni čakala do konca teka. Potem je nisem več videl.

V soboto sem Červana ponovno srečal, tokrat med gledalci. Povedal mi je, da se je mama že vrnila domov. Dosegla je, kar je hotela; videla je trijumf svojega sina, slišala je skandiranje 40.000-glave množice: CER-VAN, CER-VAN... Vedela je, da sin ni razočaral številnih

ljubiteljev atletike, ki so ga bodrili od začetka do konca naporenega teka.

Slavku Spanu so pred finalnim tekom nekateri veliki optimisti prisočili celo možnost, da osvoji eno od medalj. To je bilo usodno, kajti Span je presenečeval svoje moči. V Košutnjaku mi je rekel, da bo vesel, če bo uspel priti v finale, a vedel sem, da sam pri sebi računa še na kaj več. Tek na 3000 metrov z zaprekami je med najbolj napornimi tekaskimi disciplinami in tu so vedno največja presenečenja. Tudi letošnje prvenstvo ni ostalo brez njih. Svetovna rekorderja, sedanja Krzyza, zkoviac in bivši Chromik, oba Poljaka, se nista uspela uveljaviti med 12 finalistov! Prvi je bil sele peti v prvi skupini, drugi sele sedmi v tretji skupini, v kateri je bil Span tretji. Tudi Spanov klubski kolega Hafner, bivši rekorder FLRJ, je bil v drugi skupini sele šesti. Span je odlično začel. V finalnem teku v nedeljo popoldne se je takoj priključil vodčim. Novi prvak Evrope Belgijec Roelants je diktral oster tempo, ki je uničil tudi Spana. Bil sem sodnik pri vodni zapreki in sem dobro videl, kaj je pokopalo Spana. V predzadnjem krogu je bil že tako onemogel, da ni prišel na korak pri najvažnejši in najtežji vodni zapreki. S težavo je ranjo skočil, spodrsnilo mu je in je padel v globoko vodo. Na nogah se je sicer odbrljal, toda s težavo. Mislim, da bo odstopil, toda vzdržal je, čeprav so ga prehiteli mnogi, ki so bili dotlej daleč za njim. Boril se je, kolikor se je mogel, in prišel je na cilj deveti. Za njegovo borbenost mu gre vse priznanje.

Fr. Mikec

Še dve točki za Črnomelj

Nedeljska rokometna tekma med Mariborčankami in Črnomaljkami je bila v prvem polčasu enakovredna, saj sta bili obe ekipi na odmor z enim golom. V drugem polčasu pa je ekipa domačega Partizana popolnoma zagospodarila na igrišču in povedla z rezultatom 3:1. Sodnik iz Ljubljane je dosodil domačinkam kar pet kazenskih strelcov, kljub temu pa so Črnomaljkanke pred 300 gledalci premagale ekipo «Kovinarja» iz Maribora s 6:4. S to zmago so v čelni skupini brez izgubljenega tekme. Ekipa je nastopila v pomladni postavli Rajgelj, Ivanušič, Beličič, Zunič, Weles, Furjan, Grahek, Butaja, Kvas. Vse igralke zaslužijo pohvalo. V soboto bodo Črnomaljkanke igrale v Kopru, v nedeljo pa v Piranu. Upamo, da bodo prinesle tudi s tujih igrišč kakšno točko. Do sedaj jim še nikoli ni uspelo zmagati v Kopru in Piranu; z ozirom na dober start v ženski republiški ligi pa pričakujemo vsaj ero točko.

Vsak četrtek: DOLENJSKI LISTI

Od tega, kako je zloženo padalo, je v marsičem odvisna varnost skoka. Marija Levčar, novomeška padalka, ki je na letošnjem republiškem prvenstvu padalcev osvojila prvo mesto v tekmovalju ženskih ekip, zlagala padalo pred prvim skokom na prvenstvu.

NOV SISTEM V SPEEDWAY DIRKAH V NAŠI DRŽAVI

Prejšnjo soboto je bila v Vidmu-Krškem seja speedway odbora Slovenije, v nedeljo pa seja speedway odbora pri Avto-moto zvezi Jugoslavije. Na obeh pomembnih sejah so razpravljali o nadaljnjem razvoju speedwaya pri nas. Predsednik speedway odbora Jugoslavije Franca Novak smo zaprosili, naj nam pove kaj več o li, naj nam pove kaj več o li, naj nam pove kaj več o li, naj nam pove kaj več o li. Tov. Novak se je ljubezivo odzval naši prošnji in v razgovoru z našim dopisnikom povedal tole:

«Na obeh sejah smo razpravljali o novem sistemu državnega prvenstva v speedwayu. Razvoj speedway športa nam je narekoval, da smo se odločili za bistveno spremembo dosedanjega sistema dirk. K temu nas je prisilila tudi nujnost, da vključimo v tekmovalja vse vozače.»

«V čem je sprememba starega sistema?«

«Po dosedanjem sistemu je v državnem prvenstvu lahko sodelovalo samo 18 vozačev. Pred ostalimi dvajsetim vozačem pa je bil s tem onemogočen nastop in hkrati njihovo izpopolnjevanje. Novi sistem bo na principu četrt, pol in finalnih tekmovaljev, na katerih bodo lahko nastopili vsi registrirani vozači.»

«In kakšen bo sistem tekmovaljev?«

«V prvem kolu se bodo srečali vsi vozači na dirkah, ki bodo aprila in maja. V Sloveniji, Hrvatski in Srbiji bo po ena takih dirk. V drugem kolu bo nastopilo prvih osem iz prvega kola in uvrščeni dirkači od osmega do šestnajste mesta letošnjega državnega prvenstva. Tudi v tem kolu bodo tri dirke kot v prvem kolu, in sicer v drugi polovici maja in v juniju. V tretjem kolu se bo srečala prva osmorica iz drugega kola in prav tako prvih osem dirkačev iz državnega prvenstva v tem letu. Poudariti moram, da bodo samo v tem kolu predvidoma 3 do 4 dirke, in sicer v avgustu in septembru. V prihodnje se torej obeta ljubiteljem speedway športa bogatejši program dirk.»

«Kako pa bo v prihodnje z organizacijo mednarodnih speedway dirk pri nas?«

«Imamo že toliko svojih kvalitnih tekmovalcev, da pri organiziranju dirk nismo več odvisni od tujih vozačev. Mednarodna srečanja bomo močno omejili. V letu 1963 je predvidena za Slovenijo samo ena mednarodna speedway dirka, ki bo v Vidmu-Krškem. Edina dirkališna steza, ki je grajena po mednarodnih predpisih in ustreza vsem pogojem, je v Sloveniji samo v Krškem. Zato ima Avto-moto društvo iz Krškega vse pogoje za organizacijo mednarodnih dirk.»

«Ste na sejah sprejeli še kakšne sklepe?«

«Spremenili smo dosedanj sistem plačevanja startnin, dodoločili načela o številu sodnikov in dopolnili koledar speedway dirk še za letos. V tem letu bosta še dve mednarodni dirki, in sicer v Zagrebu in Bjelovaru. Na njih bodo nastopili še vozači iz Poljske, Vz. Nemčije in Madžarske. Bo pa še ena dirka kot zaključek republiškega prvenstva v Srbiji.»

«Kateri dirke bodo prihodnje leto v Vidmu-Krškem?«

«Kot sem že omenil, bo ena mednarodna dirka, ena v okviru državnega prvenstva in ena medrepubliška ali pa dvoboj mest.»

«Zvedeli smo, da se Jugoslavija poteguje za izvedbo svetovnega konskega prvenstva v speedwayu za leto 1963. Bi nam hoteli povedati, v katerem kraju bo ta dirka?«

«Res je, da se Jugoslavija poteguje za izvedbo svetovnega konskega prvenstva v speedwayu posameznega in ekipnega prvenstva. Ena dirka bo v Sloveniji, druga pa v Srbiji. Zato za enkrat še ne morem povedati, v katerem kraju bodo. DRAGO KASTELIČ

V Brežicah neodločeno

Prva prvenstvena tekma v vzhodni republiški rokometni ligi v Brežicah je bila končana neodločeno. Domači rokometisti so igrali z ekipo RK Celje; rezultat 18:18 (7:10). V prvem delu igre so bili gostje tehnično boljši in pred brežičkim golom nevarni naprotniki. Kljub temu, da so igrali proti soncu, so dosegli vodstvo. Drugi del igre pa je pripadal domačim, ki so diktrali silen tempo in osvojili dragoceno točko. Zaradi preostre igre gostov so bile štiri sedemmetrovke, od katerih je Vidmar realiziral 3. Strelci za Brežice: Vidmar 3, Florjančič 3, Tintor 3, Novak II in Avsec po 1 zadetek. Za Celje pa: Božič 10, Šneblič 4, Goršek. Čvarte, Ratej in Hribar po 1 gol.

Tekmo je dobro vodil sodnik Vinko Kašner iz Ljubljane. Igra Brežičanov nam daje upanje, da so prebrodili usodno krizo lanskega tekmovalja in da je njihovo mesto v republiški ligi. Temu cilju naj posvetijo vodstvo in tudi igralci vsjo pozornost, ker le v vztrajnem delu je bodočnost in uspeh.

ek

«Najvišji» in «najdaljši» na svetu sta bila v Beogradu

Dva najboljša na svetu: Valerijan Brumelj — 225 cm v skoku v višino (levo) in Igor Ter Ovanessian — 832 cm v skoku v daljino, sta pozirala v atletskem mestu v Košutnjaku posebej za Dolenjski list. Oba sta brez večjih težav postala prvaka Evrope v svojih disciplinah.

Červan ne bi imel v gneči majhne mesece vedno zdoma, v glavem na pripravah državne reprezentance v Kranjski gori, v Ucinju in Makarski, delno pa tudi v Mariboru.

Nogometni turnir v Sevnici

V počastitev občinskega praznika Sevnice je bil v petek, 14. septembra, nogometni turnir, ki so ga organizirali nogometisti NK Partizan iz Sevnice. Na turnirju so sodelovali tudi nogometisti s Senovega ter NK Celuloza iz Vidma-Krškega.

V prvi tekmi sta se pomerili moštvi Celuloze in Senovega. Prvi polčas se je končal z rezultatom 3:2 za Celulozo, končni rezultat pa je bil 5:3 za krško ekipo, ki je bila tehnično boljše. V drugi tekmi sta igrala sevniški Partizan in NK Senovo. Zmagali so Sevničani z rezultatom 2:1 (0:0). V tretji tekmi pa sta se v borbeni igri pomerila TVD Partizan-Sevnica in NK Celuloza. To je bila najtežja tekma, v kateri so Sevničani zmagali z 1:0. Gole sta dala Ljubo Zumar in Požun. Sevniški vratar je zelo zanesljivo branil. Vse tri tekme je odlično sodil Božo Prybil iz Krškega.

Vrstni red ekip: TVD Partizan Sevnica 4 točke, NK Celuloza-Videm-Krško 2 točki, NK Senovo 0 točk.

Za to prireditve se moramo zahvaliti nogometšem sevnici.

Okrajno košarkarsko prvenstvo

Okrajnega prvenstva v košarki za leto 1962, ki je bilo 16. septembra na Loki, so se udeležile le tri skupine: ena iz Strazice ter dve ekipi novomeškega Partizana. Zmagovalce je bila prva novomeška ekipa, ki je v prvi tekmi premagala Strazo s 60:23 (20:17), v drugi pa drugo ekipo Partizana 78:47 (43:21). Drugo mesto je osvojila druga ekipa Partizana.

Zmagovalna ekipa je igrala v naslednji postavi: A. Petrič, J. Petrič, J. Setina, F. Setina, Kopač in Spilhal. Najboljši strelci prvenstva so bili: Spilhal 69, Kopač 34 in F. Setina 18 (vsil Partizan A). Vse tekme je dobro sodil Domžalčan Zule. Gradi pa je treba igralca iz Strazice Koprivnika, ker je zelo ne-disciplinirano ugovarjal sodniku.

Najboljši čas dneva je dosegel mopedist Anton Kos na progi Novotoka — Sentjerne, ki je v ocenjevalni vožnji edini prevozil progo točno v določene

MOPED DOSEGEL V ŠENTJERNEJU NAJBOLJŠI ČAS DNEVA!

Velika avto-moto prireditve v Sentjerneju je za nami. O ocenjevalni vožnji je na 9 progah sodelovalo 190 motoristov, žil, za spretnostno vožnjo na šentjernejskem hipodromu pa se je prijaviilo 56 voznikov ali dobra tretjina. Sodniška služba je bila dobro organizirana, v organizaciji prireditve same pa je bilo po zaključku ocenjevalnih voženj opaziti več napak, vendar moramo upoštevati, da je bila to prva prireditve te vrste pri nas in torej zanjo ni bilo dovolj izkušenj. Upamo, da bomo odselej vsako leto doživljali takšno manifestacijo motoristov, da bodo podobne prireditve pozicije, kot je bila letošnja, in stale tradicionalne.

Najboljši čas dneva je dosegel mopedist Anton Kos na progi Novotoka — Sentjerne, ki je v ocenjevalni vožnji edini prevozil progo točno v določene

čas. Prejel je denarno nagrado, lepo diplo in pokal v trajno last.

Prva tri mesta na posameznih progah so zasedli: Proga Trebnje — Sentjerne: I. Emanuel Grmovšek — 58 točk, II. Stane Uhan — 77 točk, III. Jože Krevs — 245 točk. Proga Videm-Krško — Sentjerne: I. Peter Kravos — 160 točk, 2. Roman Dular — 171 točk, 3. Ivan Vanič — 181 točk. Proga Brežice — Sentjerne: I. Jože Jurešič — 42 točk, 2. Alojz Dobrila — 55 točk, 3. Milan Orešnik — 57 točk. Proga Šmarjeta — Sentjerne: I. Franc Peterlin — 8 točk, 2. Rado Medič — 19 točk, 3. Ivan Avšin — 16 točk. Proga Novotoka — Sentjerne: I. Anton Kos 0 točk (najboljši čas dneva), 2. Herman Koprivnik — 4 točke, 3. Herman Škrjaj — 7 točk. Proga Sečaniška postaja

N. m. — Sentjerne: I. Marija Knafelic — 1 točka, 2. Angela Kos — 2 točki, 3. Franc Udovič — 3 točk. Proga Semčje — Sentjerne: I. Marjan Kravos — 2 točki, 2. Anton Simončič — 7 točk, 3. Milan Jurajević — 9 točk. Proga Sentjerne-Sentjerne: I. Tone Znidaršič — 3 točki, 2. Jože Vide — 23 točk, 3. Roman Kuhej — 30 točk.

V spretnostni vožnji je sodelovalo 61 motoristov in mopedov ter 15 osebnih avtomobilov. Razvrstitev po posameznih kategorijah je naslednja: mopedi in motorji: I. Franc Pucej 1+26 točk, 2. in 3. mesto si delita Zvone Peterlin in Jože Cvebear s po + 23 točkami. Avtomobili do 750 cm: I. Roman Dular 3 kaz. točk, 2. Milan Seničar 25 kaz. točk. Avtomobili nad 750 cm: I. Marjan Brastar 6 kaz. točk, 2. Stane Kocijan 14 kaz. točk.

ENI V VESOLJU, DRUGI ŠE V PODSTREŠNI ČUMNATI...

Sevnica je praznovala občinski praznik. Vse je bilo okrašeno z zastavami in s svetjem. Ta dan je bilo veliko tekmovalj na katerih se je zbirala mladina in drugi.

Odšli smo v Smarje k marljivemu aktivistu ET in vzgojitelju mladine tov. Senici. Pravičar je dal navzete dve ma mladincema, ki bi rada sama razvijala filme. Ko smo povprašali kako je zadovoljen s svojimi učenci je potegnil da še kar gre, le da jim ne more nuditi vsega, kar bi rad. Fotoamaterski in radioamaterski klub imata že 150 članov mladincev. V času, ko moderne države že pošiljajo vesoljske ladje proti planetom, pa v Sevnici ni moč dobiti niti primernega prostora za tehnično vzgojo mladine. Oba kluba se namreč šajata

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Cetrtek, 20. IX. - Brane
Petek, 21. IX. - Matej
Sobota, 22. IX. - Mavričija
Nedelja, 23. IX. - Slavojka
Ponedeljek, 24. IX. - Nada
Torek, 25. IX. - Uroš
Sreda, 26. IX. - Justina

PROGLASI

POSTENO GOSPODINSKO POMOCNICO, lahko začetnico, sprejme 4-članska družina. Lipušce, Ljubljana, Vošnjakova 8.

PRODAMO TAKOJ VSELJIVO HIŠO z gospodarskim poslopjem, sadovnjakom in dvoriščem v Sadržnjem vasi 7, pošta Dvor. Cena ugodna. Odprodano tudi posam. stanovanja. Interesenti naj se zglasijo 24. septembra v dopoldanskih urah v Kmetijski zadrugi Žužemberk.

HIŠO, takoj vseljivo, in 23 a zemlje, prodam. Z. L. Zeleno 17, p. Dobrič. Od avtomobila prodaje 20 minut.

UGODNO PRODAM "PRIMO" NSU 150, Klender, Turnirjeva ulica, n. h., Ljubljana.

UGODNO PRODAM takoj vseljivo enodružinsko hišo z vrtom in 36 a zemlje, Josipina Delalut, Mokronog 66.

FIAT 500 - TOPOLINO v odličnem stanju prodam. Drago Hadi, Novo mesto.

POCENI PRODAM KAVČ. Špieler, Slavkova 1, Novo mesto.

POCENI PRODAM kuhinjsko pohištvo. Turk, Gotna vas 16.

PRODAM TROSOBNO STANOVANJE v Kandiji. Dve sobi takoj vseljivi. Naslov v upravi lista (117-62).

PRODAM FIAT-TOPOLINO - generalno popravljeno. Cena zelo ugodna. Naslov v upravi lista (116-62).

ENOSOBNO STANOVANJE s prisklinami in vrtom prodam. Naslov v upravi lista (114-62).

PRODAM ELEKTRICNI MLIN. Križman, Gor. Ponikve 14 - Trebnje.

PRODAM DOSTANOVANJSKO HIŠO, obnovljeno in takoj vseljivo, v Lokah pri Straži. Naslov v upravi lista (1113-62). Ogled samo vsako nedeljo.

PRODAM DOBRO OHRANJEN Fiat 600 (1960). Tešar, Nad mlini, Novo mesto.

PRODAM VELIKI FOTELJ, ki se lahko raztegne v kavč. - Vahter, Novo mesto, Vrhovčeva 5.

MIZARSKEGA POMOCNIKA za pohištvena dela sprejemam takoj. Stanovanje v hiši. Avgust Skore, Guncelje 69, Sentvid pri Ljubljani.

SPEJNEM DIMNIKARSKEGA VAJENKA in pomočnika. - Hrana in stanovanje preskrbljena. Stanislav Arh, dimnikar, Kamnik.

TEMNO MODER LILION DEZNI PŁASC sem pozabil med 15. do 20. julijem nekje v Novem mestu. V desnem žepu je bil nenačet color film v kaseti. Pošteri najditelj naj odda pišče ali sporoči naslov v upravo lista.

MOSKO URO najdeno v bližini Mizarske delavnice v Trebnjem, dobite pri Pekoj, Obč. LO Trebnje.

NA ŽIVILSKEM TRGU v Novem mestu najdeno otroško jopico dobite v Invalidski šivalnici.

ZA PET METROV BUKOVIH DRV zamenjam v Novem mestu kratak moški zimski suknjič, moške hlače, gojzarje št. 42 in šest parov moških čevljev, vse v dobrem stanju; gojzarji so skoraj novi. Naslov v upravi lista.

NA ŽIVILSKEM TRGU v Novem mestu najdeno otroško jopico dobite v Invalidski šivalnici.

ZA PET METROV BUKOVIH DRV zamenjam v Novem mestu kratak moški zimski suknjič, moške hlače, gojzarje št. 42 in šest parov moških čevljev, vse v dobrem stanju; gojzarji so skoraj novi. Naslov v upravi lista.

Brestanica, 22. in 23. IX. francosko-nemški film "Till Uenspiegel". 26. in 27. IX. ameriški film "Ob 3.10 v Jurno".

Brežice, 19. in 20. IX. ameriški film "Past za zajca". 21. in 22. IX. franc.-ital. film "Maigret postavlja past". 23. in 24. IX. japonski film "Sampton in plešaka". 26. IX. madžarski film "Alba Regija".

Crnomelj, 21. in 23. IX. francoski film "Veliko potovanje".

25. in 26. IX. franc. film "Eskalacija Normandije".

Dol. Toplice, 22. in 23. IX. ameriški film "Trgatev".

Kostanjevica, 23. IX. jugoslov.-varški film "X-25 javlja". 26. IX. francoski film "Rdečelasa Julija".

Metlika, 22. in 23. IX. jugoslovanski film "Karolina Reška". 26. IX. jugoslovanski film "Deveti krog".

Novo mesto - "Krka"; od 21. do 24. IX. ameriški barvni film "Na muih". Od 25. do 27. IX. italijanski film "Kako lepo je živeti".

Senovo, 22. in 23. IX. francoski film "Crni Orfej". 26. in 27. IX. italijanski film "Rimljanika".

Sevnica, od 22. do 25. IX. ameriški film "Na svidenje". 26. IX. italijanski film "Herkul in kraljica Lidija".

Sentjernej, 22. in 23. IX. francoski film "Natalija".

Semčje, 23. IX. ruski film "Prvi dan miru".

Trebnje, 22. in 23. IX. ameriški barvni film "Tarzanova borba za življenje". 26. IX. ruski barvni film "Skrivnostni mlin".

GIBANJE PREBIVALSTVA

MATIČNI URAD DOL. TOPLICE SPOROČA
Avgusta je bil rojen en deček. - Porok ni bilo. - Umrli so: Avgust Grill, posestnik iz Kočevskih Poljan, 87 let; Marija Lukšič, gospodinja iz Verduna, 51 let; Janez Kapš, kmetovalec iz Dobindola, 27 let.

MATIČNI URAD BLANCA SPOROČA
Avgusta ni bilo rojstev izven bolnišnice. - Porok ni bilo. - Umrli so: Alojzija Romih, učiteljica iz Poljske, 65 let.

MATIČNI URAD HINJE SPOROČA
Avgusta sta bila doma rojeni dve deklici. - Porok ni bilo. - Umrli so: Janez Rus iz Zvirč, star 19 let.

MATIČNI URAD MOKRONOG SPOROČA
Avgusta sta bila rojena en deček in ena deklica. - Porok in smrti v tem mesecu ni bilo.

MATIČNI URAD GRADAC SPOROČA
Avgusta je bila rojena ena deklica. - Poročila sta se: Anton Kralj, poljedelec iz Boršta, in Zofija Zupančič, delavka iz Kranjca. - Smrti ni bilo.

MATIČNI URAD BREŽICE SPOROČA
Avgusta ni bilo rojstev izven bolnišnice. - Porok ni bilo. - Umrli so: Vladimir Puko, TT mehanik iz Brežice, in Stanislava Marolt, učiteljica iz Cateža; Momočilo Samardžić, oficir JLA iz Zagreba, in Jožica Juršič, uslužbenka iz Brežice; Mihelc Špiler, mizarjski pomočnik iz Starega gradu, in Marija Vrabčič, natakarica iz Brezine.

MATIČNI URAD NOVO MESTO SPOROČA
V času od 10. do 17. septembra je bilo rojenih 17 dečkov in 8 deklic.

Umrli sta: Anton Mrvar, delavec iz Plemberca, 51 let, in Julijana Nadrh, gospodinja iz Stefana, 51 let.

Pretekli teden so v novo-mestski porodnišnici rodile: Vida Saje iz Bršlina - deklico, Marija Lukšič iz Vavte vasi - dečka, Marija Rezelj iz Biske vasi - deklico, Marija Deželan iz Brusnic - dečka, Marija Rugec iz Žabje vasi - deklico, Zlata Bralina iz Radovičev -

Kronika + NESREČ

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Ljudmila Majcen iz Orehovega - dečka, Anica Iljač iz Bizeljskega - dečka, Angela Urbanč iz Sevnice - dečka, Anica Cerovec iz Brežice - dečka, Kristina Bogovčič iz Laz - deklico, Irena Ban iz Decnih sel - deklico, Marija Urbanč iz Viher - deklico, Marija Godler iz Brezine - dečka, Režika Jazbec iz Sevnice - deklico, Karolina Motore z Zigarškega vrha - deklico, Anica Bibič iz Bizeljskega - dečka.

Pretekli teden so v posestniški bolnišnici: Marjan Stepič, sin delavca s Sel pri Otovcu, je v traku desno roko v stroj za mletje sadja; Jože Ortalič, sin kmetia iz Rakovnika, si je s koso poškodoval levo koleno; Marija Boltez, hči delavca iz Crmošnjice, je padla s kolesa in si poškodovala glavo; Pavel Vrčko, sin soferja iz Vidma-Krškega, je padel in se udaril v trebuh; Mihi Hudorovcu, delavcu iz Stranske vasi, je poleno padlo na prst desne roke; Jožica Pahinger, hči delavca iz Starih žag, je padla in si zlomila levo roko; Franca Lamuta, kmetia z Obrha, je v Dragatušu podri kamion ter ga poškodoval; Janez Kralj, sin vrtarja z Grma, si je pri požaru opeknil obraz, roke in nože.

Pretekli teden so v posestniški bolnišnici: Marjan Stepič, sin delavca s Sel pri Otovcu, je v traku desno roko v stroj za mletje sadja; Jože Ortalič, sin kmetia iz Rakovnika, si je s koso poškodoval levo koleno; Marija Boltez, hči delavca iz Crmošnjice, je padla s kolesa in si poškodovala glavo; Pavel Vrčko, sin soferja iz Vidma-Krškega, je padel in se udaril v trebuh; Mihi Hudorovcu, delavcu iz Stranske vasi, je poleno padlo na prst desne roke; Jožica Pahinger, hči delavca iz Starih žag, je padla in si zlomila levo roko; Franca Lamuta, kmetia z Obrha, je v Dragatušu podri kamion ter ga poškodoval; Janez Kralj, sin vrtarja z Grma, si je pri požaru opeknil obraz, roke in nože.

Pretekli teden so v posestniški bolnišnici: Marjan Stepič, sin delavca s Sel pri Otovcu, je v traku desno roko v stroj za mletje sadja; Jože Ortalič, sin kmetia iz Rakovnika, si je s koso poškodoval levo koleno; Marija Boltez, hči delavca iz Crmošnjice, je padla s kolesa in si poškodovala glavo; Pavel Vrčko, sin soferja iz Vidma-Krškega, je padel in se udaril v trebuh; Mihi Hudorovcu, delavcu iz Stranske vasi, je poleno padlo na prst desne roke; Jožica Pahinger, hči delavca iz Starih žag, je padla in si zlomila levo roko; Franca Lamuta, kmetia z Obrha, je v Dragatušu podri kamion ter ga poškodoval; Janez Kralj, sin vrtarja z Grma, si je pri požaru opeknil obraz, roke in nože.

Pretekli teden so v posestniški bolnišnici: Marjan Stepič, sin delavca s Sel pri Otovcu, je v traku desno roko v stroj za mletje sadja; Jože Ortalič, sin kmetia iz Rakovnika, si je s koso poškodoval levo koleno; Marija Boltez, hči delavca iz Crmošnjice, je padla s kolesa in si poškodovala glavo; Pavel Vrčko, sin soferja iz Vidma-Krškega, je padel in se udaril v trebuh; Mihi Hudorovcu, delavcu iz Stranske vasi, je poleno padlo na prst desne roke; Jožica Pahinger, hči delavca iz Starih žag, je padla in si zlomila levo roko; Franca Lamuta, kmetia z Obrha, je v Dragatušu podri kamion ter ga poškodoval; Janez Kralj, sin vrtarja z Grma, si je pri požaru opeknil obraz, roke in nože.

Pretekli teden so v posestniški bolnišnici: Marjan Stepič, sin delavca s Sel pri Otovcu, je v traku desno roko v stroj za mletje sadja; Jože Ortalič, sin kmetia iz Rakovnika, si je s koso poškodoval levo koleno; Marija Boltez, hči delavca iz Crmošnjice, je padla s kolesa in si poškodovala glavo; Pavel Vrčko, sin soferja iz Vidma-Krškega, je padel in se udaril v trebuh; Mihi Hudorovcu, delavcu iz Stranske vasi, je poleno padlo na prst desne roke; Jožica Pahinger, hči delavca iz Starih žag, je padla in si zlomila levo roko; Franca Lamuta, kmetia z Obrha, je v Dragatušu podri kamion ter ga poškodoval; Janez Kralj, sin vrtarja z Grma, si je pri požaru opeknil obraz, roke in nože.

Pretekli teden so v posestniški bolnišnici: Marjan Stepič, sin delavca s Sel pri Otovcu, je v traku desno roko v stroj za mletje sadja; Jože Ortalič, sin kmetia iz Rakovnika, si je s koso poškodoval levo koleno; Marija Boltez, hči delavca iz Crmošnjice, je padla s kolesa in si poškodovala glavo; Pavel Vrčko, sin soferja iz Vidma-Krškega, je padel in se udaril v trebuh; Mihi Hudorovcu, delavcu iz Stranske vasi, je poleno padlo na prst desne roke; Jožica Pahinger, hči delavca iz Starih žag, je padla in si zlomila levo roko; Franca Lamuta, kmetia z Obrha, je v Dragatušu podri kamion ter ga poškodoval; Janez Kralj, sin vrtarja z Grma, si je pri požaru opeknil obraz, roke in nože.

Pretekli teden so v posestniški bolnišnici: Marjan Stepič, sin delavca s Sel pri Otovcu, je v traku desno roko v stroj za mletje sadja; Jože Ortalič, sin kmetia iz Rakovnika, si je s koso poškodoval levo koleno; Marija Boltez, hči delavca iz Crmošnjice, je padla s kolesa in si poškodovala glavo; Pavel Vrčko, sin soferja iz Vidma-Krškega, je padel in se udaril v trebuh; Mihi Hudorovcu, delavcu iz Stranske vasi, je poleno padlo na prst desne roke; Jožica Pahinger, hči delavca iz Starih žag, je padla in si zlomila levo roko; Franca Lamuta, kmetia z Obrha, je v Dragatušu podri kamion ter ga poškodoval; Janez Kralj, sin vrtarja z Grma, si je pri požaru opeknil obraz, roke in nože.

Pretekli teden so v posestniški bolnišnici: Marjan Stepič, sin delavca s Sel pri Otovcu, je v traku desno roko v stroj za mletje sadja; Jože Ortalič, sin kmetia iz Rakovnika, si je s koso poškodoval levo koleno; Marija Boltez, hči delavca iz Crmošnjice, je padla s kolesa in si poškodovala glavo; Pavel Vrčko, sin soferja iz Vidma-Krškega, je padel in se udaril v trebuh; Mihi Hudorovcu, delavcu iz Stranske vasi, je poleno padlo na prst desne roke; Jožica Pahinger, hči delavca iz Starih žag, je padla in si zlomila levo roko; Franca Lamuta, kmetia z Obrha, je v Dragatušu podri kamion ter ga poškodoval; Janez Kralj, sin vrtarja z Grma, si je pri požaru opeknil obraz, roke in nože.

Pretekli teden so v posestniški bolnišnici: Marjan Stepič, sin delavca s Sel pri Otovcu, je v traku desno roko v stroj za mletje sadja; Jože Ortalič, sin kmetia iz Rakovnika, si je s koso poškodoval levo koleno; Marija Boltez, hči delavca iz Crmošnjice, je padla s kolesa in si poškodovala glavo; Pavel Vrčko, sin soferja iz Vidma-Krškega, je padel in se udaril v trebuh; Mihi Hudorovcu, delavcu iz Stranske vasi, je poleno padlo na prst desne roke; Jožica Pahinger, hči delavca iz Starih žag, je padla in si zlomila levo roko; Franca Lamuta, kmetia z Obrha, je v Dragatušu podri kamion ter ga poškodoval; Janez Kralj, sin vrtarja z Grma, si je pri požaru opeknil obraz, roke in nože.

Pretekli teden so v posestniški bolnišnici: Marjan Stepič, sin delavca s Sel pri Otovcu, je v traku desno roko v stroj za mletje sadja; Jože Ortalič, sin kmetia iz Rakovnika, si je s koso poškodoval levo koleno; Marija Boltez, hči delavca iz Crmošnjice, je padla s kolesa in si poškodovala glavo; Pavel Vrčko, sin soferja iz Vidma-Krškega, je padel in se udaril v trebuh; Mihi Hudorovcu, delavcu iz Stranske vasi, je poleno padlo na prst desne roke; Jožica Pahinger, hči delavca iz Starih žag, je padla in si zlomila levo roko; Franca Lamuta, kmetia z Obrha, je v Dragatušu podri kamion ter ga poškodoval; Janez Kralj, sin vrtarja z Grma, si je pri požaru opeknil obraz, roke in nože.

Pretekli teden so v posestniški bolnišnici: Marjan Stepič, sin delavca s Sel pri Otovcu, je v traku desno roko v stroj za mletje sadja; Jože Ortalič, sin kmetia iz Rakovnika, si je s koso poškodoval levo koleno; Marija Boltez, hči delavca iz Crmošnjice, je padla s kolesa in si poškodovala glavo; Pavel Vrčko, sin soferja iz Vidma-Krškega, je padel in se udaril v trebuh; Mihi Hudorovcu, delavcu iz Stranske vasi, je poleno padlo na prst desne roke; Jožica Pahinger, hči delavca iz Starih žag, je padla in si zlomila levo roko; Franca Lamuta, kmetia z Obrha, je v Dragatušu podri kamion ter ga poškodoval; Janez Kralj, sin vrtarja z Grma, si je pri požaru opeknil obraz, roke in nože.

Pretekli teden so v posestniški bolnišnici: Marjan Stepič, sin delavca s Sel pri Otovcu, je v traku desno roko v stroj za mletje sadja; Jože Ortalič, sin kmetia iz Rakovnika, si je s koso poškodoval levo koleno; Marija Boltez, hči delavca iz Crmošnjice, je padla s kolesa in si poškodovala glavo; Pavel Vrčko, sin soferja iz Vidma-Krškega, je padel in se udaril v trebuh; Mihi Hudorovcu, delavcu iz Stranske vasi, je poleno padlo na prst desne roke; Jožica Pahinger, hči delavca iz Starih žag, je padla in si zlomila levo roko; Franca Lamuta, kmetia z Obrha, je v Dragatušu podri kamion ter ga poškodoval; Janez Kralj, sin vrtarja z Grma, si je pri požaru opeknil obraz, roke in nože.

Pretekli teden so v posestniški bolnišnici: Marjan Stepič, sin delavca s Sel pri Otovcu, je v traku desno roko v stroj za mletje sadja; Jože Ortalič, sin kmetia iz Rakovnika, si je s koso poškodoval levo koleno; Marija Boltez, hči delavca iz Crmošnjice, je padla s kolesa in si poškodovala glavo; Pavel Vrčko, sin soferja iz Vidma-Krškega, je padel in se udaril v trebuh; Mihi Hudorovcu, delavcu iz Stranske vasi, je poleno padlo na prst desne roke; Jožica Pahinger, hči delavca iz Starih žag, je padla in si zlomila levo roko; Franca Lamuta, kmetia z Obrha, je v Dragatušu podri kamion ter ga poškodoval; Janez Kralj, sin vrtarja z Grma, si je pri požaru opeknil obraz, roke in nože.

Pretekli teden so v posestniški bolnišnici: Marjan Stepič, sin delavca s Sel pri Otovcu, je v traku desno roko v stroj za mletje sadja; Jože Ortalič, sin kmetia iz Rakovnika, si je s koso poškodoval levo koleno; Marija Boltez, hči delavca iz Crmošnjice, je padla s kolesa in si poškodovala glavo; Pavel Vrčko, sin soferja iz Vidma-Krškega, je padel in se udaril v trebuh; Mihi Hudorovcu, delavcu iz Stranske vasi, je poleno padlo na prst desne roke; Jožica Pahinger, hči delavca iz Starih žag, je padla in si zlomila levo roko; Franca Lamuta, kmetia z Obrha, je v Dragatušu podri kamion ter ga poškodoval; Janez Kralj, sin vrtarja z Grma, si je pri požaru opeknil obraz, roke in nože.

Pretekli teden so v posestniški bolnišnici: Marjan Stepič, sin delavca s Sel pri Otovcu, je v traku desno roko v stroj za mletje sadja; Jože Ortalič, sin kmetia iz Rakovnika, si je s koso poškodoval levo koleno; Marija Boltez, hči delavca iz Crmošnjice, je padla s kolesa in si poškodovala glavo; Pavel Vrčko, sin soferja iz Vidma-Krškega, je padel in se udaril v trebuh; Mihi Hudorovcu, delavcu iz Stranske vasi, je poleno padlo na prst desne roke; Jožica Pahinger, hči delavca iz Starih žag, je padla in si zlomila levo roko; Franca Lamuta, kmetia z Obrha, je v Dragatušu podri kamion ter ga poškodoval; Janez Kralj, sin vrtarja z Grma, si je pri požaru opeknil obraz, roke in nože.

Pretekli teden so v posestniški bolnišnici: Marjan Stepič, sin delavca s Sel pri Otovcu, je v traku desno roko v stroj za mletje sadja; Jože Ortalič, sin kmetia iz Rakovnika, si je s koso poškodoval levo koleno; Marija Boltez, hči delavca iz Crmošnjice, je padla s kolesa in si poškodovala glavo; Pavel Vrčko, sin soferja iz Vidma-Krškega, je padel in se udaril v trebuh; Mihi Hudorovcu, delavcu iz Stranske vasi, je poleno padlo na prst desne roke; Jožica Pahinger, hči delavca iz Starih žag, je padla in si zlomila levo roko; Franca Lamuta, kmetia z Obrha, je v Dragatušu podri kamion ter ga poškodoval; Janez Kralj, sin vrtarja z Grma, si je pri požaru opeknil obraz, roke in nože.

Pretekli teden so v posestniški bolnišnici: Marjan Stepič, sin delavca s Sel pri Otovcu, je v traku desno roko v stroj za mletje sadja; Jože Ortalič, sin kmetia iz Rakovnika, si je s koso poškodoval levo koleno; Marija Boltez, hči delavca iz Crmošnjice, je padla s kolesa in si poškodovala glavo; Pavel Vrčko, sin soferja iz Vidma-Krškega, je padel in se udaril v trebuh; Mihi Hudorovcu, delavcu iz Stranske vasi, je poleno padlo na prst desne roke; Jožica Pahinger, hči delavca iz Starih žag, je padla in si zlomila levo roko; Franca Lamuta, kmetia z Obrha, je v Dragatušu podri kamion ter ga poškodoval; Janez Kralj, sin vrtarja z Grma, si je pri požaru opeknil obraz, roke in nože.

Pretekli teden so v posestniški bolnišnici: Marjan Stepič, sin delavca s Sel pri Otovcu, je v traku desno roko v stroj za mletje sadja; Jože Ortalič, sin kmetia iz Rakovnika, si je s koso poškodoval levo koleno; Marija Boltez, hči delavca iz Crmošnjice, je padla s kolesa in si poškodovala glavo; Pavel Vrčko, sin soferja iz Vidma-Krškega, je padel in se udaril v trebuh; Mihi Hudorovcu, delavcu iz Stranske vasi, je poleno padlo na prst desne roke; Jožica Pahinger, hči delavca iz Starih žag, je padla in si zlomila levo roko; Franca Lamuta, kmetia z Obrha, je v Dragatušu podri kamion ter ga poškodoval; Janez Kralj, sin vrtarja z Grma, si je pri požaru opeknil obraz, roke in nože.

Pretekli teden so v posestniški bolnišnici: Marjan Stepič, sin delavca s Sel pri Otovcu, je v traku desno roko v stroj za mletje sadja; Jože Ortalič, sin kmetia iz Rakovnika, si je s koso poškodoval levo koleno; Marija Boltez, hči delavca iz Crmošnjice, je padla s kolesa in si poškodovala glavo; Pavel Vrčko, sin soferja iz Vidma-Krškega, je padel in se udaril v trebuh; Mihi Hudorovcu, delavcu iz Stranske vasi, je poleno padlo na prst desne roke; Jožica Pahinger, hči delavca iz Starih žag, je padla in si zlomila levo roko; Franca Lamuta, kmetia z Obrha, je v Dragatušu podri kamion ter ga poškodoval; Janez Kralj, sin vrtarja z Grma, si je pri požaru opeknil obraz, roke in nože.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponestresčili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici:

Marko Drenski, delavec iz Drenja, si je pri igri z žogo zlomil levo nogo; Juretu Horvatu, delavcu iz Grdanjcev, je nekoliko vrgel kozarec in mu poškodoval desno roko; Milan Krošel, delavec z Očljukove gore, je padel z motorja in si poškodoval desno roko; Jože Krošel, sin posestnika z Očljukove gore, je padel z motorja in si hudo poškodoval

desno nogo in dobil pretes možganov; Josipa Stoika iz Tomševca je nekdo z nožem napadel in mu poškodoval hrbet; Francu Suhadolčanu, poljskemu delavcu s Konjske glave, je padel hiod na desno nogo; Martin Kežman, posestnik iz Malega Obreža, je padel z voza ter si poškodoval glavo in obe roki; Rudolfa Kruševića, soferja iz Ladača, je nekdo napadel in mu prizadel poškodbe po glavi; Janko Knez, sin delavca iz Vidma-Krškega, je padel po stopnicah in si poškodoval glavo; Eva Sepec, žena delavca iz Drenja, je na dvorišču padla in si poškodovala levo roko.

OBJAVE - RAZPISI

Razpis delovnih mest

INDUSTRIJA PERILA V NOVEM MESTU sprejme za obrat v Novem mestu večje število kvalificiranih in polkvalificiranih šivilj. Nastop službe možen takoj. - Prijave sprejema Uprava podjetja, Novo mesto, Glavni trg 12.

Razpis javne licitacije

Po pooblastilu investitorja Dolenjskega muzeja v Novem mestu razpisuje Zavod za stanovanjsko izgradnjo v Novem mestu na podlagi 46. člena Temeljne zakona o graditvi investicijskih objektov (Uradni list FLRJ 43-61)

I. JAVNO LICITACIJO

za oddajo gradbenih, obrtniških in instalcijskih del brez ograjevanih naprav za gradnjo zgradbe Dolenjske galerije v Novem mestu.

Predračunska vrednost znaša 26.500.000 din.

Zapečatenе ponudbe dostavite po pošti ali osebno najpozneje do 1. oktobra do 10. ure Zavodu za stanovanjsko izgradnjo v Novem mestu, Prešernov trg 5, kjer bodo isti dan ob istem času zbrane ponudbe ob prisotnosti ponudnikov odprte. Ponudbi mora biti priložena predpisana dokumentacija o sposobnosti ponudnika.

Rok dograditve objekta do III. faze je 31. december 1962. Investicijska dokumentacija je interesantom na razpolago vsak dan med 8. in 12. uro pri tujkajšnjem Zavodu za stanovanjsko izgradnjo, Prešernov trg 5.

POSEBNO OBVESTILO

Vse naročnike in bralce naprošamo, da današnja priloga Dolenjskega lista še enkrat zgibajo in nato prerežejo, nakar bodo predlog nove ustave FLRJ lahko brali kakor knjigo oz. brošuro.

Divjad čedalje bolj pustoši njive

Letošnji naval divjadi v Suhi krajini oresega vse meje, saj prihajajo živali pred kmečke domove. Fenolin in razna druga zaščitna sredstva divjadi več ne odvrata, zato kmetovalci v ogroženih predelih tudi z otroki prečujejo noči ob njivah. Več se jih je že močno prehladilo na nočnih stražah. Zaradi neprespanih noči so ljudje tudi podnevi manj sposobni za delo.

skupina osmih divjih prašičev nedaleč od Hinj prečka čisto. Vsak pa lahko vidi opustošene njive, ki jih štećinarji zapuščajo po plenjenju. Prebivalci Hinj predlagajo, naj bi se v Hinjah formirala močna lovska družina, ki bi nagnala nekaj strahu v kosti uničevalcem njivehovega bomega pridelka in jih tako odvrgla od naselij.

da povzroča to vprašanje družbeni problem, ki mu bo treba posvetiti vso pozornost. Sam sem že videl, kako je

MILAN SENICA

DELAVSKI SVET INDUSTRIJE IN RUDNIKI NEKOVIN "KREMN" NOVO MESTO

razpisuje za novi obrat tovarne ravnega stekla naslednje štípendije za študij na univerzi:

- 1 za kemijo
- 1 za strojništvo

za študij na srednji tehnični šoli:

- 4 za strojništvo
- 1 za elektro
- 1 za kemijo

Interesenti morajo poleg lastnoročno napisane prošnje priložiti še naslednje dokumente: kratak življenjepis z izjavo, da štípendije ne prejema pri drugem organu ali podjetju. Prednost imajo otroci sodelavcev podjetja "Kremens, otroci padlih borcev NOV in žrtev fašističnega nasilja ter prosilci iz bližnjega območja podjetja.

Prošnje sprejema tajništvo podjetja do 25. sept. 1962.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Crnomelj, Metlika, Novo mesto, Sevnica, Trebnje in Videm-Krško ter Okrajni odbor SZDL v Novem mestu - **IZDAJATELJSKI SVET:** Milan Baškovič, Tone Gošnjak inž. Davorin Gros, inž. Jože Legan, Franc Molan, prof. Ema Muscr, Makš Pogačar, Miran Simič, prof. Tone Trdan, Janez Vitkovič in Viktor Zupančič.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnjak (glavni in odgovorni urednik), Miloš Jakopec, Drago Kast